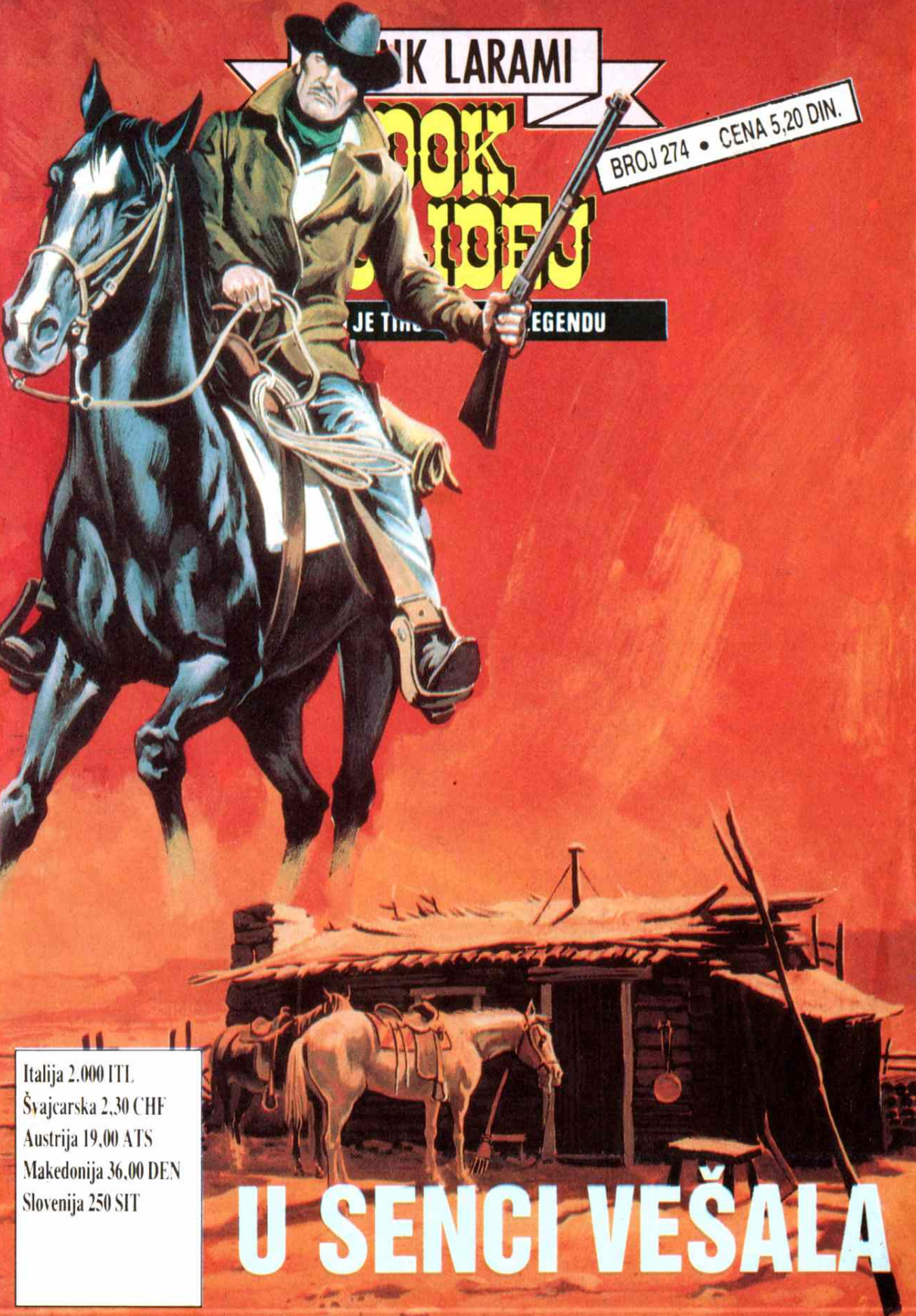

ANK LARAMI

33K
100%
100%

BROJ 274 • CENA 5,20 DIN.

JE TIMO LEGENDU

Italija 2.000 ITL
Švajcarska 2.30 CHF
Austrija 19.00 ATS
Makedonija 36.00 DEN
Slovenija 250 SIT

U SENCI VEŠALA

★ DOK HOLIDEJ ★

274

Frenk Larami

U SENCI VEŠALA

MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

Dok Holidej

Broj 274

Glavni i odgovorni urednik

Slavko DRAGINČIĆ

Urednik

Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Naslov originala

Frank Laramy

TRACK OF THE HUNTER

Recenzija i adaptacija

Zorka ĆIRIĆ

Lektor

Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Tehnički urednik

Franja VARGA

Naslovna strana

Franja VARGA

Korektori

Ida ĆEKIĆ

Ida ŠALANKI

Štampa: 24. XII 1996.

Tržište: 5. I 1997.

Izdaje: MARKETPRINT, DD za izdavačku delatnost, 21102 Novi Sad, p. fah 20

Štampa: NUP „FORUM“ Novi Sad, Vojvode Mišića 1

Glavni i odgovorni urednik: Slavko DRAGINČIĆ; Urednik: Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Naslov originala: Frank Laramy – TRACK OF THE HUNTER

Copyright: UNIVERSUM PRESS. Recenzija i adaptacija: Zorka ĆIRIĆ

Sva prava se zadržavaju, uključujući i pravo na reprodukovanje ove knjige u celini ili delimično ili na bilo koji drugi način.

Mišljenjem Republičkog Sekretarijata za kulturu ovo izdanje se svrstava u tarifni broj 8 Zakona o privremenim merama o porezu na prometu proizvoda i usluga (S. L. SFRJ 4/91).

Godišnja pretplata za zemlju za ediciju „Dok Holidej“ iznosi 60 dinara. Opštom uplatnicom uplatiti pretplatu na žiro račun 45700-603-3-6158, a primalac je „MARKETPRINT“ DD, 21102 Novi Sad. Potvrdu o uplati (sa naznakom gde izdanje treba slati), pošaljite na adresu: „MARKETPRINT“ DD, Poštanski fah 20, 21102 Novi Sad. Izdanje šaljemo preporučenom pošiljkom.

U Vajlardu, tog leta gospodnjeg, severno od Sakramento planina, dva jahača su jahala sa raznih strana, vukući privezana za sedla tri duga lasa. Svako laso, na podjednaku odstojanju, imalo je na kraju zapaljen fitilj na vezanim šipkama dinamita!

Pre toga, Pal Jansen, divovski Šveđanin, sa svojim kompanjonom Badom Bekerom, ušunjao se u mesnu banku bez žurbe.

Koltove su nosili u rukama. Bilo je podne, najgore vreme dana pod usijanim nebom Novog Meksika, avgust mesec.

I gradski psi litalice dahtali su isplaženih jezika u nazovi hladovini, jer je i tu vladala paklena vrućina. Ulica Vajlarda ličila je na polje koje su opustošili skakavci.

Samo je krčmar Grifit bio zadovoljan. Jedini čovek obradovan satanskom vrućinom, jer se njegovo pivo točilo nemilice i što se više pilo, usta su sve više vapila za njim. Pal Jansen i Bad Beker mirno su privezali svoje konje za gredu i tromim koricima se popeli na trem.

Jedna, naizgled obična pljačka banke završila se kobno tog dana. Šveđanin je bio divovskog rasta, oštre plave kose visoko podšišane na potiljku. Nosio je neku vrstu kožnog prsluka preko leđa, dok su mu na rukama ogromni mišići jasno predočavali kakvom snagom raspolaže. Široke pantalone bile su mu ukrašene resama sa strane, a kolt u futrolji pre je ličio na igračku nego na vatreno oružje. Imao je lice opaljeno suncem samo po jagodicama i čelu. Ostali delovi nosili su pečat njegovog evropskog porekla, belinu puti koje ni ovako zapad-

njačko sunce nije moglo sasvim da prepodri. Bele obrve, retka, bela bradica po krajevima vilica i prozirnoplave oči odavale su na prvi pogled došljaka preko okeana.

Bad Beker je bio Kanzašanin, iz Sirakuze na obali Arkanzasa. Suvonjava, spečena pri lika kome je nervoza u prstima češće nego što treba nagoveštavala olako potezanje revolvera. Povnuti obod šešira skoro mu se nadnosio nad trepavice, brkovi i brada prekrivali su mu sasušena, tanka usta, oči pod niskim čelom skakutale su svakog sekunda tražeći neprilike.

Nisu bili sami.

Preostala dvojica trebalo je da naiđu u određeno vreme i izazovu gužvu u Vajlardu. Predosećali su plen od bar dvadeset hiljada dolara! Banka u ovom gradiću nije spolja delovala nimalo atraktivno. Bila je to obična zgrada od dasaka, sa rešetkama na malim prozorčićima i vratima koja su se spolja zaključavala velikim katancem. Međutim, unutra je bila velika prostorija sa pultom i tri šaltera. Tri blagajnika i knjigovođa u pozadini, sačinjavali su osoblje, izuzimajući vlasnika Čarlija Patrika, čija se kancelarija nalazila iza masivnih vrata. U njih je Pal Jansen gledao sa dvoumljenjem. Treba li isterati gazdu napolje ili ga jednostavno ustreliti ako pomoli nos? Tako su ušli, komotno, kao da se vraćaju domovima posle ispaše velikih stada. Tek što su zatvorili vrata za sobom, povadili su koltove i uperili ih ispred sebe.

– Ruke gore! I bez mnogo priče! – javio se Bad Beker, odlepljujući se od zida. U

prostoriji je nastao tajac. Nije bilo mnogo posetilaca, jedna žena i dva starija čoveka. Oni su se odmah okrenuli blelih lica i uzmakli. Sve je izgledalo jednostavno. Šveđanin je prišao šalterima i zamlatarao koltom gore. Blagajnici su nemoćno podigli ruke.

– Odbij! – rekao je Jansen dubokim glasom. Međutim, za Čarlija Patrika ovaj dan bio je po nečemu vrlo značajan. Vlasnik banke primio je tog jutra veliku količinu zlata, koju je kompanija „Vels Fargo“ prenosila iz Tularose za Albakerk. Teška, oklopna kola s oružanom pratnjom zastala su da prenoće u Vajlardu i sačekaju smenu i oružanu pratnju koja će nastaviti put dalje. Međutim, smena je nešto zakasnila. Pratnji prve kočije nije bilo jasno zašto im je naređeno da ovde zastanu i sačekaju druge, kada su i sami mogli da nastave put odornijim konjima...

Samo je jedan među njima znao to, detektiv Barni Vosper. On je bio detektiv Pinkertonove agencije. Smena koja je trebalo da dođe, pošla je sa lažnim „tovarom“. Zlato bi ostalo u banci da prenoći i nastavi zaobilaznim putem, starim kolima, dok su druga služila kao mamac eventualnim pljačkašima kojih je u ovom delu zemlje bilo na pretek. I još nešto. Veče pre toga dana, jedan visok, elegantan stranac u tamnom odelu, uložio je u vajlardsku banku petnaest hiljada dolara. Bila je to nova briga za malog bankara.

Pal Jansen i Bad Beker nisu ni slutili koliko se plena krije iza šaltera.

Barni Vosper, Pinkertonov detektiv, koji inače nije izbijao iz prostorije, otišao je samo da pokvasi grlo u salun „Grand“ na pet minuta. A baš u međuvremenu dva bandita su ušetala u banku s otkočenim koltovima. Dva čoveka i žena, koji su se tu zatekli, odmah su se povukli uza zid, s dlanovima položenim na potiljak.

Bad Beker je izbrojao iza šaltera pet podignutih ruku. Gde je bila šesta? Kada je već pomislio da to ni Jansen ne vidi, oglasio se njegov kolt! Jedan od blagajnika, koji je posegao za skrivenim oružjem u otvorenoj fioci, platio je glavom svoju odanost banci. Žena kraj zida je vrisnula, i onda pala onesvešćena. Pucanj je izmamio Čarlija Patrika iz njegove kancelarije. Pomislio je da Vosper sređuje nekog nepromišljenog razbojnika i otvorio je vrata, nespreman na druga iznenađenja. Šveđanin je podigao kolt prema njemu kao da hoće da ga ustrelji kao običnu muvu. – Otvaraj! – rekao je i pokazao glavom prema masivnom trezoru.

Patrik je zadrhtao, kolena su mu se sudarila, a noge su ga izdale.

– Brzo! – podviknuo je Jansen. Za to vreme, Bad Beker je praznio blagajničke fioke i novac trpao u torbe.

– Tamo nema ništa... – zavapio je Patrik, očekujući da odnekud iskrсне Vosperovo lice i prekrati njegove muke. – Kasa je prazna!

Ali, Šveđaninu nije bilo do čekanja. Ispalio je novi hitac i okrznuo Patrikovo uvo. Čovek je jauknuo i potražio ključeve u džepovima. Kada ih je našao i drhtavim rukama počeo da otvara, spolja su se već začuli povici ali i topot konja.

– Ovde je gotovo! – javio se Beker. Obe torbe je nosio preko ramena. Nisu izgledale dovoljno nabijene.

Čarli Patrik, vlasnik vajlardske banke, najzad je povukao teška vrata i sklonio se u stranu. Pal Jansen opsova, a njegov partner Beker zamalo da ispusti torbe.

– Sto mu... Pogledaj to, Pal!

Kasa je imala zlata i novca koliko u životu nikada nisu videli! Naoko tromi Šveđanin, brzo je preleteo pogledom po prostoriji i otkrio u jednom uglu veliku kožnu borbu kakve pojedine banke imaju za prenos većih količina novca. Bukvalno ju je

zgrabio i podneo pod kasu, izručujući u nju sve što je našao pod svojom velikom šakom! Bad Beker je držao na oku sve prisutne. Bilo je krajnje vreme da se izgube. Njihovi kompanjoni su već stizali sa konjima. Vukli su za sobom tri lasa, nejednake dužine. Na svakom kraju nalazio se snop dinamita, zapaljen u različito vreme. Sada su, iz suprotnih strana, galopirali prema banci.

Prva eksplozija potresla je učmali Vajlard u trenutku kada je Pinkertonov agent Barni Vosper izleteo iz saluna „Grand“ naslućujući odakle može da dolazi neočekivana pucnjava. Jahači su se mimoišli malo pre druge eksplozije. Dinamit je uzvitlao prave oblake prašine dima i odbacio natrag najradoznalije i najhrabrije. Konji pod banditima su mahnito skakali uplašeni gruvanjem nadomak njihovih kopita, ali, jahači su bili pravi majstori svog posla i umeli su da ih ukrote i smire ne zaustavljajući se.

Vraćali su se istim putem. Barni Vosper nije mogao da proдре do banke, od prašine i dima. Smetao mu je i trk nepoznatih konjanika. Nije u prvi mah mogao da se snađe, sa koje strane dolazi dinamit i eksplozija skoro pred samim nosom! Iz hotela „Blanka“ istrčala su tri službenika kompanije „Vels Fargo“ koji su dopratili prva kola do Vajlarda. Na njih je naleteo jedan od jahača omotan dimom, zasuo ih prašinom i okrenuo konja natrag. Treća eksplozija vratila je svu trojicu natrag u hotel, ne dajući im vremena da česćito pogledaju. Onda su se vrata na banci otvorila i pojavili su se Jansen i Beker.

Barni Vosper je nasumce opalio dva hica u nejasne senke. Odgovorio mu je Bad Beker preko ramena. Vrelo olovo zakopalo se u Vosperovo rame i obrmulo ga čitav krug dok nije pao u prašinu.

Pljačkaši su brzo oslobodili konje i bacili im se u sedla. Krenuli su na suprotne strane, po dvojica. Pucali su oko sebe bez cilja,

kako bi zaplašili sve one kojima bi palo na um da izađu i spreče ih u bekstvu. Jedno zmo je pogodilo jednog desetogodišnjeg dečaka kraj prozora velike kuće preko puta Patrikove banke. U opštem metežu niko nije video. Dečak je pao bez glasa.

*

U hotelu „Blanka“ pucnji spolja činilo se kao da dolaze s udaljenih brda. Teške tamnocrvene zavese navučene da spreče prodor sunca i vrućine u hol i odaje, sada su zagušile puščani eho s ulice. Dva čuvara reda koji su krstarili prostorijama, za trenutak su zastali i upitno pogledali vlasnika. Ovaj je odmahnuo glavom, dajući im do znanja da treba da gledaju samo svoja posla. Nije imalo smisla prekidati igru u „zelenom kavezu“. Tako se nazivalo odeljenje gde se igrao poker. Imalo je jedan veliki sto, četiri specijalne naručene stolice sa kožnom presvlakom, jednu policu sa dve pregrade gde su se nalazila prvoklasna pića. Igrači su mogli sami da se posluže, a mogli su da povuku gajtan sa zvonom, a jedan od službenika bi odmah dotrčao da ih posluži. „Zeleni kavez“ dakle, bila je ideja vlasnika „Banke“ Peta Pulvera, nadaleko poznate u tom delu Novog Meksika. U njemu su mogli da se okupe samo dobri igrači i, što je najvažnije, sa dobro nabijenim novčanici-ma.

U nekoliko mahova, dobro prerušeni desperadosi pokušavali su da prodru unutra i opljačkaju bogate klijente Peta Pulvera, ali su obično završavali pred cevima njegovih čuvara reda ili spasavajući se bezglavim bekstvom kroz prozore. Da bi to sprečio, Pulver je u prozore ugradio rešetke i po tome je odaja i dobila naziv „kavez“. Onaj drugi dodatak dolazio je od boje stola za kojim se igralo i boje zidova i zavesa. Sve je bilo modrozeleno, čak i abažur na svetiljci iznad kockarskih glava. Hotel „Blanka“

imao je najbolja pića, najbolju večernju zabavu, najbolju hladovinu u paklenim avgustovskim danima. Mnogi u Vajlardu samo su ga gledali's ulice, nisu se usuđivali da prekorače prag. Zato je taj drugi deo sveta nalazio utočište u salunu „Grand“ kod Tina Grifita. I Barni Vosper, Pikertonov detektiv, grozio se i same pomisli da uđe u hotel. Nije voleo tu vrstu usluge, taj novi sloj ljudi koji umesto koltovima krče sebi put gomilom dolara. Tog dana, „zeleni kavez“ imao je četiri opasna pokeraša. Samo jedan od njih bio je meštanin, Hju Krest, vlasnik neke kupoprodajne agencije za koju se nije znalo šta sve zapravo radi, ali, radila je odlično. Ostala trojica stigla su prošlog dana, iz različitih pravaca.

Ken Finč i Don Sliks dojahali su sa zapada, od Sokore. Bili su upadljivo obučeni u odelima koja kao da su skinuta sa rafova nekih robnih magazina Sent Luisa. Ono što odelo nije moglo da sakrije, bila su njihova podmukla lica. Finč je imao veliku glavu, razmaknute oči sa visoko dignutim obrvama i retke zube iza mesnatih iskeženih usta. Njegov saputnik, Sliks, bio je nešto manji rastom, ali zato razvijeniji. Kaput se spreda nije mogao zakopčati dok su pantalone pretile svakog trenutka da prsnu. Nasuprot Finčovom glatko izbrijanom licu, on je jahao neobrijan i natmuren, stisnutih zuba. Ispod novih kaputa i preko novih pantalone, nosili su stare opasače s izlzanim futrolama. Koltovi kalibra 45. slagali su se sa njihovim licima, bili su preteći smrtonosni. Međutim, hotel „Blanka“ prihvatio je njihove propusnice za „zeleni kavez“. Pokazali su dovoljno novca da je Pet Pulver samo klimnuo glavom, ne interesujući se za njihovo poreklo.

Četvrti partner ušao je u Vajlard sa severoistočne strane. Bio je to put od Maskvera preko Kanadske reke. Jahao je predivnog indijanskog šarca. Na sebi je

imao crno odelo i crni „kaloformija“ šešir. Kao sneg bela košulja bila mu je pod grlom vezana ljubičastom somotskom kravatom. Za opasačem je imao pripasana dva „linkoln“ revolvera sa drškama ukrašenim slo-novačom.

Imao je neobične, prodorne oči. Kao da su ih planine Sen Andresa okovale ledom i pustile u dolinu da rashlade pakleni put od Maskvera do Vajlarda. Dok Holidej!

Ljudi zatečeni u sutonu na ulicama, okretali su se za neobičnim strancem kao za čudom. Takav jahač, u takvom odelu, nije viđen u Vajlardu bar deset godina unazad. Jahao je ne okrećući se. Kao da je konj pod njim znao pravac i mesto gde će da zastane. A, zastao je pred hotelom „Blanka“. Te noći ga više niko nije video. Jedino je vlasnik banke, Čarli Patrik imao susret s njim, kada je stranac s očima koje hipnotišu, uložio petnaest hiljada dolara u njegovu kasu. On-da se izgubio i osvanuo za stolom u „zelenom kavezu“.

Hju Krest je prvi seo za sto, očekujući partnere. On je znao da će Pet Pulver dovesti prave igrače za kockarski sto. Pulver je imao nos za takve. Međutim, trojica pridošlica nisu mu se učinili nimalo naivni i pokajao se što se tu uopšte zatekao tog jutra. Finč i Sliks su mu pre ličili na ubice nego na neke poslovne ljude sa strane. Stranac u crnom očigledno je bio profesionalac, sudeći po dugim, negovanim prstima i veštini kojom je karte promešao pred njegovim očima. Don Sliks je piljio u Džordžijanca, pokušavajući da se seti otkuda poznaje to lice. Što ga je više posmatrao, sve je čvršće bio u uverenju da mu je tip u kicoškom odelu poznat. Nijedan od njih nije imao oružje. Uslov da se uđe u „zeleni kavez“ bio je da predaju svoje opasače jednom od čuvara reda. Pet Pulver nije želeo da njegov lokal bude loš glas. A kada se oko kockarskih stolova jednom pojavi krv, on-

da ju je teško posle sprati. Međutim, Sliksa nije brinula činjenica da je nenaoružan. On se uzdao u svoje pesnice, kojima je mogao da prepolovi salunski sto i pokida stolicu kao da je od trske. Napolju je dan postajao sve topliji, a za stolom je igra dobijala đavolski tempo. Hju Krest i Don Sliks služili su se jeftinim trikovima ne bi li svog protivnika izbacili iz ravnoteže. Ali, čovek iz Džordžije je demonskom mirnoćom odbijao sve njihove napade i tukao ih redom osam partija, da bi kod devete zastao i dozvolio im da se malo povrate. Oba partnera izmenjali su značajne poglede. – Biće kiše! – promrmljao je Finč na najveće Krestovo iznenađenje.

– Kiše? – procedio je ovaj. – Napolju nema ni oblačka na vidiku! Čak bi mi prijali i indijanski dimni signali, samo da ne gledam ono nebo kao staklo...

Holidej se nije mešao u razgovor. Finč je ponovo bacio pogled na Sliksa. One dve reči „biće kiše“ bio je ugovoreni znak da stupe u akciju. Sliks je trebalo da odgovori prigodnom rečenicom i sporazum je mogao da stupi na snagu.

– Nema kiše, samo sevaju munje... – promrmljao je Sliks, oborenog pogleda. Hju Krest je sada pogledao u ovoga. Činilo mu se da je sišao s uma. Biće kiše, nema kiše, munje sevaju, izgleda da im je sunčanica prodrila ispod šešira!

– O čemu vi to... – počeo je Krest, ali je zastao u pola rečenice.

– Zaveži, matori! – obrecnuo se Finč na njega i ispod stola izvukao mali „deringer“. Bio mu je u čizmi, ušiven sa nekoliko konaca za unutrašnju stranu sare. Hju Krest je zatreptao očima. Revolver je bio uperen u Doka Holideja. – Nebesa – promucalo je Krest – pa, ovde se oružje ostavlja kada se ulazi...

– Mi smo ostavili – odgovorio je Sliks

zlurado – ali je Ken zaboravio da izuje čizme...

Kockar je mirno gledao u cev, složivši karte u špil. Gomila novaca na njegovoj strani bila je osetno velika.

– Mislio sam da igrate poker, džentlmeni? – progovorio je mirno, ali, hladnim glasom. Njegov pogled zakovao je Finča kao usijano železo za žigosanje.

– Ne volimo kada gubimo – javio se Sliks, otkopčavajući svoj kaput. Ruke je pružio preko stola da pokupi Džordžijančev dobitak. Ali, kockarev glas ga oprži u mestu. – Ne bih to dirao, burazeru!

Sliks se uspravio i pogledao Finča. – Što zijaš? – prosiktao je ovaj. – Pokupi te pare, on ne sme ni da mrdne! Ubiću ga kao psa!

Sliks se kolebao. Još ga nije napuštala luda misao da ovog čoveka odnekud poznaje i to pod neprijatnim okolnostima. Ponovo je pružio ruke, ali to je bila njegova prva i poslednja greška! Savijajući telo preko stola da zagrabi novac sa Holidejeve strane, Don Sliks je nespretno zaklonio Finču vidik. Našao se između kockara i džepnog pištolja!

– Budalo! – dreknuo je Finč predosećajući opasnost. Međutim, bilo je kasno. Džordžijanac je dohvatio Sliksove ruke, povukao ga naglo k sebi, a onda mu šakom zahvatio lice i munjevito ga odgurnuo natrag. I čovek takve snage kao što je bio Sliks, odleteo je kao oprugom izbačen pravo u Finčovo naručje. Psujući, Ken Finč je pokušao da izbegne taj nalet, ali je samo uspeo da oslobodi levu ruku. Desna mu je bila kao gromom pogođena kada je Sliks naleteo na njega. Začuo se prasak i metak iz „deringera“ zabio se u tavanicu. Hju Krest se blagovremeno našao na podu, sklupčan kao prebijeni pas. Padajući, Sliks je povukao i svog partnera za sobom. Na vratima se tada pojaviše čuvari reda sa koltovima u rukama. Između njih se nalazio Pet Pulver.

– Pucnjava? Ovde? – čuo se njegov ljutit glas. Jednim pogledom je obuhvatio prizor. Holidej je stajao kraj stola i mirno skupljao novac. Ispod Sliksovog tela iskobeljavao se Finč, još uvek držeći u ruci džepni pištolj. Vlasniku „Blanka“ hotela to je bilo dovoljno. Pokazao je rukom svojim čuvarima. – Izbacite ih napolje!

Hju Krest je provirio ispod stola. – Pet, mogu li da izađem? – pitao je uplašeno.

– Naravno da možete, mister Krest! – ljubazno mu je pomogao Pulver da se podigne. – Niste povređeni?

– Ne... Samo sam se iznenadio kada sam video pištolj! – On otrese nevidljivu prašinu sa sebe i isteže vrat, postidjen zbog svog ponašanja. Dok su čuvari izbacivali Finča i Sliksa napolje, Pulver se obratio Holideju. – U čemu je stvar, mister?

Kockar je stavio novac pod kaput i izvodio jednu od svojih tankih mirišljavih cigara. – Gospoda ne podnose gubitak – prokomentarisao je kratko.

– Hteli su da ga ubiju! – potvrdio je Krest. Ali, Pulver kao da ga nije čuo. Pokazao je rukom negde napolje. – Na ulici je neka gužva – rekao je. – Mislim da se nešto krupno dešava.

– Gužva? Šta je to moglo da se desi?

Pulver sleže ramenima. – Ne znam. Čuo sam eksplozije, pucnjavu, topot konja... ali se nisam usudio da proverim o čemu je reč.

– Hm! Vi uvek gledate samo svoja posla? – dobacio mu je Krest i izašao iz „zelenog kaveza“. Pulver je krenuo za njim.

*

Prašina se na ulici odavno slegla, miris baruta iščezao u podnevnoj jari. Detektiv Pinkertonove agencije ležao je na ulici, malo oslonjen na lakat zdrave ruke, iskrivljenih usta. Nalazio se usred nebrojeno utisnutih, izukrštanih tragova kopita. Kolt mu je ležao nedaleko, dopola zariven u vrelu, žućkastu

prašinu vajlardske ulice. Ljudi su izlazili ispod tremova, držeći se zidova. Dinamit i revolverska kanonada još su im odzvanjali u ušima, nisu se usuđivali da potpuno pokažu svoje šešire napolje. Onda se pojavio vlasnik banke, Čarli Patrik. Teturao se preko ulice, držeći oba dlana na glavi.

– U pomoć... – hrapavim glasom je dozivao oko sebe. – Mene su opljačkali! Jedan čovek je mrtav! Pomozite...

Ulica se preplavila žagorom, povcima i kletvama.

Šerif Mark Lener trenutno je bio odsutan iz Vajlarda. Nalazio se na Kejstonovom ranču povodom krađe nekih konja i zapaljene štale. Međutim, pratioci kola „Vels Fargo“ već su se bacili u sedla svojih konja. Barni Vosper im je zdravom rukom pokazivao dva pravca i trebalo je da izaberu jedan. Koji? U barutnom dimu i prašini, niko nije video o čija su sedla okačene torbe sa plenom. U opštoj pometnji, malo ko je vodio računa o Vosperovoj rani. Detektiv je najzad iscrpljen klonuo na tlo, podigavši svojim padom oko sebe oblake prašine. Čarli Patrik je jurio od šerifove kancelarije do onesvešćenog Vospera, čupao kosu i mrmljao nerazumljive reči. S vremena na vreme bi izvikivao pojedina imena, molio da neko pođe u poteru, ali, sve je bilo uzalud. Šerif Mark Lener nije imao pomoćnika i vlasnik banke je jedino mogao da čeka na Lenera.

– Lekara! – vikao je neko nagnut nad Vosperom. – Gde je doktor?

Bio je izgleda loš dan u Vajlardu. Čuvar zakona bio je odsutan, a lekar se nalazio kod izvesne Džun Mek Marion koja se porađala.

Tri pratioca kočije „Vels Fargo“ najzad su odlučili da pojašu na zapad. Verovali su da će naići na neki trag prema Rio Grande.

Ken Finč i Don Sliks, koje su čuvari reda hotela „Blanka“ izbacili napolje, dobili

su svoje opasače i koltove uz opomenu da se više ne približavaju „zelenom kavezu“.

– Lekara! – zvao je neko. – Gde je prokleti krpač kostiju?

Barni Vosper nije čuo galamu oko sebe, ni tutanj čizama iznad svoje glave.

– Je li stigao šerif? – urlao je Patrik, kome se povratio glas. – Hoće li neko da krene za tim pljačkašima i ubicama? I vaš novac su odneli! Vaš, čujete li? – Upirao je prstom na svakoga koga bi pogledao. Međutim, kao da to nije ljude nimalo bilo briga. Njima je njihova koža bila dragocenija od novca.

– Ko je to bio? – upitao je neko Patrika.

– Ne znam... prvi put sam ih video! Jedan je proketo visok i beo!

– Možda su na poternicama? Lener će ih uhvatiti...

– Vraga! – dreknuo je Patrik. – Oni će dotle da budu u Grand Kanjonu! Šta radi taj Vosper?

– Ranjen je...

Čarli Patrik se ponovo uhvatio za glavu. Dan je odjednom postao zagušljiv, u tistima je osećao ukus prašine, ispod kose su počeli da liju potoci znoja. – Ja sam upropašćen! – rekao je Patrik tupim glasom. Njegove oči su izgubile sjaj. – Ja sam upropašćen!... Zatim je klekao na zemlju i spustio glavu na prsa. Njegova proseda kosa pala mu je preko oči i zamaglila ionako zamućeni pogled opljaćkanog bankara. Onda je video nečiju senku pred sobom. U toj vreći na ulici, gde su senke svih jurile na razne strane, ova je bila nepokretna. On je podigao pogled i susreo se sa ledenoplavim očima kockara. Jedino lice koje je bilo mirno i neosetljivo. – Ja sam upropašćen – ponavljao je Patrik.

– Čuo sam to – bio je odgovor stranca. – I mojih petnaest hiljada dolara je otišlo?

Bankar je klimnuo glavom. – I to – škripao je Patrik – i zlato kompanije „Vels Fargo“... sve su odneli.

– Voleo bih da čujem kako su izgledali – predložio je Holidej. Njegov glas je čudno zvučao i umirujuće delovao na bankara usred cele te gužve u kojoj su još uvek oko njih trčali uzbuđeni građani, dovikivali se, sudarali i psovali. Ulica Vajlarda, do malo pre pusta kao avetinjski grad, sada je ključala. Sve živo je izašlo na ulicu.

– Jedan je bio krupan, bele kose, belog lica. Drugi, mršaviji, imao je bradu... nisu bili maskirani, ne poznajem ih... Zašto me to pitate? Idete li za njima? – U Patrikovom glasu se osetila nada. Ali, Džordžijanac mu je okrenuo leđa i uputio se palom Barniju Vosperu. Okrenuo ga je polako na leđa i pogledao mu ranu. U tom času i detektiv je otvorio oči.

– Ja... treba da ustanem...

– Žurite negde? – pitao je kockar.

– Moram da ih uhvatim...

– Sa metkom u ramenu?

Vosper je klonuo nazad. Oko njih su se gurali ljudi i podizali galamu kao da se nalaze u areni za rođak, a ne oko ranjenika. Barni Vosper je disao s naporom, kao da nije imao vazduha. Kada je ponovo otvorio oči, pogled mu je bio čvrst. – Vi ste lekar?

Džordžijanac je izbegao direktan odgovor. – Pokušaću da vam izvadim metak – rekao je.

– Izvadite ga ovde, smesta... – procedio je Vosper. – Nije mi do oklevanja.

– Oni bi možda to i želeli? – rekao je Dok.

– Kako...?

– Ranjeni, nemate šanse ni da ih stignete.

– Do vraga! opsovao je detektiv i stegao zube. Bio je to krupan, mišićav četrdesetogodišnjak, uglaste brade i velikih brkova duž celih usta. Crne oči gorele su mu kao na vatri, a kosa, u koju se još nisu mešale sede vlasi, prekrivala mu je uši i vrat. Na sebi je imao kockasti kaput i košulju plave bolje, ali, sada je sve bilo zamazano prašinom i

krvlju. Barni Vosper se odupro o zdravu desnu ruku i uspravio se. Nekoliko trenutaka je klečeći savlađivao nesvesticu, a onda je promrmljao. – Hteo bih da taj metak što pre bude napolju...

Odjednom, u vazduhu se osetila promena. Graja koja ga je dotle ispunjavala iznenada je utihnula. Čak se i Vosper trgao. Nastupila je nepojmljiva tišina. Desetak pari čizama koji su okruživali Holideja i detektiva polako su se udaljili. Kao da nekom prave prolaz. Neko, malo dalje, tiho zajeca. Džordžijanac je skrenuo pogled. Ugledao je visoku ženu u dugoj suknji koja joj se omotavala oko nogu dok je koračala prema njemu. Bila je gologlava i raspuštene kose, avetinskih bledega lica. U rukama je nosila opušteno telo nekog deteta! Bio je to dečak od dvanaestak godina. Imao je dve rane: na stomaku i na slepoočnici. Krv je sa njega prelazila i na ženina prsa, na ruke, na obraze... Ali, ona ga je nosila čudesno lako, priljubljujući ga uz sebe svom snagom. Kao da je nesvesno htela da zadrži da iz njega istekne život. A, život je isticao...

Zaustavila se pred kockarom i malo odmakla dete od sebe. – Pomozite mi – čuli su svi njen glas. Bio je jasan, čvrst, odlučan. – Vi ste doktor, pomozite mu...

Holidej je uzeo dečakovu ruku. Bila je mlitava, hladna. Pod prstima nije osetio ništa, krv je prestala da protiče, puls se nije odazivao. On je pogledao ženu. Ona je shvatila njegov pogled, ali, nije htela da veruje.

– Ne! – povikala je. – Morate mu pomoći... To je moj sin, igrao se kraj prozora i pao je. Malopre smo se vratili iz crkve... Zašto ga ne pogledate bolje? Evo, uzmite ga, lak je kao pero...

Ali, tu se više nije imalo šta gledati. Jedan stariji čovek je prišao ženi i hteo da uzme dečaka od nje. Ona se odmakla. Dve

žene su je opkolile u nameri da je uteše, ali ona se i od njih otrgla.

– Ubice! – prošaputala je, iskolačivši oči. – Svi ste vi ubice! Moj sin je živ, naći ću ja pravog doktora za njega! – Zatim je stegla uza se malo opušteno telo, priljubila svoj obraz uz njegov i vratila se istim putem kojim je i došla. Ispratili su je pogledima sve dok nije prekoračila prag svoje kuće. A onda, iznenada, crkveno zvono prenulo je ceo gradić iz trenutne obamrlosti. Barni Vosper se uspravio na noge, iskrivljenog lica.

– Hajdemo, čoveče! – pozvao je on Holideja. S druge strane topot konja ponovo je okrenuo glave okupljenih ljudi. Neko je stigao na Kejstonov ranč i obavestio šerifa Lenera o pljački u Vajlardu. Sada je čuvar zakona davolski brzo ujahao u glavnu ulicu. Nešto kasnije, potera od četrnaest građana podeljena u dve grupe, krenula je u poteru za Jansenovom bandom.

Dvadeset jahača napustilo je Vajlard u veoma kratkom roku. Četrnaest članova potere na čelu sa šerifom Lenerom pratilo je tragove prema zapadu i jugoistoku. Četiri pljačkaša izmicala su pred poterom sa bogatim plenom u sedlima. Vajlard je napustio i Barni Vosper, zavijenog ramena i stisnutih zuba, ali, sa nepokolebljivom mišlju da ih pronađe. Dvadeseti jahač bio je čovek iz Džordžije. Napustio je grad među poslednjima. I njegov novac odneli su Pal Jansen i partneri, petnaest hiljada dolara. Osim toga, odneli su i dva života, dečaka koji je nedužan pao pod njihovim obesnim pucnjima, i blagajnika.

*

Divovski Švedanin jahao je ispred Bada Bekera za čitavu dužinu konja. Cilj: Sokoro, preko Rio Grande. Tu je trebalo da se nađu sa Slimom Šugerom i Enrikom Sabiljom, kod kojih je bio sav opljačkan novac. Oni su pred vajlardskom bankom pri-

hvatili bačene torbe, kako bi Jansen i Beker mogli komotnije da se dočepaju svojih konja. Zatim su se razišli na dve strane, prethodno se dogovorivši da se nađu u Sokoru i podele plen. Ni Šuger ni Sabiljo nisu ni sanjali koliko zlata nose o sedlima. Saznaće to kasnije i to će jednoga od njih koštati života pre nego što Jansen i Beker stignu na cilj. Jansen je skinuo šešir da rashladi glavu. Njegova svetloplava kosa, slepljena znojem, zabelasala se u večeri, poput krune nekog pustinjačkog cveta. Bad Beker se manje znojio, ali se često osvrtao za sobom, kao da je iščekivao da će ugledati oblak prašine u dolini. I švedaninove mišice su se presijavale od znoja, dok su se pod njima konji pušili od umora i vlage. – Rio Grande! – s olakšanjem je izustio Jansen, ispravljajući utrnule noge. – Ja se ne bih dugo zadržavao ovde – primetio je Beker.

– Konji su nam posustali.

– Terao bih ih dok ne padnu! – bio je uporan razbojnik. – Pa, da te posle nosim na leđima? – iscerio se Jansen. – Pre bih te ubio.

Beker je skupio ramena. – Drugo ne bih ni očekivao – promrmlja. Okrenuo se ponovo iza sebe. Ništa sumnjivo nije primetio. – Možda smo im zavarali tragove? – pitao se Beker.

– Naći će ih ujutru – javio se Jansen. Beker se narogušio na te reči. – Tebi kao da je svejedno? Možda imaš nameru da ih sačekaš?

Jansen je mahnulo rukom i sjahao. Beker se dvoumio, ali, na kraju, i on je popustio. Noć je bila topla. Dva begunca su ćutke sedela na visoravni, odakle su imali pogled na ceo pejzaž okolo. I noćni šumovi bili su im na domaku, mogli su da ih registruju i sa najveće udaljenosti. Jansen je skinuo sedlo sa konja i sada je ležao, oslonjen o njega, grickajući neku stabljiku. Bad Beker je nervozno pušio. Da je samo imao odmornog

konja, zbrisao bi prema Rio Grande, bez obzira da li je Jansen voljan da mu se pridruži ili ne. Ubistvo jednog blagajnika moralo im je natovariti dobru poteru na vrat.

Jansena je hvatao san, kada ga je trgao Bekerov glas. – Pal!

– Do vraga, šta je sada opet? – odazvao se Švedanin otvorivši jedno oko. – Stalno razmišljam o nečemu. –

– Razmišljaj – zarežao je Jansen – ali, u sebi.

– Onaj novac – nastavio je Beker – što su ga odneli Šuger i Sabiljo...

– Pa?

– Oni nisu znali koliko ga ima u torbama, ali, kad saznaju... misliš li da će nas sačekati?

Nastao je tajac. Jansen je odgurnuo obod svog šešira i pridigao se na laktove. Pogled koji je uputio Bekeru i na mesečini, blesnuo je životinjskim sjajem.

– Neće smeti – kratko je rekao i ponovo se zavalio na sedlo. Beker je skinuo svoj šešir i stavio ga na koleno. Jansenov odgovor zvučao je uverljivo. To je značilo, našao bih ih i pod zemljom i bez milosti ih raskomadao. Ali, Beker nije bio siguran da će ih naći, ako im takva pomisao padne na pamet. Međutim, nije želeo o tome više da raspravlja. Jansen nije trpeo glupe misli. A, Beker je razmišljao o glupostima. Jer, Jansenu niko nije mogao umaći ako je on hteo da ga pronađe. Tako je uvek govorio, i na tome se svršavalo. Švedanin je bio doseljenik, sin farmera iz Tenesija. Živeo je u bedi i umro kada je Pal Jansenu bilo dvanaest godina. Dečak, čija se majka odmah zatim preudala, pobegao je od kuće na dug put prema Zapadu s jednim karavanom. Napustio ga je čim se dokopao obala Misisipija. Nekoliko godina je radio na brodovima najteže poslove, dok nije upoznao razbojnika i kockara Pola Gretija. On ga je brzo uvukao u svoje mračne

poslove, zarazio ga snovima o velikom novcu i lepim damama u lukama duž velike reke, i tek stasali mladić krenuo je putem poroka i zla. Brzo je učio. Toliko brzo da je nadmašio i učitelja. Kada su mu dosadile obale Misisipija, krenuo je u Arkanzas, a odatle za Oklahomu. Pucao je dosta brzo, a pesnice su mu zaista vredele u obračunima.

Bada Bekera i njegovu družinu, Sabilja i Šugera, sreo je prilikom napada na jedan voz. Hteli su i njega da opljačkaju, ali su izvukli debele batine, i odmah ga nagovorili da se udruže. Tako su počeli da operišu između Novog Meksika, Arizone i Kolorada.

– Spavaš? – prenuo je Švedanina Bekerov glas. Nedaleko, njihovi konji su pasli travu i s vremena na vreme podizali gubice uvis, kao da naslućuju nečije prisustvo. Jansen je ćutao. Beker je procedio neku psovku, ali, san mu nije dolazio na oči. Onda mu se lice ukoči a zenice suziše. I Jansen je otvorio oči, osluškujući. Da li im se činilo ili je nedaleko zaista zarzao konj? Bad Beker istrže svoj kolt i odšunja se u mrak. Švedanin je ćutke krenuo za njim.

– Potera? – šapatom je pitao Beker. Jansen odmahnu glavom, pokrivši šeširom svoju svetlu kosu da se ne oda u tmini. Onda je ispružio jedan prst. Beker se namrštio. – Samo jedan?

Jansen je stavio prst na usta, dajući mu do znanja da ne treba više da govori.

Ležali su skriveni u grmlju, pogleda uprtih na puteljak. Sada su jasno ugledali nekog jahača. Životinja pod njim se vukla kao prebijena, a bolje se nije pokazao ni njen gospodar. Klatio se u sedlu kao pijan. Beker zape oroz spreman da saspe olovo u pridošlicu. Sada su i konji i jahač bili na Bekerovom nišanu. Razbojnik nije imao nameru da rizikuje da budu otkriveni. Isto mišljenje delio je i njegov džinovski partner. Međutim, kada je Beker već povlačio

prst, jahač je iznenada skliznuo sa konja i tresnuo o zemlju, ne pomakavši se više!

– Do vraga! – ote se lupežu. Jansen je u prvi mah pomislio da je to neki trik, ali, oni su zaista bili dobro sakriveni i nije bilo razloga da ne provere zbog čega je nepoznati pao skoro pred njihovim nosom. Švedanin se uspravio, ne hajući za Bekerova upozorenja da možda ima još nekog jahača iza ovog. – Pa, ovaj je gotov! – promrmljao je Jansen.

– Kako? – zapitao je Beker prilazeći. Švedanin pokaza rukom prema velikom zavoju na ramenu kroz koji je probijala krv. Bio je to Barni Vosper, detektiv koji se još nezalečen dao u poteru za pljačkašima zlata. Bio je na pravom tragu, ali ga je snaga izdala i sada je ležao u dubokoj nesvestici.

– Ko li je to? – promrmljao je Beker. – Iz potere?

– Sam? – dobacio je Švedanin. – Možda nema veze s nama?

– Voleo bih da je tako – procedio je Beker. – Ali, za svaki slučaj skratio bih mu muke.

– Umreće i ovako! – zaključio je Jansen. Beker je kleknuo na koleno i počeo da pretražuje ranjenikove džepove. U unutrašnjem džepu kaputa napipao je lisnicu i princeo je bliže, ali u mraku nije mogao ništa da vidi. Tek kada je kresnuo šibicu ugledao je isprave i značku detektivske agencije.

– Gle! – uzviknuo je trijumfalno. – Znao sam da nas prati! Sada ga se sećam!

– Odakle! – pitao je Jansen.

– Iz Vajlarda! Dok smo bežali, neko je pripucao za nama, a ja sam uzvratilo... Sada se sećam! Ovaj kockasti kaput mi je osvežio pamćenje...

Švedanin se okrenuo i pošao prema konjima.

– Kuda ćeš? – dreknuo je Beker.

– Nema više odmaranja – odazvao se

Jansen. Njegova krupna prilika za trenutak je pokrila jato zvezda u koje je zurio Beker.

– Onda ću ga ubiti! – iscerio se bandit i uperio kolt u hladno, blede čelo Barnija Vospera.

– Budalo! – vratio se Jansen i podigao Bekera kao krp uvis. – Hoću ove pare da potrošimo na miru!

– Ne razumem... – koprcalo se Beker u vazduhu, iskolačenih očiju. Šveđanin je ispružio prste i ovaj se skljkao u travu kao kopitom odbačen. – Ako on nije sam – strpljivo mu je objasnio Jansen – pucanj će čuti ostali iz potere. Zatim, ne želim da ga imam na savesti, pa da me juri cela Pinkertonova agencija. Na kraju, zar ti nije dosta jedan mrtav blagajnik.

Beker je pljunuo u stranu. – Nikada te nisam čuo tako pričljivog – rekao je. – Ja ne volim da ostavljam svedoke... ali, kako hoćeš! Nadam se da će crknuti do zore! – On je stavio kolt u futrolu i krenuo za kolasom. Iza njih, Barni Vosper je skoro izdisao. Krvi je bilo sve manje u venama.

U ranu zoru, rančer Nelson Piker krenuo je u Mensfort po žicu i drvenu građu. Vozio je velika kola sa drvenim točkovima, koja su poskakivala po neravnom zemljištu duž celog puta. Mensfort se nalazio uz samu obalu Rio Grande, s istočne strane. Bilo je to mesto koje je tek trebalo da se razvije, šireći se dužinom, sa severa na jug, kuda se i reka kretala. Nelson Piker je tako naišao na Vosperovo telo i oklevajući zategao vodice svome konju. Kada se uverio da je čovek ranjen, polako ga je prebacio na kola i poterao prema naselju, u kome se nalazio lekar. Očigledno, ranjenik je bio na granici između života i smrti i samo ga je blagovremena intervencija mogla spasti. Tako je, sticajem okolnosti, Barni Vosper izbegao bedan kraj, nadomak Rio Grande, zahvaljujući rančeru Nelsonu Pikeru.

*

Dok su Pal Jansen i Bad Beker jahali prema Sokoru, prešavši skelom najuži deo reke u tom delu, njihovi partneri, Enriko Sabiljo i Slim Šuger zastali su u podnožju Sakramento planina da odmore konje. Šuger je bio iz Dilkinsona, Severna Dakota. Kako se našao čak u južnim državama Sjedinjenih Država, niko nije umeo da rastumači. Čak se i on jedva sećao toga, jer je bilo davno. Nije imao nikoga, koliko je pamtio, oduvek se sam starao o sebi, bavio se sitnim pljačkama i razbojništvima, dok nije uleteo u Bekerovu družinu. Šuger je bio obična ništarija, zadovoljavao se i najmanjom, bednom parom ako je to bilo dovoljno da može da se napije i odvede kakvu curu u sobu neke jazbine. Nije mario za svoj izgled, za kupatilo, a za toplu vodu kao da nikada nije ni čuo. Zarastao u kovrdžavu crnu bradu, ličio je pre na sveštenika dobrovoljno prognanog u najzabačeniji deo Zapada, nego na okorelog razbojnika.

Brda pred njima izgledala su im nedostižna. Velika bankarska torba visila je baš o Šugerovom sedlu i sve vreme ga kopkala. Slično je osećao i Sabiljo.

– Misliš da smo dovoljno odmakli? – javio se on, misleći na poteru koja ih je svakako pratila deo puta.

– Zavisi – odgovorio je Meksikanac pokazujući dva reda kao sneg belih zuba – koje torbe juri potera: moju... ili tvoju?

Šuger je zatreptao očima, dok nije shvatio smisao ovih reči. A onda se nasmejao, glasom od koga su se, činilo se, trave povile pod njihovim konjima.

– To moramo da vidimo! – rekao je, pljesnuvši konja šakom po sedlu. Sabiljo je klimnuo glavom. Bio je rodnom iz El Pasa, na granici Teksasa prema Meksiku, na levoj strani Rio Grande. Bio je vrlo lukav, drzak i prevrtljiv lupež, ovejani lopov i revolveraš

koga su tražili zakoni i Sjedinjenih Država i Meksika. Nije imao obzira ni prema neprijateljima, ni prema prijateljima. Mogao je da podnese mnogo, ali je žestoko i poklanjao, u vidu olova, hladnog čelika i biča. Malo je govorio o sebi. Ono što su Jansen, Beker i Šuger mogli da iščupaju iz njega, svodilo se na kratku priču: pobegao je od kuće gde je živio s osmoro braće i dve sestre i gde ih je otac obično pijan od tekile, često mlatio kao stoku! Radio je svašta, za hranu ili neki cent. Onda je jednom ukrado keso sa novcem nekom bogatom rančeru u Sudad Huarezu, s one strane reke. Jurili su ga i on je prešao u zapadni Teksas. Nastavio je sa krađama sve dok jednom nije upotrebio nož. Onda je senka vešala bila nadneta nad Sabiljovom glavom. Krao je i ubijao, menjao mesta, pa čak i odela, ali uvek bi se našao neko ko bi ga podsetio na prošlost. I, Sabiljo bi opet skakao u sedlo. Bio je dobar jahač, izvrstan strelac, a ono što ga je izdvajalo od ostale trojice bile su ideje. Uvek ih je imao u rukavu. Jedna od takvih bila je i ideja da lasima za čije je krajeve privezao dinamit i „proneo“ ispred banke u tri navrata. Nije bio visok, pre bi se moglo reći da je nizak. Nešto kosije oči, masna prava kosa i brkovi obešeni naniže po krajevima usta, odavali su njegovu pravu rasu. Bakarna boja kože dopunjavala je sliku o Sabilju, ako se svemu tome doda široka, prljava košulja prebačena preko pantalona, otrcane pantalone, šešir ravnog oboda i opasač koji je nosio preko ramena zajedno sa futrolom, a ne preko kukova kako su to svi drugi činili. Kada je razmišljao, pripremao podvalu, spremao se da puca ili smišljao kako da se izvuče, njegove oči su se prosto gubile između čela i jagodica, zadržavajući samo blesak zenica u prorezima. Kada se smejaio, mogao je mirne duše da ubije. Kada se činilo da je pritisnut mislima ili brigama, potezao bi kolt na stranu odakle se jedva

čuo pokret kakvog lista. Niko ga nije mnogo mario, osim Bekera. Šuger ga se pomalo plašio, Jansen ga je prezirao, a Beker je u njemu našao nešto od svoje divlje prirode. Za obojicu, krv je bila samo crvena boja, ne život koji nekome znači. Razlika je bila samo u tome što Beker nije mogao da prođe u Sabiljine misli, a ovaj je Bekera čitao kao otvorenu knjigu.

Često mu se rugao.

Slim Šuger je odvezao ručicu i spustio torbu na zemlju. Prethodno ju je odmerio u ruci. – Do đavola, promrmeljao je – kao da su Pal i Bad unutra strpali kamenje!

– Zavis, kakvo kamenje? – smejućio se Sabiljo čučnuvši pored torbe. Kao da je predosećao da se unutra nalazi nešto krupno. Nešto, zbog čega i Jansen i Beker đavolski brzo grabe prema Sokoru da se sastanu s njima.

– Da otvorim? – javio se Šuger.

– Otvori, amigo!

Šuger snažnim trzajem rastvori torbu i ostade nad njom razrogačenih očiju, otvorenih usta, zaustavljenog daha. – Nebe-sa! – umeo je samo da kaže. Meksikanac je brzo sabirao u sebi: torbe kod njega i ova vreća ovde, mogle su da mu obezbede miran život najmanje još deset godina! Taman dok ga malo zaborave.

– Ovo... otkuda ovo, ovoliko...? – mucao je Šuger.

Sabiljo obrisa nadlanicom usta. – Banka je bila dobro nabijena! Lepo su nas ugostili.

– Koliko ima ovde? – pitao se Šuger, brbljajući rukom po torbi, kao da se jedva uzdržavao da u nju ne uleti glavačke i zapliva po novcu.

– Možda dvadeset – slegao je ramenima Meksikanac – možda sto hiljada dolara!

– Sto hiljada? – zgrnuo se Šuger.

– Zavis – nastavio je Sabiljo – na koliko se delova podeli. Za dvojicu ovo bi bila odlična lovina.

– Dvojicu? – zamro je na Šugerovim usnama osmeh. – Misliš...?

– Ništa ja ne mislim, ja samo onako pričam! – ustao je Sabiljo i podigao obe ruke uvis. – Druga je stvar šta ti misliš da sam ja mislio! – Ali, Sabiljova rečenica već je počela da se kovitla u Šugerovom pilećem mozgu.

– Jansen bi prevrnuo zemlju da nas nađe – odmahnuo je glavom. – Sabiljo se samo iscerio na te reči. – A ja ne bih želeo da me on juri – dodao je Šuger, već ubeđen da je mislio grešno. Torbe su bile pravo bogatstvo, ali, strah od Jansena i Bekera bio je veći. On se zadovoljavao svojim delom. Sabiljo se udaljio prema svom konju i skinuo sa sedla torbe nabijene novčanicama iz blagajničkih fioka. Čutke je okačio torbe o Šugerovo sedlo, a onda je uzeo veliku vreću od platna pa i nju obesio sa druge strane.

– Šta to radiš? – nije shvatio Šuger. – Zašto sve stavljaš kod mene? – Sabiljo samo sleže ramenima. Izgledalo je da misli na nešto sasvim drugo.

– Zar si ogluveo? – prasnuo je lupež. Meksikanac ga je pogledao praznim pogledom. – To je lak test za konja! – rekao je pokazujući na okačene torbe. Šuger se nervozno nasmejao. – A ja? – pitao je, upirući prstom u svoje grudi. – Misliš da ću trčati, za njim?

– Ne, nećeš trčati, amigo!

Tek tada u Šugerov mozak dopre čudna misao. Na tu misao naterala ga je hladnoća u Sabiljovim očima i glasu, i desna ruka spuštena niz bok.

– Šta hoćeš time? – upitao je Šuger, uzmičući lagano. Počeo je da se preznojava. Meksikančev opasač bio je prebačen preko desnog ramena, tako da se futrola sa revolverima nalazila na levoj strani, s drškom izbačenom napolje. Vičan borac, mogao je hitro da je dokopa i okrene cev u željenom pravcu. – Jansen će biti strašno ljut –

promrmeljao je Šuger drhtavim glasom. – On će i u pakao otići da te nađe!

– Ali, naći će samo tebe! – dobacio je Sabiljo. – I to švorc!

Šuger je prebledelo. Pod tim bledilom kao da je i njegova brada promenila boju i posivela. – Čekaj! – dreknuo je. – Podelićemo to, i otići...

– Kasno je! – prekinuo je Sabiljo. – Ja ću sve!

– Pa, uzmi! – pristajao je bandit, sve manje siguran u svoju brzinu i ruku. – Meni ne treba ništa! Ja ću pobeći, ni Jansena neću sačekati...

Sabiljo ga je gledao s osmehom. Presuda je bila izrečena i Šugerova vika to nije mogla da izmeni.

– Uzmi i konja! – počeo je da cvili Šuger. Čak je i na kolena pao, sklopivši ruke. Međutim, Sabiljo je bio neumoljiv. A uz to, nije nasedao na slične trikove. Slim Šuger je oborio glavu kao da pada u očajanje, ali je izabrao trenutak da spusti ruku i maše se svoga kolta, nadajući se da je Meksikančeva pažnja popustila. Zagrmeo je pucanj, i odjeknuo stostruko u brdima. Samo jedan pucanj, a Slim Šuger se sklopčao na zemlji, izbacivši poslednju kletvu. Meksikanac prebaci mrtvog kompanjona preko sedla i lagano se uputi prema Pumerosi, malom rudarskom naselju u brdima. To više nije bio pravac prema Sokoru. Enriko Sabiljo je umesto na zapad, krenuo na jug, prema Tularskoj dolini.

*

Deo potere sa šerifom Markom Lenerom na čelu, uzalud je među mnogim tragovima tražila onaj pravi. Mogli su samo da slede po instinktu, kada su već mislili da im je to uspelo, trag bi se ponovo gubio na kamenitom tlu ili u močvarnim delovima oko pritoka u Rio Grande. Da se nije desilo dvostruko ubisto u Vajlardu, Lener bi mož-

da odustao od potere. Za opljačkanim novcem neka jure ljudi kompanije „Vels Fargo“ i detekivi. Da, bilo je u banci i nešto novca od građana čiji je on bio zakon, ali, na kraju krajeva, on je učinio sve što je mogao. Sada se našao daleko i van svog okruga. Istrajao je jedino, misleći na mrtve u Valjardu, koji su pali kao nedužne žrtve. Naročito onaj dečak udovice Ketii Hoks! Još se sećao njenog lica kada se spremao u poteru. Nije ga čula, buljila je u skopljene oči svog deteta, bleđa, iskrivljenih usana, s očima koje su preplavljivali užas, vlaga, bezumlje... Nije ga čula, čovek je prosto nije mogao prepoznati. Do juče, žena za kojom su se mnogi okretali i uzdisali u Valjardu! Sada su je jedva otrgli od deteta. Zato je šerif neobičajeno žustro terao ostale dobrovoljce da nastave poteru. Nadao se da će ipak sve biti malo drugačije kada se vrati. Slika udovice Hoks titrala mu je pred očima i tog jutra, kada su sedeli oko vatre na kojoj se pušilo lonče za kafu. Nekoliko sati ranije, sreli su tri službenika, pratioca kočije „Vels Fargo“. Ni oni nisu bili srećne ruke. Pljačkaši kao da su u zemlju propali. Mark Lener je sa turobnim izrazom lica zurio u vatru. Članovi potere već su bili umorni. Nisu mu to još rekli, ali, svakog časa je mogao da očekuje da će mu staviti do znanja da se nada uzalud, da će oni jahati u krug. Oni su, uostalom, bili porodični ljudi i prvi zanos osвете prošao je čim su se odmakli od svojih kuća. Šerif je mogao da krene sam, ili da obavesti pogranična i ostala usputna mesta o ubicama. Da, to će biti najpametnije. Sa tim će se i ostali složiti.

– Kafe, šerife? – prenuo ga je nečiji glas. Lener je prihvatio, očigledno bezvoljno. Čak je osetio gorak ukus u ustima pre nego što je primeo lonče. Pogledao je po ljudima kraj sebe. Bili su ravnodušni, apatični. Nije imao prava da ih vodi dalje. Oni se nisu zakleli da ga slede, nisu se obavezali metal-

nom zvezdom da jure pljačkaše i ubice. Ako je hteo da u očima svih ostane šerif, da se ne sroza, morao je da se vrati. I to sam! Zato je odlučio, da sam krene tragom odbeglih razbojnika. Poneće nešto stvari, odeće i hrane, jednog rezervnog konja, i zapucaće put Sakremento planina, u krug do Rio Grande. Ako se neko ponudi da ga prati, odbiće ga! Da, baš tako. U tom poslu, samo je šerif dužan da stavlja glavu u torbu. Naimenovaće dva zamenika da obavljaju njegov posao u odsustvu i poći će. Ako bude imao sreće, možda će naleteti na Barnija Vospera, ukoliko nije onako ranjen, negde skončao. Ukoliko je preživeo sve, možda će zajednički lakše pronaći put do otetog plena i ubice. – Pa, krenućemo ljudi! – pozvao je svoje pratiocе. Poustajali su bez reči. Znao je kako se osećaju i čvrsto je odlučio da ostane pri nameri da se vrate.

– Daleko smo odmakli... – javio se jedan stariji čovek, odmeravajući svoju pušku na dlanu kao da bi je najradije zavitlao u žbunje.

– Predaleko! – složio se Lener, stavljajući svoj „karabin“ u kožnu navlaku o sedlu. – Pa, šta ćemo?

– Vratimo se! – bio je kratak šerif. Ljudi su se zagledali. – A... a oni? – upitao je neko, misleći na begunce. Lener je uzdahnio.

– Oni će nas sačekati da ih uhvatimo – rekao je muklo. – Ili će nas namamiti u Teksas, hoćete li da idemo tako daleko?

Dočekao ga je tajac. – Znao sam da nećete – nasmejao se Lener oporim osmehom. – Niko neće da ostavi udovice kod kuće. To će biti moj posao, dosta ste mi pravili društvo... Telegrafisaću u sva okolna mesta i dati opis begunaca.

– To je pametno! – složili se ljudi.

– A onda ću da se spakujem i sam krenem za njima!

– Sami? – začudio se onaj stariji čovek.

– Šta vi možete sami, šerife, protiv četvorice ovejanih bandita?

– Lener je gledao u zemlju, nabranog čela.
– Više volim da se sam suočim s njima nego s udovicom Hoks kada joj saopštim da nema ništa od potere... – Uhvatio se šakama za jabuku sedla i spremao da zajaše, kad ga je zaustavio bat konjskih kopita u blizini. Nekoliko pušaka se ispravi u tom pravcu sa zlokobnim zvukom.

– Neko dolazi! – doviknuo je jedan koji se nalazio podalje, iza velikog drveta. Lener je namestio svoj opasač, vidno uznemiren. Ako je u pitanju neko od onih prokletih ubica, obesiće ga na prvu granu. Međutim, jahać koji im je dolazio u susret, nije bio jedan od četvorice begunaca. Izronio je iz jutarnje magle kao fantom. Mark Lener se setio da je stranca već video u Vajlardu. Vadio je metak iz Vosperovog ramena i uopšte, bio je u svakom pogledu neobičan i zagonetan. Jahao je indijskog šarca, sa sedlom ukrašenim srebrnim kopčama. Odeven u crno odelo, sa crnim „kalifornija“ šeširom na glavi, podsećao je na stare legende o Zapadnjacima koji su krstarili zemljom i revolverima sticali sebi slavu. Takav je utisak imao Mark Lener dok je posmatrao čoveka u crnom, koji kao da se iz zemlje stvorio i ušetao među njih. Njegov pogled zaustavio se na šerifu i čuvar zakona se premeštao s noge na nogu, nesvesno dotakavši svoju značku. – Nema begunaca, šefire? – upitao je Holidej, ne hajući za puške uperene u njega.

– Zašto bi vas to interesovalo? – uzvratio je Lener mrzovoljno.

– I mojih petnaest hiljada dolara su sa njima – objasnio je Dok. – Tragovi vode ovuda...

– Ovuda? – trže se Lener. – Ja ne vidim te tragove! Izgubili smo ih još popodne...

– Izgleda – potvrdi Džordžijanac,

zaokruživši po ostalima pogledom. – To je vaša stvar. Ukoliko uopšte nekoga gonite?

Lener je koraknuo napred. – Nemojte se šaliti stranče! – podviknuo je. – Ako ste raspoloženi da saradujete, onda recite šta imate.

– Ja gledam svoja posla – odgovorio je Dok – i tragove lopova i ubice. Oni su prošli ovuda.

– Kako znate?

Kockar je pokazao na zemlju. – Tragovi konja, pretovarenih konja. To su begunci sa torbama. Otisak njihovih potkova je dublji nego kod ostalih.

Lener je pogledao Džordžijančevo sedlo, preko koga se nalazilo prebačeno čebe i dve vreće. – Rešili ste se na dug put? – upita.

– Oni su lukavi – potvrdio je kockar – ali, niko nije neuhvatljiv.

– Ja se moram vratiti po hranu i zalihe! – promrmljao je šerif.

– Imate uz put!

– Nemojte me učiti šta da radim! – planuo je Lener. – I ko ste vi, uostalom? Ličite mi na kockara...

– Vaše je da mislite šta hoćete!

– Ovi ljudi su satima u sedlu, bez sna! – pokazao je Lener rukom prema članovima potere. – Dobrovoljno su se javili za poteru. Mi nismo profesionalni tragači.

– Ja sam poverio svoj novac banici u gradu gde ste vi zakon – preseče ga Holidej – i ne želim da ga svaka protuva tako olako uzme i nestane s njim.

Lener zažmuri na jedno oko. – Ja ću poći za ubicama dok ih ne nađem!

– Želim vam dobar lov, šerife! – reče mu Holidej zategavši uzde. – Možda ćemo se sresti na nekom tragu?

– Odnokud ste mi poznati...

– Pa, on je opelješio Finča i Sliksa u „zelenom kavezu“! – javi se neko iz pozadine.

– One lopuže iz Karisbada? – namrštio se šerif. – Zar su stigli i do Vajlarda?

– Jesu – potvrdio je onaj isti glas – i gadno su nadrljali! Pulverovi čuvari su ih posle izbacili iz „Blanke“ vrhom čizama!

Mark Lener se zagleda u Dokovo lice, ali, odozgo su mu uzvraćale kao hladan čelik oči zagonetnog jahača. Svaki dalji razgovor bio bi opasan po šerifa. Jer, Dok Holidej nije birao reči, a svaka je pogađala na pravo mesto. Mark Lener nije želeo da mu se otkriju misli pred šestoricom njegovih pratilaca. – Zbogom stranče! – dobacio mu je Lener i okrenuo mu leđa. Kockar je poterao svog ždrepcu napred. Sve to vreme, stariji čovek u košulji od somota, koja mu se raskopčavala na povećem stomaku, zurio je u kockara kao opčinjen, a da nije izustio ni jednu jedinu reč. Ostao je tako pogledom prikovanim za njega i kada se jahač u crnom stopio s izmaglicom u borovom šumarku. – Gde buljiš, Kleme? – trže ga šerifov glas.

– Nebesa! – othuknu ovaj, otresavši glavom. – Sreo sam ga jednom u Kansasu. Igrao je pakleni poker sa Kasom Lorimerom i pucao je brže nego blesak munje na nebu...

– Šta to pričaš? – namrštio se Lener. – Ko je to?

Čovek ponovo zatrese glavom, kao da se budi. – Ako one bitange niko ne uhvati, on hoće... Sigurno!

– Ko je on, čoveče? Govori već jednom! – planuo je šerif. Zatim je pošao u pravcu koji mu je pokazala čovekova ruka. Tamo se prostirala magla kao barutni dim. – On... Dok Holidej! Poznao sam ga! On je to bio!

Lener se zagrcnu. – Holidej? – ponovio je hrapavim glasom. – Siguran si u to?

– Jesam! Imao je i onda ove koltove s ukrašenim drškama! Prava satana kada se nađe licem u lice sa protivnikom!

Lener je duboko natukao svoj šešir i prihvatio se sedla. Morao je da stigne ubice pre kockara.

*

Kada se prvi deo potere posle besomučnog jahanja pojavio u Vajlardu, zatekao je gužvu preko puta banke, jer je kuća udovice Ketii Hoks bila pretvorena u pravu lomaču. Ljudi su bezuspešno pokušavali da je ugase. Šerif Lener je naredio ljudima da odustanu i pređu na drugu stranu i prokopaju kanal da bi sprečili vatru da uhvati i druge kuće. Neki su sekirama sekli stubove da bi locirali plamen na jedno mesto. Lica su postajala oprljana dimom, jara je pekla po očima i rukama. Međutim, mogli su da spasu samo grad, udovičina kuća je bila samo zgariste.

– Kopajte još! – izdavao je naredjenja Lener, a zatim je zabrinuto upitao prvog koji je naišao: – Ko je to uradio? – Čovek je zamlatarao rukama. – Pa, ona! Udovica! Ko bi drugi?

– Kako...? – zakašlja se Lener. – Hoćeš da kažeš da je unutra?

– Nije, šerife! Odjahala je, vitlajući bakljom... Smejala se kao sotona! Nije se vratila, a ne daj bože ni da se vrati! Đavo je ušao u nju, šerife, poludela je!

Lener je obrisao čelo i uputio se prema svojoj kancelariji. Pred njega je izašao Čarli Patrik, vlasnik vajlardske banke, sa hiljadu pitanja na usnama, ali ga je šerif preduhitrio. – Umakli su nam, Čarli! – dobacio je ne zaustavljajući se.

– Video sam! – odgovorio je bankar. – I šta sada?

– Jahaću ponovo za njima! Pođi sa mnom da mi daš njihov detaljan opis koji ćemo poslati u okolna mesta...

– Video sam samo dvojicu, šerife! A oni što su bili napolju ne znam kako izgledaju.

– Nije ni važno – odmahnuo je Lener – njih će prepoznati po nabijenim torbama!

– Ako novac negde zakopaju?

Lener zastade. – Ne budi zloslutan, Čarli! – opomenuo ga je hladno. – Ja mogu da

bacim ovu značku do vraga, ako ne začepiš usta! Umesto da kukaš, osedlaj konja i kreni sa mnom prema Sakramento planinama!

Bankar je ustuknuo. Mark Lener je bacio pogled prema dimu koji se nadvijao nad udovičinom kućom. – Ona je izgubila dete – rekao je više za sebe – a sada možda i razum! Misliš li da je tvoja nevolja veća?

– Ja sam upropašćen...

– I ja sam! Da nije bilo ovog požara, svako bi me na ulici gledao sažaljivo. Šerif se vratio praznih šaka! Zar je to nekakav šerif? – I, on ostavi zabezeknutog bankara.

*

Dvadeset milja od Sokora, Jansena i Bekera presreo je čovek sa zvezdom. Iskrasao je iznenada, kada su se najmanje nadali da će bilo koga zateći u ravnici obrasloj grmljem i šumom, okolo po ivicama. Bilo je popodne, senke su se tek izduživale i izmicala ispod stabala drveta i jahača. Čovek sa zvezdom se pojavio s uperenom puškom.

– Stanite! – doviknuo im je i razbojnici su zategli uzde. Uznemireni. Maršal nije ulivao nadu da će ga lako obmanuti. Bio je to čovek koga je odmah lako prepoznati po odlučnosti. Lice tvrdog izraza, sastavljenije obrve i oči koje procenjaju, četvrtasta vilica nad kojom je retko lebdeo osmeh. Široka leđa zatezala su košulju i prsluk na ramenima, a mišićave noge u uzanim pantalonama, činilo se da mogu smrviti konja pod sobom. I glas mu je bio sličan oružju u ruci: hladan, miran, nepokolebljiv. – Ja sam maršal Templ – predstavio se on, motreći na svaki njihov pokret. – Odakle dolazite?

– U čemu je stvar, maršale? – počeo je da se buni Beker.

– Pitao sam nešto! – prekinuo ih je on i samo za santimetar podigao cev. Jansen je pokazao rukom na sever. – Iz Bedzvila – reče.

Maršal Templ je zažmirio na levo oko. – A kuda?

Jansen je ovoga puta pokazao na jug. – U Sokoro – odgovorio je. Beker se sve vreme vrteo u sedlu.

– Izgleda jednostavno – primetio je maršal – ali, ne i meni!

– Nije ni nama jasno šta vi hoćete? – ne izdrža Beker. – Da li smo možda sumnjivi? Bolje da spustite tu pušku, može da opali...

Međutim, maršal Templ ih je gledao nepromenljivo hladno. – Ne približavajte previše ruke opasaču! – opomenuo ih je. Beker krišom pogleda Jansena, ali, Švedanin kao da ga nije primetio.

– Šta to znači, maršale? – planu razbojnik, kome se vraški žurilo.

– Ne verujem da dolazite iz Bedzvila! – bio je maršalov odgovor.

– Valjda mi najbolje znamo odakle...

– Pre mi se čini da jašete od Vajlarda! – završio je Templ svoju misao. Beker se ujede za usnu.

– Šta on to priča, Pale? – skoro je zava pio Beker. Džinovski Švedanin samo sleže ramenima, činilo se čak da ga maršalove sumnje zabavljaju. – Dobio sam opis nekih pljačkaša tamošnje banke – polako ih je obaveštavao Templ. – Jedan odgovara upravo tebi, plavokosi!

Jansen se namrštio. – Ima nas puno sličnih – rekao je.

– Retki su takvi kao ti! – uzvratilo je maršal. – Ako Vajlard nema veze sa vama, možete da produžite do Sokora. A tamo sam ja zakon!

Beker je skupio ramena kao da je dobio šamar. – Hapsite nas? – zareža.

– Odgovaraćete za pljačku... i ubistvo!

Beker je ponovo pogledao Jansena. Zar je onemio? – Nikoga mi nismo ubili! – proderao se Beker, iako je dobro znao da je Švedanin ucmeкао jednog blagajnika. Templov glas bio je još tvrdi. – Ubijeni su bla-

gajnik i jedan dečak! Možda se ničega ne sećate?

– Dečak? – narogušio se Beker. – Mi nismo nikakvog dečaka...

– Zaveži! – prekinuo ga je Jansen i odalamio šakom po ustima. Udarac je bio dovoljan da Beker sleti sa sedla i tresne o zemlju koliko je dug. U ustima je osetio krv.

– Diži se! – naredi mu Templ. – I bez trikova!

Bad Beker je ustao psujući.

– Skinite opasače – naredio Templ. Beker više nije imao nameru da se protivi. – Jednom rukom! – opomenuo ih maršal. Bekerov opasač skliznu na zemlju ispraćen žalosnim pogledom svog vlasnika. Jansen je otkopčavao mnogo sporije. Kada ga se oslobodio, podigao ga je u vis da bi ga Templ dobro video. Onda ga je hitnuo svom snagom prema njemu! Maršal Sokora se nije mnogo iznenadio ovom potezu. Njegova puška je planula i pogodila futrolu u letu, odbacivši je u stranu. Sledeći metak bio je upravljen u Jansena koji je izvlačio svoj „karabin“ iz kožne uvlake o sedlu. Opalili su istovremeno! Maršal Templ imao je nesreću da mu se konj uznemiri još posle prvog pucnja. Sada je bilo dovoljno da se samo malo pokrene i da zрно odluta pored cilja. Švedanin je bio precizniji, zрно je pogodilo čuvara zakona u glavu, skinulo mu šešir i oborilo ga s konja. Bad Beker se takođe bacio prema svom opasaču i dograbio kolt. Međutim, njegova intervencija bila je i suviše kasna. Templ je bio izbačen iz stroja. Ležao je kraj kopita svoga konja raširenih ruku, okrenut nebu. Beker zatrepeta.

– Zar si ga ubio? – upitao je Švedanina. – Izgleda – promumlao je Jansen. – Bilo je, ili on ili ja.

– Ne volim kada padne šerif. Onda nam više nema mira pod suncem...

Jansen je skliznuo sa sedla i pošao prema mrtvom maršalu. Pogledao je oko sebe, ali,

nije primetio više ničije prisustvo u blizini. – Zakopaćemo ga! – rekao je i podigao Templa kao da je od slame.

– Zakopati? – ljutnuo se Beker. – Bolje da odavde zbrišemo što pre! Otkada si tako bolečiv prema zakonu, do vraga?

– Umukni! – prekinuo ga je Švedanin. – Zakopaćemo ga i niko ga neće naći. Prosto, nestao je! Ko može da nas osumnjiči za to? Niko!

Beker se počeošao po uhu, shvatajući da je Jansen u pravu. Poneli su ga prema žbunju, iskopali malim ašovima raku samo da spuste telo i pokrili ga zemljom i lišćem. Beker je bio nervozan i to je glasno izrazio. – Imam predosećanje kao da će vaskrsnuti!

Jansen i sam napetih živaca zapretio mu je da će ga opet lupiti po zubima. Beker se izmakao od njega i procedio. – Sada mirno možemo do Sokora. Ako su stigli Šuger i Sabiljo, biće rusvaja!

– Ako su stigli – klimnuo je glavom Jansen.

*

Sokoro! Podno Blek planina, u predahu između dana i večeri, utonuo u dremež i žučkastu prašnjavu izmaglicu. Udarci kovčakog čekića dočekali su dva jahača. Pal Jansen i Bad Beker imali su razloga da provedu jednu ludu noć. Računali su da će se naći sa Šugerom i Sabiljom, podeliti plen, potrošiti nešto na lepe devojkice i viski, a onda se uputiti dalje na jug, prema Meksiku. Biće daleko kad se otkrije da je maršal Sokora nestao. Ako ga ikada iskopaju, oni će biti iza Sijera madre, u Kalifornijskom zalivu. Bogati! Bogati!... Jahali su brzo, zaboravljajući na nesrećnog Templa, kao da nikada nije ni postojao. Proveravali su konje vezane pred salunima i prodavnicama, ali, nijedan nije pripadao ni Sabilju ni Šugeru. Jedino ako ih nisu menjali uz put, kako bi brže stigli do Sokora. Šerifov ured

bio je na početku glavne ulice. Beker je pokazao palcem u tom pravcu, smeškajući se podmuklo. – Ne vidim još tvoju sliku kraj vrata – rekao je.

– Bolje gledaj gde su Sabiljo i Šuger. Ako su tu, onda mogu biti samo u nekoj krčmi... Ali, bolje da ne budu – promrmljao je preteći. Kuće pored kojih su prolazili bile su od dasaka, sa velikim tremovima i stubovima isturenim nastrešnicama i ravnim krovovima. Debeli sloj prašine na ulici išarali su tragovi točkova i kopita. Upravo jedna putnička kočija ušla je u grad sa zapada, nanoseći na prolaznike čitave oblake prašine. Za trenutak, zgrade i ljudi su isčezli u žučkastoj, zagušljivoj zavesi iza točkova, a kada se prašina slegla, sve je izgledalo kao malopre, opustelo i dremovno. Jedan sredovečni čovek izašao je prvi, okrenuo se prema unutrašnjosti kočije i pružio ruku nekoj ženi. Besposličari koji su sedeli na stepeništu ispred berbernice, otegnuto su zviznuli. Dama u crnoj, dugoj haljini spustila je svoj mali, lepo oblikovani članak na papučicu kočije, a odatle na zemlju. Imala je vitak stas, utegnuta struk, dok je lice prekrivao mrežasti veo, isto tako crne boje i ostavljao radoznalce da pogađaju sa kakvom je lepotom raspolagala neznanka. Očigledno, nije mogla da bude ružna, s obzirom na stas i liniju struka i prsiju. Bila je izgleda sama. Čovek koji joj je pomogao, lako se naklonio, dohvatio svoj prtljag bačen sa kočijaškog sedišta i uputio se prema hotelu „Rio Grande“.

Žena se samo nekoliko trenutaka dvoumila, zatim je i ona krenula u istom pravcu.

Istovremeno, Jansen i Beker su zaustavili svoje konje pred krčmom pod nazivom „Dila“, prema istoimenoj reci koja je iz Arkanzasa zalazila u Novi Meksiko, a na čijim je obalama, u Kliftonu, rođen njen vlasnik, Berd Lauson. Pred stepeništem, gde su

nalazila greda, bila su privezana tri konja, još topla od jahanja. Oba razbojnika su se prvo zgledala, a zatim su pored njih vezali svoje konje. Pod njihovim čizmama ugibao se daščani pod verande. Jansen je odgurnuo pokretna vrata svojim ogromnim ramenima, a Beker se ušunjaao za njim. Krčma se već napunila gostima, kao i duvanskim dimom. Izgledalo je da nema nijednog slobodnog mesta, čak se i za šankom stvorio red, a tu je jedan mršavi barmen neumorno punio čaše sa pivom i slao ih levo i desno, dok je drugi odnosio piće na velikom poslužavniku među stolove. Bađ Beker je bio žedan, ali, pivo mu nije ni na pamet padalo, čak ni posle takve žege kao što je bila tog dana. Švedanin je došao do šanka, dograbio dvojicu najbližih za okovratnike i bukvalno ih odneo sa njihovih mesta i bacio iza sebe. Onda je stao za šank i udario o ploču svojom šakom kao lopatom.

– Nemoj meni pivo! – upozorio ga je Beker, uguravši se pored njega.

– Od toga je glava bistrija! – dobacio mu je Jansen. – Viski! – proderao se Beker prema krčmaru. Jansen je osetio da ga neko vuče za rame. Polako se okrenuo i ugledao pred sobom, za glavu nižeg, jednog kaubojja spljoštenog nosa i mutnih očiju. Rukavom je brisao usta i drsko piljio u jasno plave Švedaninove oči. – Zašto se guraš, veliki? – rekao mu je hrapavim glasom. – Tu je moje mesto već pola sata...

Beker je munuo laktom svog partnera, iščekujući zabavu, ali Jansen kao da nije bio raspoložen za gužvu.

– Skloni se! – samo mu je rekao i okrenuo leđa. Međutim, kauboj je ovo shvatio kao strah i sada ga je povukao za rukav još jače.

– Slušaj ti, beli! Ja sam u Sokoru... – Ali, Jansen nije uspeo da čuje šta predstavlja kauboj u gradu. Pružio je ruku i odgurnuo ga natrag tako da je nesrećnik odleteo na

jedan sto, pomešao se sa bocama i čašama, dobio uz put nekoliko čuški i psovki i sleteo na pod s osećanjem da ga je ritnula mazga! U krčmi je nastao tajac. Jansen je pokazao prstom na čaše sa pivom, a onda je isti prst upro u svoje grudi. Krčmar se namrštio, ali je ipak natočio. Zatim je piće gurnuo prema strancu, očigledno nezadovoljan njegovim ponašanjem koje je moglo da mu rastera goste.

– Ja sam naručio viski! – javio se Beker. I to je stiglo klizajući po ploči. Beker se zadovoljno iscerio i primeo čašu ustima. Pritom se malo okrenuo i primetio kaubojja kako preko prevrnutog stola poteže oružje! Nebesa! Ispustio je čašu istog trena kada se dočepao drške svog revolvera. Ljudi su bili između njih, i po navici se bacili na pod. Beker je bio veoma brz i veoma precizan! Pucanj je protresao svetiljke obešene o tavanicu i kauboj je jeknuo, pogođen u mišicu. Jansen se naglo okrenuo, ali, sve je bilo gotovo. Beker je vratio oružje za pojas, isprsi se i pokazao prema ranjenom napadaču. – Hteo je da te upuca – rekao je. – Ja sam ga opazio...

Švedanin je odložio čašu i krenuo prema kaubojju. Srećom, ovaj je video kako mu se kolos približava i zaboravio je na bol i krv. Odskočio je kao zec, odgurnuo sve koji su mu se našli na putu i izleteo glavačke kroz ulazna vrata na ulicu. Jansen se vratio prema šanku.

– Još jedno pivo! – naručio je. Krčmar mu je sada prišao bliže, videlo mu se na licu da ne voli takve posetioce.

– Mister, rasterujete mi goste! – oslovio ga je, ne mareći za Jansenovu porudžbinu. – Imamo mi ovde i šerifa! I to dobrog šerifa!

Bad Beker se zakikota. – Gde je? Ne vidim ga uopšte!

Krčmar se trže. – Doći će! – rekao je hrabro. – On uvek stigne na vreme... Zato ne

kušajte svoju sudbinu, momci! Popijte piće i ne pravite nered!

Beker se i dalje smejučio. – Ne verujem da će šerif...

– Zaveži! – dobacio mu je Jansen i zalepio mu šamar preko usta. Bio je to dobar znak da Beker previše priča. I sam je to uvideo i nije imao razloga da se ljuti na Jansena, osim što ga je Jansen mlatnuo na isto mesto, pa mu je pukla stara nateklina. – A obećao sam da ću biti podalje od njega... – procedio je kroz zube. Pošto krčmar nije imao nameru da natoči pivo, Jansen je tromim korakom zaobišao šank i došao sa njegove druge strane, odakle je krčmar, Berd Lauson služio goste. – Šta hoćete? – pitao ga je Lauson sve manje kočoperan.

Jansen pruži obe ruke, uhvati čoveka za vrat i pantalone i prebaci ga preko šanka na gomilu. Još dok je leteo kroz vazduh, krčmar je, urlao od straha. A tresnuo je bez glasa, lomeći naslone stolica svojim mršavim telom, gde su najbrojnije bile kosti. Bio je to pad od kojeg se zatrešla krčma.

– Gde je šerif? – povikao je neko pozadi.

– Otišao je...

– Gde, do đavola?

– Rekao je da pretražuje okolinu. Neko ga lovi.

– Možda baš ovu dvojicu?

Jansen je natočio pivo i preko ivice čaše posmatrao neprijateljska lica u prostoriji. Kada je ispio, obrisao je dlanom ostatak pene i jednim skokom se prebacio preko šanka. Beker se sve vreme kliberio. Trojica su pošla prema Švedaninu, stisnutih šaka. Nisu bili za potcenjivanje, imali su dobra ramena i snažne mišiće. Čak su im i lica sijala zadovoljstvom zbog predstojeće tuče. Vlasnik, Berd Lauson pokušao je da ih zaustavi, ali, glas mu je bio preslab. Pored toga, činilo mu se da su mu sve kosti poremećene i da će se raspasti ako pokuša da stane na noge. Ležao je na podu i stenjao.

– Hej, Pale – javio se Beker, tobož iznenađen – pa, ovi hoće da te izudaraju?

– Vidim – odgovorio je Švedanin, spustivši ruke dole. Beker je ispraznio četvrtu čašu, a onda je zviznuo kroz zube. Ona trojica su stigla već dovoljno blizu. Odlučili su da napadnu istovremeno i smožde nasrtljivog stranca. Ruke su sevnule kroz vazduh... Pal Jansen se nije sklanjao. Odbio je dva udarca kao od šale. Pesnice su odjeknule po njegovim mišicama kao o džakove sa žitom, tupo ali i bolno. Sve se odvijalo neverovatnom brzinom. Jedna ruka koja je ciljala prema njegovoj bradi, bila je uhvaćena u letu kao zamkom za medvede. Napadač je urliknuo i skoro iščašenog ramena lupio o šank. Onda se sručio na pod. Drugi je dobio kratak kroše po vilici i zaneo se, jedva savlađujući iznenađni mrak na očima. Treći je glavom jurao u Švedaninov stomak. Uleteo je u njega svom snagom, ali, kao da je tresnuo o zid. Bio je to splet mišića i tkiva koji bi i biku zadao muke. Čovek je pao na kolena da bi se potom podigao i poleteo natrag, ispraćen Jansenovim aperkatom.

Za sve vreme, Beker je sedeo na šanku i glasno komentarisao tok borbe. Sve dok se nisu umešali i ostali gosti! Onda mu je lice postalo ozbiljno. Tuča je pretila da se pretvori u pravi pakao! On, istina nije bio bogzna šta sa pesnicama, ali je imao zadatak da Jansena čuva od nepromišljenih posmatrača koji bi se mašili oružja da okončaju bitku. Upravo jedan je izvukao kolt i sačekao da iz gomile koja je stenjala, psovala i dobijala batine, izrone Švedaninova ramena. Onda je pružio ruku i Beker je povukao obarač! Čovek je jauknuo i srušio se, raskrvavljene šake. Jansen je bacio samo kratak pogled prema Bekeru i nastavio da ruši. Ljudi su o njega udarali kao o zid. Pucale su vilice, glave su prštale, zubi izletali iz svojih ležišta... Bila je to neviđena tuča u

Sokoru. Posustali su mnogi, oni najhrabriji još su nešto pokušavali da učine, ali, Jansen je i njima ubijao dalju volju za borbom. Krčma je ličila na logor kroz koji je prošao stampedo. Stolovi, stolice, prozori, sve polomljeno, stakla po podu od razbijenih čaša, ponegde koja kap krvi, dve svetiljke ugašene... Bio je to žalostan izgled „Dile“!

Oko stolova puzili su isprebijani Švedaninovi protivnici. Bad Beker se kikota, ali, nije ispuštao iz vida prisutne. Nekom bi još moglo da padne na pamet da krišom upotrebi oružje protiv nasilnika. Krčmar Berd Lauson je plačnim izrazom posmatrao krš oko sebe. Oni koji su do malopre verovali da će se šerif Templ pojaviti na vratima, sada su izgubili svaku nadu. Stranac sa belim obrvama bio je jak kao bufalo i brz kao planinski lav! Bad Beker je s uživanjem ispalio jedan metak uz samu Lausonovu glavu. – Diži se – povikao je. – Još nam se pije!...

Krčmar se s mukom postavljao na sopstvene noge. Nekoliko radoznalih glava na ulazu iščezlo je čim je Beker okrenuo cev svog oružja prema njima. Šerif još nije stigao. Jansen i Beker su dobro znali da on više nikada neće stići u Sokoro. Zato su i mogli mirne duše da rade šta hoće.

– Brže! – dreknuo je Beker na Lausona. Krčmar se nekako dovukao na svoje mesto, stalno grčeći lice. Razbojnik skliznu sa šanka i okrete se prema posetiocima. – Ako nekome dođe na um neka šala s ovim – i pritom je pokazao na oružje – neka zna da više ne pucam u ruku nego u glavu!

Čutanje je bilo odgovor i Beker se iscerio. – Natoči! – naredio je Lausonu, pokazujući na prazne čaše za pivo. – Ožedneo sam i ja posle ovoga! – Popio je sa Jansenom pivo, iako ga je teško gutao. Za njega je to piće bilo odvratno gorko. Ipak, mislio je da će zadovoljiti svog partnera ako popiju zajednički baš njegovo piće. Krčmar je jedva

stajao na nogama. Beker se oslonio na šank levim laktom, dok mu je desni bio slobodan i okrenut prema sali. Njegovom oštrom oku nije mogla da promakne nikakva sumnjiva kretnja. Međutim, gosti u krčmi su sedeli ili stajali kao ošamućeni i nije im bilo ni na kraj pameti da se odmere u pucanju sa đavolskim strancima.

– Tražimo dva prijatelja – objasnio je Švedanin krčmaru. – Jedan ima veliku bradu, drugi je Meksikanac, nosi košulju, i opasač preko ramena. Da li su dolazili ovamo?

– Ne... – odgovorio je Lauson, teško dišući. – Nisu...

– Biće bolje da se setiš! – zarežao je Beker, unoseći mu se u lice. Viski je već počeo da mu razvezuje jezik.

– Rekao bih da jesu...

Jansen se smračio. Ovo mu se sve manje dopadalo, to je i Beker primetio. – Ja sam ti govorio...

– Zaveži! – presekao ga je Švedanin. Beker je hitro uzmakao, misleći da će ga pogoditi partnerova šaka. – Ovde je već dosadno – primetio je Jansen.

– Da predemo u drugi lokal? – predložio je Beker, zasijavši očima. Jansen je klimnuo glavom. – Ali, nema viskija dodao je.

– Zašto? Tek me je zagrejao! – pobunio se Beker. – Samo bistra glava može da čuva leđa! – prokomentarisao je Švedanin i krenuo prvi. Beker je gundajući koračao za njim. Nogom je odbacivao polomljene delove nameštaja i žestoko psovao. – Bistra glava! Meni je tek sada bistro, do vraga!

Uputili su se prema hotelu „Rio Grande“. Uveliko je bilo veče.

*

Vest o lomu u „Dili“ brzo se pročula. Dok su neki uzaludno obletali oko zatvorene maršalove kancelarije i pogledali niz ulicu u nadi da će ga najzad, ugledati,

vlasnik hotela Den Lambok, angažovao je sopstvenu stražu. Postavio je tri naoružana čoveka tako da se nisu mogli lako opaziti iz sale, a da su sami imali odličan pregled. Jedan se nalazio kraj stuba na spratu, iza zaves, drugi je sedeo u samom uglu, zaklonjen palmovim lišćem čije se stablo nalazilo u specijalnom zemljanom ćupu, a treći je ležao pod šankom, motreći na prostoriju kroz rupu u drvetu, taman veliku da u nju stavi cev oružja i pali... Den Lambok nije bio kukavica, ali, kako je Sokoro trenutno bio bez zakona, morao je da čuva svoj posao. Ulogu čuvara uzeli su na sebe trojica sa ranča „M“ za dobru platu od pedeset dolara po osobi. Bila je to lepa suma za posao od sat ili dva. Toliko nisu mogli da zarade na ranču ni za pola godine. Den Lambok je imao klaviristu i nekoliko devojaka za zabavu. Za razliku od „Dile“ i sličnih jazbina, on je bio na višem nivou zbog devojaka, dobrog pića, muzike, ali i cene usluga. Bio je preskup za mnoge džepove u Sokoru. Jansen i Beker približavali su se svetlima „Rio Grande“, kao leptiri privučeni sjajem svetiljki. Beker je piljio u velika slova nad ulazom i nije primetio da je Jansen zastao, sve dok nije naleteo na njega.

– Šta je? – prenuo se razbojnik. Švedanin je pokazao prstom na hotel. – Nemoj da misliš da oni tamo nisu čuli pucnjavu...

– Pa, šta?

– Nikakve gužve, jasno? Hoću živ da sačekam Šugera i Sabilja...

– Još se nadaš da će oni...

– Zaveži!

Bad Beker je išao sa Jansenom nesigurnim koracima. Malopredašnja tuča prosto ga je razgalila i sada nije mogao da se pomiri s tim da nešto slično ne nastavi po drugim lokalima u Sokoru. Ali, Jansen je bio velika prepreka za njegovo raspoloženje. Ušli su u „Rio Grande“ i zatekli pravi

tajac. Osim nekolicine pokeraša u separeu, koji na njihov ulazak nisu obratili pažnju, i tri gosta u velikoj sali, sve ostalo je „uhvatilo maglu“ ranije. Nisu imali nameru da sačekaju sličan rusvaj kao što se zbio u „Dili“, bez obzira što je Den Lambok postavio okolo naoružane čuvaru. Vlasnik hotela je, bleđi nego inače, sačekao nezvane goste. Već pomiren sa činjenicom da maršal Templ možda neće stići ni u toku noći, morao je da se uzda samo u sebe. Lambok je bio visok, proćelav pedesetogodišnjak, otmenih pokreta i manira. Došao je s istoka, iz Floranse, na reci Tenesi u istoimenoj državi, da bi na Zapadu skupio dovoljno novca i zlata i u svom rodnom gradu saziđao najveći hotel u pokrajini. Držao je prostorije i ljude na visini, usluga mu je bila brza, osoblje ljubazno, on svuda prisutan da pomogne ili raščisti gužvu. Ljudi su posećivali „Rio Grande“, pričali su da u hotelu ima najmanje deset Lamboka, jer se on svuda nalazio, iskršavao bi na skoro nevidljive pozive... – Gospoda žele? – upitao je mekim glasom, uz lak naklon.

Beker je taman hteo da opsuje nešto na račun toga, kada ga je Jansen preduhitrio dosta mirnijim pitanjem. – Tražimo jedno obaveštenje... – Pritom je zaokružio pogledom po sali i spratu. Bilo je čudno da jedan ovako otmen salun bude prazan u ovo doba! A još čudnije je bilo da se u prostoriji nalazi i jedna žena i to sama za stolom! Jansen je zažmirio. Ne, to nije bila jedna od onih lakih devojak kojima bi tutnuo u nedra zgužvane dolare i poveo je u sobu. Iako im je bila okrenuta leđima, osetio je po liniji vrata, po držanju, po brižljivo nameštenim delovima haljine i šešira, da je to žena drukčija od ostalih. I Bad Beker je pošao za njegovim pogledom i odjednom se iskliberio.

– Kakvo obaveštenje? – trgao ih je Lambokov glas.

Jansen je preneo svoj pogled na vlasnika

„Rio Grande“. – Trebalo bi da se sastanemo sa nekim prijateljima ovde... Jedan je zarastao u bradu, inače bitanga, drugi je Mek-sikanac, u košulji, nosi opasač preko leđa, a ne dole, kao svi ostali ljudi... – U Jansenovom glasu se osećao bes. Beker se prijatno smejučio, jer je najzad i Švedanin dolazio do zaključka da je možda izigran.

Den Lambok je odmahnuo glavom. – Ne! Takvi nisu dolazili ovamo.

Beker mu se približio. – Siguran si, klimoglavicu? Možda su hteli da uđu, a ti si ih izbacio da ti ne bi zaprljali pod?

Lambok je izdržao Bekerov izazivački pogled. – Koliko sam razumeo – odgovorio je lagano – to nisu momci koje bih mogao jednostavno da izbacim, zar ne?

– I nisu! – brzo dočeka Beker. – A nemoj misliti da će ti sa nama biti lakše...

Lambok je odglumio iznenađenost. – Zar bi trebalo? Ovo je mesto gde možete dobiti najbolje piće! – Zatim se još jednom poklonio. – Na račun kuće! – dodao je snishodljivo. Den Lambok je želeo da sačuva svoj nameštaj i da po svaku cenu izbegne nepotrebnu gužvu. Međutim, Badu Bekeru je on ličio na običnu zmijurinu koja se uviđa i koju bi trebalo metkom u glavu. – Klimoglavicu! – promrmljao je s prezirom, misleći na Lambokovo često klanjanje. Jansen je prišao prvom stolu i nogom privukao stolicu. Beker je uradio isto. Den Lambok je lično doneo piće i servirao ga po svim propisima. Kada je hteo da naspe Bekeru u čašu, ovaj mu je oteo flašu i krvnički ga pogledao. – Gubi se! – dreknuo je.

Uprkos svemu, Lambok se ćutke poklonio i udaljio. Ali, Beker nije hteo tek tako da ga pusti. – Hej, vrati se ovamo! – pozvao je.

Vlasnik „Rio Grande“ je stisnuo usta kako bi savladao bes. Onda je pogledao prema spratu gde se nalazio jedan od stražara. Da li da stražarima da znak da isteraju ove

uljeze napolje? Ili, da savlada svoj ponos i izdrži još malo? Odlučio se za ovo drugo. Kada je stao pored stola, Beker je pokazao palcem preko ramena, u pravcu dame za stolom. – Je li ono tvoja ženska? – upitao je ne baš tiho.

– Moja? – podigao je Lambok obrve u znak nerazumevanja.

Beker opsova. – Ne tvoja žena, idiote, nego jedna od... onih, znaš? Ne pravi se lud!

Lambok je bacio pogled na tu stranu i ponovo odmahnuo glavom. – Ne, mister. Dama je stigla kočijom popodne i uzela sobu. Ako želite devojk, ja ću vam...

Beker ga odgurnu rukom. – Ne treba mi tvoja pomoć! Umem ja to sam...

Jansen ga je dograbio za ruku. – Kuda?

Beker se cerio, uhvaćen pićem, ali, i željom da se istakne.

– Idem kod dame... tvoje prisustvo mi već ide na živce! Imaš li nešto protiv? Dama je sama...

Jansen sleže ramenima i dohvati svoju čašu sa pivom.

Razbojnik se dovukao do stola i sručio na slobodnu stolicu svom težinom. Polupijani osmeh nije mu silazio s usta, a u očima je rastao sjaj poput požara. Flašu je s treskom postavio na sredinu stola, oslanjajući se o nju kao o štap. – Da popijemo po jednu, a? – predložio je.

Žena je podigla glavu.

Nebesa, pomislio je razbojnik, to mora da je ženska i po, iako se krije iza one svoje mreže! Vrat, ramena, grudi, sve se slagalo po njegovom ukusu. Male uši pod brižljivo začušljanom kestenjastom kosom... Lepa usta, nosić... A oči, i kroz mrežu je osećao, prava vatra!

– Dama ne pije? Možda ne može od te krpe na šeširu? – Beker je pružio ruku da skloni ženini veš sa lica, ali, ona uzmače. Razbojnik je izgubio ravnotežu i pao preko

stola, glasno se cerekajući. – Hej, Pale... hoćeš li da mi pomogneš da joj vidim lice? Mnogo mi je daleko...

Žena se odjednom ukočila. Kao da ju je nešto protreslo i povratilo u stvarnost. Nagula se napred i pred Bekerom se ukazala divna linija ženinih grudi, otkrivenija nego malopre. Oči su mu se raširile.

– Budite malo pristojniji – rekla mu je žena tihim ali izazivačkim glasom.

Beker je smesta zaboravio na Jansena. – Da popijemo? – predložio je. Ništa mu drugo nije padalo na pamet.

– Ne pijem, ali, možemo da pričamo...

Razbojnik se smračio. – A ja ne volim da pričam. Vi niste za priču, mis... vi ste za sobu! Za krevet!...

Ali, ona kao da je sve ovo prečula. – Niste mi se predstavili – opomenula ga je, preteći svojim prstom u crnoj čipkastoj rukavici.

– Zaista? – Ja sam Bad, a ono je moj drugar Pal...

– Pal?

– Pal Jansen, Švedanin... Na celom ovom crnom Zapadu, on je jedini beo, ha, ha, ha, ha! – Beker bi se smejaio i dalje, da ga nije presekao Švedaninov pogled. Odjednom je umukao i zakašljao se. – Ma, zašto mi ovde toliko pričamo...

Žena se ispravila. Njena prsa još više odskočiše pred zamagljenim Bekerovim pogledom. Osetio je da ga obuzima vrućina.

– Ja nisam od onih – jasno mu je stavila do znanja.

– Nisam ni ja – brbljao je razbojnik – ali, ne brinite! Ja ću vas posuti zlatom ako hoćete... Zlatom! – govorio je sve tiše, a brada mu je drhtala. – Videćete koliko sam bogat, i Pal i ja, videćete!

Ona je položila svoju malu šaku na njegovu. Nebesa, kako je samo divno mirisala!

– Ne izgledaš mi kao bogataš – čuo je njen glas kao iz daljine.

Potegao je iz flaše dobar gutljaj i stresao se. – Ne veruješ? Sačekaj dok stignu ostali... Biće dolara kao blata! Mi smo... – Onda je stresao glavom, hvatajući se za misao da može da izlane nešto nepotrebno. Međutim, žena se nagnula prema njemu još više i pojačala stisak svoje šake. – Odakle dolaziš, lepotane? – prošaputala je.

– Sa severa – odgovorio je Beker. Nije imao hrabrosti da pogleda prema Jansenu. – Hoćemo li gore?

– Gde?

– U sobu – dahtao je Beker.

Ona skloni šaku. – Ti si i suviše nepoznat za mene – rekla je. – Ne znam čak ni odakle si.

– Zar je to važno? Ispričaću ti uz put...

– Tvoj drugar Pal... to je onaj sa belom kosom iza mene?

– Jeste.

Ona se okrenula u tom pravcu i odmerivši Švedanina od glave do pete, rekla je. – Zgodan je!

– Ali, ja sam došao prvi! – zareža Beker. – Idemo li ili ne?

Ona se zagonetno osmehivala ispod vela. Pokupila je sa stola svoju torbicu i ustala. Beker je takođe ustao, ali se sapleo i zamalo da padne. Kretala se ispred njega zanosno njišući kukovima. Čak je i Jansen morao da odmahne glavom u znak divljenja. Beker mu u prolazu dobaci: – Brzo ću ja...

Den Lambok je ćutke, ali očito nezadovoljan, ispratio pogledom neobičan par koji se peo uz stepenice. Otmjena, prava dama i jedan običan lupež! Šta li su samo našli zajedničko? Novac? Ili ona uopšte nije takva dama?

*

Soba u koju su ušli zaista je bila kraljevske nameštena u odnosu na jazbine i smrdljive ćoškovice po kojima je Bad Beker provodio svoj život. Zastao je na vratima,

preletevši pogledom preko crvene boje prekrivača, zavesa i presvlaka na foteljama. Sve je odisalo čistoćom i nekim neobjašnjivim mirisom. Osetio je želju da se baci na postelju, da utone u nju nekoliko časaka, zajedno sa čizmama i ženom.

Ona je lagano skinula šešir i Beker joj je tek tada sagledao lice. Morao je sebi da prizna da nikada u životu nije bio nasamo sa lepšom ženom. Velike krupne oči boje kestena kao i kosa, prav nos i divno oblikovana usta s kojima je iskazivala sva trenutna raspoloženja: osmehivala bi se, pućila, stiskala... Sve u svemu, za Bekera je to bio najbolji zalogaj u životu!

– Rekao si mi da ćeš mi pričati uz put? – primetila je.

On je bacio šešir na krevet i protekao se. – Nemam ništa interesantno za sobom – rekao je.

– Čak ni pljačku neke banke? – pitala je.

Razbojnik se trgao kao oparen. Zurio je u ženu kao u priviđenje i odjednom se istreznio. – Kako znaš... Kako ti je to palo na pamet, do đavola?

Ali, izraz njenog lica je zaista bio nevin. – Pa, otkud bi inače imao toliki novac o kome si mi pričao? – pitala je bezazleno. Da bi ga još više zbunila, svukla je dopola haljinu i ostala obnaženih ramena.

Beker se ustremio na nju, spreman da je raskomada.

– Ne ležem u krevet s oružjem! – oštro ga je opomenula.

Razbojnik je nervoznim pokretima skinuo svoj opasač i odbacio ga u ugao.

– Ni u čizmama! – opomenula ga je ponovo.

On je ubacio neku kletvu, seo na postelju i počeo da se izuva. Nije to baš bilo lako, jer su mu noge bile „zapekle“ od dugog jahanja i hodanja.

– Evo, i to je gotovo... – rekao je i okrenuo se.

– Stvarno je gotovo! – dočeka ga je hladan i neumoljiv glas i pred njim se ukazaše dva otvora damskog pištolja. On je zatreptao kao da je ugledao sunce. – Šta to znači? – zareža.

Ženino lice više nije izgledalo tako nežno, izazivački. Sada je iz njenih očiju sipala mržnja i razlivao se demonski plamen, koji nije obećavao ništa dobro.

Bacio je pogled prema svome opasaču, ali, on je bio previše daleko. Toliko daleko koliko je ženino oružje bilo blizu.

– Skloni to, do vraga! – Ali, kao da je govorio u vetar.

Bila je već obučena. Dok je on izuvao čizme, ona je ponovo namakla haljinu i iz torbice izvukla „deringer“.

– Šta hoćeš? – pitao je Beker, čije su misli odlutale prema Jansenu. Zar je ova žena poludela? – Da nisi pogrešila, ženska glavo? Šta sve ovo znači?

– Nisam pogrešila! – Jasno mu je stavila do znanja, podižući oružje.

U očajanju, on se bacio napred, pognute glave. Uleteo je u prazno, jer se žena vešto izmakla i sada ga je imala ponovo na nišanu, dok se podizao sa poda.

Odjeknula su dva uzastopna pucnja...

Zma su dočekala razbojnika dok se uspravljao na noge, okrenula ga u krug i upravila na prozor. Staklo i ramovi su prsli pod njegovim telom i Beker se sručio iz sobe, napolje u noć!

*

Dole, Pal Jansen je skočio sa svoje stolice, čim su odozgo doprli pucnji. Njegovo oštro uvo ocenilo je da se to nije oglasio kolt već revolver-igračka, kako je nazivao „deringer“. A to je mogla da ima samo žena koja je Bekera odvela u sobu...

Da nije posredi klopka? Švedanin, ma koliko bio bandit, nije imao nameru da svog

prijatelja ostavlja na cedilu. Odbacio je sto od sebe i jurio uz stepenište.

Den Lambok je naslutio nevolje i od očajanja se uhvatio za glavu. Naoružani stražari videli su divovskog Švedanina kako grabi na sprat sa koltom u rukama. To je za njih bio znak da otvore vatru.

Prvo se javio čovek iza ograde. Njegovo zrno je samo ogrebalo Jansena i za trenutak ga ukopalo u mestu.

Stražar iza palme uputio je svoj imetak i olovo je opasno blizu glave zazujalo poput otrovnog insekta.

Pal Jansen više nije mogao napred. Našao se u unakrsnoj vatri, a strelci su bili dobro skriveni. Dva posetioca koji su se zatekli u prostoriji, popadali su pod stolove posle prvog pucnja. Kockari u separeu prekinuli su igru, ali se nisu udaljavali od svojih karata.

Den Lambok se povukao uza zid, motreći da neko ne napravi veću štetu njegovom nameštaju. Zma su ogrebala ivice stubova i ograde, ali, to zasada nije bilo opasno. Jansen se prebacio preko ograde stepenica i pao iza šanka, pravo na trećeg stražara. Čovek je bio toliko iznenađen da je uspeo samo da iskolači oči pre nego što je klonuo pod udarcem Jansenove šake. Dva nova hica zadobovala su po ploči i skliznula u flaše poređane na polici. Prasak razbijenog stakla najviše je parao Lambokovo srce! Ono što je njemu bilo nejasno bili su pucnji iz sobe koju je dama u crnom zakupila za tu noć. Ko je na koga otvorio vatru? I ko su ova dva lupeža što su iz demolirane krčme „Dila“ prešli kod njega? Den Lambok je napravio grešku kada se povukao prema zidu. Sada ga je Jansen imao na nišanu i razbojnik je to umeo da iskoristi. Pognut, došunjao se blizu njega i uperio kolt.

– Kaži im da izađu! – naredio je Lamboku. Ovaj je oklevao. Međutim, Jansenov izraz bio je jasan, ako ga ne poslušaju, pucaće!

– Drži me u šahu! – viknuo je Lambok. – Izadite!

Čovek iza palme prvi je napustio skrovište, ali je pušku i dalje držao spremnu.

– Neka odbace oružje! – javio se Švedanin.

– Bacite puške! – viknuo je Lambok. Jansen je čuo dva tupa udarca. Onaj drugi dolazio je sa visine, znači da je pušku bacio strelac iza ograde. Tek tada se uspravio. Oba čoveka su se uputila sredini sale, opuštenih ruku, napregnuti, kao da odmeravaju svoje šanse. Međutim, Jansen je imao oružje u rukama, oni u futrolama. Šanse su bile sićušne. Nije vredelo rizikovati ni za pedeset Lambokovih dolara. Barutni dim se polako razvejavao iznad stolova.

– I to bacite! – pokazao je Jansen na njihove opasače.

Poslušali su ga, mada nerado. Den Lambok je samo strepeo da stranac ne dobije neke „bube“ i počne da puca u lustere i prozore. Kao što je to, pre nekoliko meseci, učinio revolveraš Fil Hogart, kada su pokušali da ga smaknu momci iz Lordsburga. I to su odabrali baš hotel „Rio Grande“ za obračun!

Opasači su pali na pod. Pal Jansen je pokazao prema vratima. Išunjali su se čutke. Kada su već bili blizu vrata, Švedanin je ispalio dva hica. Bila su to dva lepa pogotka. Zrna su udarila u pete čizama, i ljudi su uplašeno odskočili. – Ne pokušavajte da se vratite! – poručio im je Jansen. Zatim se uputio stepenicama prema sobi, terajući Lamboka ispred svog kolta.

– Pokaži koja je – naredio je. Vlasnik „Rio Grande“ nije trebalo da traži. Njegova najbolja soba nalazila se u dnu hodnika, imala je dve terase o koje se naslanjalo lišće velikog drveta. Jansen je nogom udario u bravu. Bilo je to kao da je udario Lamboka po glavi. Brava je popustila, a vrata su

uletela unutra. Švedanin ih je zadržao laktom da se ne vrate sasvim.

Soba je bila prazna...

– Kako? – zagrcnuo se Lambok. – Kako su nestali?...

Prozor je bio otvoren, stakla prsla, večernji vazduh se uvlačio u sobu i podizao krajeve razmaknutih zavesa. Jansen je proturio cev kolta i glavu iza vrata, ali, ni tamo nije bilo nikoga.

– Iskočili su... – mrmljao je Lambok.

– Oni? Neko od njih je mrtav... ali, ko? – Prišao je prozoru i pogledao dole. Video je Bekera! Ležao je nepomičan, iskrivljenog tela. Mrak se kao pokrivač navukao preko njega, ali, to je bio njegov šešir, kaput boje rečnog peska, plave, iznošene pantalone...

Žena je izgleda iščezla na volšeban način. Dole nije video nikakve lestve, osim drvenih stepenica za tavan, koje su pravile „lakat“ blizu prozora. Međutim, njih se mogao dočepati samo vešt i snažan muškarac. Ako Jansen nije video, Den Lambok je u nedoumici zurio u debeli sag na podu, ispod koga se nalazio otvor! Da li je žena uspela da otkrije otvor? Kroz njega se, uzanim stepenicama silazilo u ostavu za zalihe pića i hrane. Međutim, ostava se zaključavala spolja, znači li to da je žena unutra? Lambok je zaključio da je sag malo pomeren. To je bio znak da je u pravu, ali, nije mu padalo na pamet da pomene Jansenu. Dole je ležao jedan od napasnika, i žena, ma ko da je bila, samo je učinila uslugu svetu. Jedna bitanga manje!

Švedanin se odmakao od prozora, zamišljen. Lambok je izbegavao da gleda na stranu gde se otprilike nalazio otvor.

– Podi napred! – naredio mu je Jansen. Sišli su stepenicama prema izlazu. – Ti si postavio ljude okolo? Zbog nas? – pitao je Švedanin zaplašenog Lamboka.

– Oni su uvek tu zbog reda... – slagao je vlasnik „Rio Grande“.

Videlo se da Jansen ne daje ni prebijenog centa na Lambokova objašnjenja. Grubo ga je gurnuo, tako da se ovaj sapleo i pao. Ali, Jansenov ubilački pogled brzo ga je digao sa poda. Izašli su na ulicu. Radoznalci, okupljeni na pristojnom rastojanju, sada su utišali glasove. Zavladao je tajac. Čuli su se samo teški Švedaninovi koraci po trulim daskama verande. Lambok je koračao ispred njega, kao da ide na gubilište. Bilo mu je jasno da maršal Templ još nije stigao u Sokoro i da njegova sudbina zavisi od čudi džinovskog razbojnika. Skrenuli su za ugao u prolaz koji je vodio iz hotela „Rio Grande“. Prošli su pored teških, gvozdениh vrata iza kojih se verovatno nalazila žena u crnom! Lambok je okrenuo glavu na drugu stranu. Ali, kao za inat, Jansen je upravo tu stao. – Šta ima unutra? – pitao je hrapavim glasom.

– Unutra? Ah, tu držim piće... Rezerve, to je nešto kao podrum – zamucuo je Lambok.

Švedanin ga je ćutke gurnuo napred. Stigli su do Bada Bekera. Ležao je u istom položaju u kakvom se nalazio dok su ga posmatrali sa prozora. Jansen se nagnuo nad njim i opipao mu srce. Nije kucalo! Razbojnik iz Sirakuze, na obali Arkanzasa, završio je svoju lupešku karijeru, ne dotakavši ništa od velikog plena iz Vajlarda! U mraku Lamboku se učinilo da je Švedaninovicem preleteo osmeh. Ostalo ih je trojica. Pal Jansen je nameravao da sačeka jutro. Ukoliko Šuger i Sabiljo ne dođu dotle, poći će da ih traži. Makar i u paklu!

– Ima li ovde grobara? – upitao je Jansen vlasnika hotela.

Ovaj klimnu glavom.

– Neka ga lepo sahrani – rekao je i pružio deset dolara. – Najbolji sanduk koji ima... Čuo si?

– Jesam!

– A meni ćeš dati onu istu sobu gde je bila ona žena.

Lambok pretrnu. – Ostajte ovde? Ako dođe šerif?

– Neće doći! – prekinuo ga je Jansen i okrenu mu leđa.

Vlasnik „Rio Grande“ buljio je u njegovu široka ramena. – Kako... kako znate? – upitao je sa zebnjom.

– Znam! I to je dovoljno. Zapaliću ceo hotel ako neko pokuša da me uznemirava...

Den Lambok je izračunao da će po njega najbolje biti da spusti zavesu i obrne ključ u bravi za tu noć. Nezgodan gost je mogao da ostvari svoje pretnje!

*

Kada je bio siguran da je Jansen zaspao, Den Lambok se lagano iskrao napolje i uputio se iza kuće, prema ostavi. Nosio je fenjer sa uvrnutim fitiljem kako bi bio što neupadljiviji. Gazio je tiho, osluškujući posle svakog koraka. Kada je stigao do samih vrata, zastao je da uzme daha i smiri otkucaje srca. Bilo je već gluvo doba noći, ali, Lambok se plašio da se nepoverljivi Švedanin ne trgne iz sna i slučajno promoli glavu napolje, kroz polupani prozor. Stavio je veliki ključ u bravu i dva puta ga okrenuo. Vrata su zaškripala kao da mu kroz mozak prolaze. On je malo pridigao fenjer i polako odgurnuo desno krilo. Onda se trgao. Pri slabashnom svetlosnom krugu ugledao je cev malog revolvera uperenu u stomak. Zama- lo da nije ispustio fenjer, ali, ipak se pribrao i još više podigao ruku kako bi osvetlio samog sebe. Jer, žena je mogla da puca, pretpostavljajući da je po nju došao neko sasvim drugi.

– Sami ste? – upitala ga je mirnim, tihim glasom. Bila je obučena, sa šeširom i skrivenim licem iza šlajera. Kao da se spremala na novi put.

– On spava... u onoj sobi – promucuo je Lambok. – Kako ste pronašli onaj kapak na podu?

– Osetila sam pod nogama drukčiji zvuk... Je li mrtav?

– Ko? Ah, onaj drugi... i da nije odmah umro, slomio je vrat pri padu. Ko ste vi?

Ali, ona je izbegla odgovor i izašla na polje, provukavši se pored njega.

– Imam osedlanog konja za vas, polako ćemo da...

Ali, žena ga prekide. – Ja ne idem nikuda. I s njim imam neke račune...

Lambok nije verovao ušima. – Do vraga, zar se igrate revolveraša? Bolje da pobegnete dok još imate vremena...

– Nisam došla čak ovamo da bih bežala – odgovorila je žena.

– Više nisam pametan – uzdahnio je vlasnik hotela. – A kao za inat, Templ se negde zadržao!

– Kada pođete, ostavite otključana vrata! – zamolila ga je žena.

– Zašto? – začudio se Lambok.

– Biću ovde sve vreme – uzvratila je ona. – Odavde sve jasno čujem šta se dešava u sobi. Koraci, šumovi, glas... Sve kao na dlanu.

Den Lambok je još jednom bio zaprepašćen. – Da... ostanete? Ovde? Zar ste poludeli? – uzviknuo je. A onda, kao da se uplašio svog glasa, uvukao je u ramena i bojažljivo bacio pogled prema sobi u kojoj je spavao Pal Jansen.

– Ne brinite za mene – umirila ga je ona.

Vlasnik „Rio Grande“ je vrteo glavom. Toliko toga se desilo od sumraka do noći: gužva u „Dili“, obračun u hotelu, šerifa još nema, zagonetna dama u crnom koja ubija razbojнике...

Žena mu je uzela iz ruke fenjer i unela ga u ostavu. Den Lambok je piljio u vrata koja su se zatvorila pred njim. Kada je bio svestan tišine oko sebe i nestanka onog finog damskog mirisa, pipnuo se za čelo. Možda je sve ovo bio ružan san? Voleo bi da jeste, ali svega se dobro sećao. Uputio se

ka ulazu, vadeći ključ iz džepa. Hotel „Rio Grande“ prvi put otkad je postojao, bio je prazan u noćnim satima. Međutim, još je poneki besposličar ostao na ulici u nadi da će dočekati nešto zanimljivo. Noć je bila topla, oblačna. Lagani bat konjskih potkovića iznenada je ispunio dugu ulicu...

Den Lambok se prenuo ozaren. Maršal Templ! To mora da je on dolazio sa puta. Sišao je s trema pun olakšanja. Jahač je dolazio na belom konju i tu je Den Lambok prvi put posumnjao u svoju pretpostavku. Jahač se samo nazirao na sedlu, ali što se više približavao Lamboku, u njemu je sve više rasla sumnja. Ne, to nije bio maršal! Sada je pridošlicu video već jasno. Da je mogao, odavno bi pobegao s druge strane hotela, zaključao se i molio boga da nikada ne prekorači njegov prag. – Nebesa... – procedio je, ustuknuvši.

Čovek na konju bio je visok, vitak kao trska. Imao je duge ruke i noge, lice poput smrtnika, kao od gipsa. Oči su mu bile dva tanka proreza, nos dovoljno dug da mu je zaklanjao gornju usnu. Nosio je odelo od kože, kratku jaknu i isto takve uzane pantalone, usijane od jahanja po unutrašnjoj strani. Oko kukova nalazila su mu se dva kolta, od kojih je upotrebljavao uglavnom desni. Tanka, velika usta iskrivljena u ironičan osmeh. Da, baš ovako je ujahao i u aprilu, s tom razlikom što je tada bilo popodne i na vrhovima Blek planina beleo se sneg.

Den Lambok je prepoznao to ružno lice i ta mršava ramena koja su izvlačila oružje obrzinom zvečarkinog jezika. Fil Hogart!

Revolveraš iz San Antonia u Južnom Teksasu. Probisvet koji nije umeo da radi ništa drugo nego da započinje kavgu i pravi posla pogrebnicima u gradovima duž Rio Grande i Pekosa. To je osetio i hotel „Rio Grande“ pre pet meseci, kada je Hogart isprašio momke iz Lordsburga, kojima je

dugovao nešto na kartama. Od petorice, preživeli su odneli dva mrtvaca. Srećna okolnost po Hogarta bila je ta što je potegao drugi. I što nije izazivao. Sačekao ih je mirno, u prisustvu svedoka, i potamani ih. Sve to, proletelo je Lamboku kroz glavu dok je Hogart prilazio klateći se u sedlu. Lambok je zurio u njega kao hipnotisan. Zar opet, pomislio je. Hogart je zaustavio svoja belca i laktom se naslonio o jabuku sedla.

– Gle, koga vidim? Je l' to odbor za doček? – javio se revolveraš piskutavim glasom. – Uzeleo si se moga društva? Nisi me zaboravio, stara svrako?

Vlasnik „Rio Grande“ se odjednom setio Jansena i telom je zaklonio ulaz u svoj hotel. Hogart je nabrao obrve. – Šta je to? Nećeš da me pustiš unutra?

– Ne...

– Zašto? Vidiš koliko je kasno, a ja sam umoran od puta. Zar bi odbio da okvasim grlo?

– Zatvorio sam hotel.

– Čudno, tako lep lokal treba silom da otvaram... – Hogart je polako sjahao, kao da pazi da mu se pri tome kosti ne razdvoje. Den Lambok se našao između dve vatre. S jedne strane revolveraš Fil Hogart, a s druge belokosi stranac-razbijač...

– Imam jednog gosta unutra – javio se Lambok. – Rekao je da će ubiti svakoga ko ga uznemiri.

Hogart se iskezio. – Voleo bih da vidim tu pticu. – I ne govoreći više, izvukao je kolt i opalio u bravu. Den Lambok se očajnički uhvatio za kosu.

– Sada će Templ doleteti ovamo – cerio se Hogart – ali mu poruči da nemam nameru da s njim raspravljam! – Rekavši to, on je bučno ušao u zamračenu prostoriju, namerno izazivajući galamu. Ruka mu je stalno bila na domaku drške desnog kolta. Den Lambok se kretao za njim kao senka.

– Osvetli malo ovaj ćumez! – glasno je naređivao revolveraš. – Donesi piće! Kako to dočekuješ stare goste, stara svrako?

Vlasnik „Rio Grande“ je ponovo bio na mukama. Pal Jansen se taman povukao, ne napravivši novu štetu, a sada se pojavljuje Fil Hogart raspoložen da puca i ruši oko sebe, pred ponoć kada su i psi našli svoja legla na ulici!

– Šta čekaš! – dreknuo je na njega revolveraš.

Den Lambok se namrštio. Bilo mu je dosta svega. – Čekam da se poubijate! – odgovorio je prkosno. – Jer, ako onaj grmalj siđe odozgo, napraviće od tebe motku za sušenje prnja...

Hogart se zabezeknuo. Nije očekivao ovu žustru primedbu od Lamboka, i kada se povratio, bio je čvrsto rešen da ga nauči pameti jednom zauvek. – Ti, sudopero... zapamtićeš dan kada si podigao glas na Fila Hogarta...

– Zaista?

Revolveraš zastade. Ovo „zaista“ nije bilo upućeno od Lamboka. To je rekao neko treći, iznad njega. Ukočio se raširenih ruku, spreman na sve. Pretpostavljao je da ga neko drži na nišanu i nije želeo pre vremena da napravi neki suvišan pokret.

– Rekao sam da ne želim posete – dobacio je Šveđanin s ograde. Stajao je i činilo se, glavom dodirivao tavanicu. Njegova plava kosa podsećala je na krunu nekog džinovskog cveta. Hogart se polako počeo okretati, kada ga je presekao pucanj i probio mu obod šešira.

– Prokletstvo! – procedio je Hogart i odustao od daljih pokreta Pal Jansen je polako silazio niz stepenice. Vlasnik hotela skupio se na kraju šanka, očekujući novi rusvaj. Hogart je prema Jansenu bio obična trska protiv tornada! Jedino se brzinom u potezanju kolta mogao meriti, u svemu ostalom bio je izgubljen.

Pod Jansenovim nogama podrhtavao je svaki stepenik. Ali, najviše je drhtao Den Lambok. Proklinjao je svoju zlu sudbinu, šerifa Tempa koji se nikako nije pojavljivao, zakon, revolvere, sve je psovao u sebi i zaklinjao se da će najmiti četu desperadosa da ga štiti! Ali, on je i ranije o tome razmišljao kada bi se našao pred škripcem. Čim su nevolje prolazile, vrati bi se poslu kao da se ništa nije ni dogodilo. Revolveraš iz San Antonia je goreo od želje da zagleda protivnikove oči. Međutim, još je čekao svoju šansu. Jansen je prišao sasvim blizu, procenjujući Hogartov profil. I revolveraš je osetio da ga neko posmatra. Ko je to bio?

– Čuo si ga? – oslovio je Jansen Lamboka. – Naručio je piće.

– Ali...

– Zaveži! I donesi i meni i ovoj propalici iz Teksasa pivo i celu flašu viskija!

Hogart se munjevito okrenuo. Njegovo lice, dotle napregnuto, odjednom se opusti i usta mu se iskriviše u nešto što je ličilo na osmeh. – Prokletstvo, pa to je Šved!

Den Lambok je odahnuo. Poznavali su se, a to je već nešto značilo. Žurno je otišao iza šanka i skinuo najbolju bocu, a u veliki vrč je natočio pivo.

– Šta radiš ovde, lupežu? Gde ti je Bad?

– Gore – odgovori Jansen i pokaza glavom uvis.

– Spava?

– Vraga spava. Mrtav je!

– Kada se to desilo?

– Večeras.

– Šta? I ti sediš tek tako... – Hogart je mahinalno ućutao dok je Lambok prilazio. Onda ga je dohvatio za rukav i privukao sebi. – A sada se gubi, stara svrako! Ne smetaj nam, jasno? Neću da te čujem da šuškaš, najmanje pet milja unaokolo.

Lambok se poklonio i iščezao. Jansen je srknuo penu, obliznuo se, a onda je nadušak

popio celo piće. – Još uvek bežiš od viskija? – pitao je Hogart.

– Od njega i od žena – potvrdio je Švedanin. Revolveraš sa gipsanim licem se krto nasmejao. – To je tvoja stvar, ali žena što se tiče... tu se ne bih složio sa tobom ni u paklu.

– Grešiš – odmahnuo je Jansen glavom – jer, žena je ubila Bekera.

– Žena? – iznenadio se Hogart. – Pričaj!

Jansen je ispričao u kratkim crtama šta se desilo te večeri. Koliko je iz njegovih reči mogao da razume, Jansena su morale druge brige, a ne gubitak partnera. Hogart je to instiktivno osetio, međutim, nije hteo da navaljuje sa pitanjima.

– Čudna žena! – promrmrljao je na kraju. – Ali, ne verujem da je mogla tek tako da iščezne...

Jansen je slegao ramenima. Njih dvojica su se poznavali iz Bartisvila, gde su se našli u središtu velike tuče izazvane zbog neke strankinje koja je odsela u salunu „Misuri“. Naravno, Fil Hogart je bio nesuđeni kavaljer koga je devojka uporno odbijala. U zaštitu lepote stao je neki mesni kicoš i izvukao deblji kraj, probijeno rame. Nastala je tuča u koju se svim srcem umešao Švedanin i spasao Hogarta batina, a možda i vešala. Jer, kicoš je bio sin uglednog Grina Kepota, bartisvilskog sudije. Pobegli su na vreme obojica, na razne strane, i otad su se sreli još samo jednom, na putu za Pueblo. Fil Hogart igrao je poker, dok su Jansen i Beker srkali svoje piće, u kratkom predahu bežeći ispred potere iz Kolorado Springsa. Razlog: osam hiljada dolara iz banke, uzetih nasilnim putem. Jedan od pomoćnika šerifa Puebla, primivši poruku s opisom begunaca, upao je u krčmu „Pik“ s otkočenom dvocevkom. Fil Hogart je izravnao svoj dug Jansenu, ispalio je hitac ispod stola i izbio čuvaru zakona oružje iz ruku. U opštoj gužvi, umakli su sva trojica. Ponovo su se

razišli sutradan, posle vesele noći provedene u jazbini pod imenom „Laurino gnezdo“...

Sada je sudbina ponovo spojila ovejane lupeže, u Sokoru. Pal Jansen je ustao i glavom pokazao revolverašu da ga sledi. – I ovde smo sami! – slegao je ramenima Hogart.

– Ne volim velike prostorije – rekao je Švedanin. Poveo ga je u sobu.

– Nešto važno ti je na umu? – upitao je Hogart, vadeći iz džepa svoje kožne jakne papir i duvan. – O čemu se radi?

– Sto hiljada dolara možda – suvo je uzvratilo Švedanin.

– Šta? – izustio je Hogart. – Šta si rekao?

– Znam da si dobro čuo – preseče ga Jansen. – Bad je mrtav, a dvojica će lakše da izađu.

– Traže?*

– Bilo nas je četvorica – obavestio ga je Švedanin. – Opljačkali smo banku u Vajlardu i naleteli na krupan plen. Nismo se tome nadali. Podelili smo se u dve grupe, s tim da se nađemo u Sokoru i podelimo plen.

Hogart je pažljivo slušao.

– Nas dvojica smo stigli – nastavio je Švedanin mimim glasom – ali druge dvojice nema. Sve mi se čini da neće ni doći.

– Pa šta? – zablistaše revolveraševe oči.

– Oni vam mnogo i nisu potrebni.

– Misliš? – iskezi se Jansen. – Sav plen je kod njih!

– Prokletstvo! – opsova Hogart. – Misliš da su krenuli na drugu stranu?

– Mislim.

– Kuda? I zašto je sve kod njih?

– Tako se desilo! Bilo je pucnjave i nismo imali vremena za dogovaranje. Bacili smo im torbe da bismo lakše uzjahali svoje konje...

Hogartove usne se iskrenuše u ružan osmeh. – To nije bilo baš mudro – rekao je.

– Onda jeste! – prasnuo je Švedanin,

lupivši pesnicom o dlan. – Oni znaju da ću ih tražiti i ubiti zbog toga. Znaju to! Pa ipak su me izigrali...

Fil Hogart je iz džepa izvukao cigaretu.

– Imaš li predstavu gde treba da ih tražiš?

– Imam. Jedan od njih je iz El Pasa. Siguran sam da će otići tamo. Prvo, blizu je meksička granica, a drugo, ima tamo dosta prijatelja. Taman da plati dobru stražu preko Rio Grande...

– Treba smesta poći za njima! – predložio je Hogart. Počinjao je da se zagreva za put. – Toliko para u rukama dvojice budala! Zar možeš da oklevaš?

– Hteo sam da se uverim da neće doći – procedio je Jansen. – Rešio sam da ovde budem do jutra.

– Sutra može biti kasno – nervirao se revolveraš. Švedanin ga hladno pogleda.

– Još nisam rekao da ideš sa mnom – reče. Gipsano lice Fila Hogarta poprimilo je još bleđu boju. Zurio je u Jansena kao da ga ne shvata. Sve ovo malopre mu je ličilo na san, a onda nekoliko reči i taj san se raspršava kao mehuri od sapunice. – Mislio sam da si baš to hteo – rekao je najzad promuklim glasom. Razočaranje na njegovom licu bilo je kao rukom ispisano.

– Dobro si mislio – složio se Švedanin. – Ali, da znaš samo toliko, ja ću o svemu odlučiti...

– O svemu? O čemu?

– Videćeš kada dođe vreme.

– Znači idemo? Za njima? – ponovo se oraspoložio revolveraš. U džepu je imao samo nekoliko dolara i misao na bogatstvo potpuno ga je izbezumljivala. – Ne za njima – umirio ga je Jansen – već pred njih.

– Ja te ne poznajem dovoljno – stisnutih usta procedio je Hogart – ali, vidim da si veoma zagonetan. Šta sada, proklet bio, hoćeš da kažeš time „pred njih“?

Jansen je ustao i prošetao po sobi. – Oni ne mogu to tek tako nositi o sedlu ili u ruka-

ma. Moraju da budu obazrivi, da se kriju, da zaziru. Mi to ne moramo u toj meri, naročito ti...

– Da?

– Zato ćemo vozom do Deminga, a odatle pravo na istok na reku. Moraju proći kroz Rankon.

Revolveraš se počeoš po bradi. – U redu! – rekao je zamišljeno. – A šta ako, uprkos svemu, prođu? Šta onda?

Jansen se zagledao u Hogarta sažaljivim pogledom. – Neće proći živi – reče. – Sabiljo se lako prepoznaje. Može samo da umakne na jug, pre nas, ali, samo do El Pasa. Tu će se osećati sigurnim, a to će biti njegova poslednja greška.

Hogart je zadovoljno protrljao ruke. Zatim se osmehnuo i pokazao prstom na Jansenovu glavu. Švedanin je prekinuo svoju šetnju po sobi. – Šta je? – upita.

– Tvoja kosa – cerio se revolveraš. – Ako misliš da mirno prođeš do Deminga, treba da se obriješ!

– Zaveži!

– Ili da je ofarbaš – predložio je Hogart. – Napraviću ti boju koja se skine posle nekoliko dana, ali, izdržaće do cilja. Šta misliš?

– Ja volim svoju kosu – progundao je Jansen.

– Zar više od zlata? – pecnuo ga je Hogart. – Ti si prokleti Šved, samo, zaboravljaš da si prava meta za prepoznavanje. Svi će te tražiti po opisu kose, posle one pljačke. Ali, ako budeš, recimo crn, ili crvenkos i obučeš pristojnu košulju umesto te kožne vreće?

– Umukni! – prekinuo ga je Švedanin. – Ja jašem sa svojim skalpom, a ti se farbaj, do đavola!

– Samo sam predložio! – povuče se Hogart, podigavši ruke uvis. – Ali, ako ama-

– Čekaj! – pisnu Jansen, ukočivši se na mestu.

Osluškiivali su obojica. Hogart nije čuo ništa naročito u noći.

– Šta ti je?

– Nešto je lupilo – rekao je tiho Jansen.

– Dole, ispod... – i on pokaza prstom na pod.

– Ne znam... Verovatno ti se samo učinilo. Ja bih da o... – Ali, sada je i revolveraš čuo šumove. Zatim, kao da su negde u blizini škripnula vrata. Jansen je stajao na sredini sobe, kao od kamena isklesan. Ruka mu se oslanjala o dršku kolta.

– Šta se nalazi ispod? – pitao je šapatom Hogart. Jansen je osluškivao, napregnuto. Sumnje su ga nagrizale i u ustima je osetio čudan gorak ukus.

– Ne znam – rekao je. – Možda ostava za piće.

– Ovde je Bad ubijen? – više za sebe pitao je Hogart i lagano zakoračio. – Šta misliš, ima li ovde neki drugi izlaz osim vrata... i prozora? – Pretražio je pogledom sve uglove, a onda se sagnuo i naglim pokretom strgao debeli sag sa poda. Ugledali su kapak! To je bilo! Jansen samo što ga ne iščupa iz ležišta. Ugledao je drvene lestve, obasjane slabom svetlošću fenjera.

– Rekao sam ti nije mogla odleteti kroz prozor! – dobacio je Hogart namrštenom Švedaninu. Onda, ne čekajući na njegovu reakciju, uvukao je noge na prvu prečku i počeo da silazi. Istovremeno, napolju je odjeknuo topot nekog konja. Fil Hogart zastade. – Prokletstvo! – zaurao je. – Moj belac!

Jansen je izleteo iz sobe, dok je revolveraš užurbano silazio u ostavu, a odatle pojurio prema teškim, masivnim vratima saplićući se o neke sanduke i psujući na sva usta. Ulica je bila pusta. Nejasan oblačak prašine što se između kuća rasplinjavao u

zvezdanoj noći, bio je siguran dokaz da je neko u žurbi napustio Sokoro prema jugoistoku.

– Ko je to bio? – promumlao je Hogart, težući pesnice – i to na mom sopstvenom konju! Samo da mi padne šaka! Neka sam proklet, tog konja sam platio čitavih...

– Zaveži! – prekinuo ga je Švedanin.

– Da ga jurimo? – predlagao je Hogart, osvrćući se. Nigde nije video senku kakvog konja. A Jansenov se nalazio u gradskoj štali. Mršave šanse za gonjenje po mraku! – Hej! – uzviknuo je Hogart – a ako je neko čuo sve ono što smo govorili?

– U to sam siguran – zaškripa Jansen. Bilo je to nešto što je prevazilazilo njegova očekivanja, nešto čemu se ni u snu nije nadao! Onda mu je na um pao vlasnik hotela. – Prokleti Lambok! – prasnuo je. – Možda je on sakrio dole!

– Ali, koga?

– Zenu – prisetio se odjednom Jansen. – Siguran sam da je znao gde se nalazi, ali je ćutao.

– Onda, bolje da nas ne čeka! – zarežao je Hogart i popravio svoj opasač. – Udaviću ga! Nikoga neće čuti, ponajmanje šerif...

– On sigurno neće! – složio se Švedanin sa zluradošću u glasu. Hogart ga je okrznuo pogledom.

– Izgledaš siguran u to? – upita.

– Naravno... jer sam ga lično ubio!

Hogart je progutao pljuvačku i zadrhtao. Sada je tek malo znao o Jansenu. I što je manje znao, više ga se plašio...

Sreća je ovoga puta bila na Lambokovoj strani. U protivnom, ne bi živ dočekao jutro. Jer, dok su obuzeti besom Jansen i Hogart požurili prema ulaznim vratima, kroz noć se čuo bat konjskih kopita.

– Prokletsvo! – progundao je Hogart, sklanjajući se u senku. – Zar je ovo doba za jahanje?

Jansen nije rekao ništa, ali je i on zastao.

Jahač je primetio svetla u „Rio Grande“ i tamo je okrenuo svoga konja. Imao je dug kockasti kaput i sive pantalone. Leva ruka bila mu je savijena i privezana maramom oko vrata. Jahač je raskopčan, s dovoljno otkrivenim mornaričkim „remingtonom“ duge cevi. Kosa mu je prekrivala uši i vrat. Veliki brkovi ispod raširenih nozdruva, činili su ga starijim nego što jeste. Senka od obođa prekrivala mu je oči podlivene krvlju i napunjene dnevnim prašinom. Barni Vosper je satanskom upornošću pratio trag pljačkaša iz Vajlarda! A da je samo znao da je na nekoliko metara od njega jedan od njih, s belom kosom i divovskim rastom, kako ga je opisao bankar. Pritisnut neobjašnjivim nagonom da se pritaji, Palu Jansenu je došljak odjednom ličio na nekog policajca. A on nije želeo da ostavlja vidljive tragove na svom putu do zlata. Fil Hogart je pomislio da nema razloga da se krije, kada ga je Švedaninova ruka prikovala za zid i skoro mu izbacila vazduh iz pluća. Vosper je sjahao lagano, mereći pogledom ulicu i sablasnu tišinu na njoj. Vrata su bila otvorena. Čudno za takvo doba, pomislio je Pinkertonov detektiv i još jednom se osvrnuo oko sebe. Zatim je ušao. Fil Hogart je tek tada došao do daha. – Prokletstvo! – stenjao je. – Zašto se krije-mo?

– Zaveži! – prekinuo ga je Švedanin, pruživši korak preko jedne napukle daske. – Hoću da znam ko je ovo?

– Onda idi pa ga pitaj...

– Ne sviđa mi se – šapnuo je Švedanin. – Sav je napet. Pucao bi na svaki šum...

Za to vreme, Vosper je opreznim hodom prešao prostoriju i zaustavio se kod pulta sa zvonom u uglu.

– Ima li koga? – odjeknuo je njegov glas u praznoj prostoriji. Pošto odgovor nije stigao, on lupi nekoliko puta šakom o zvono. Den Lambok je promolio glavu kroz mala

vrata koja su vodila u kuhinju. Njegovom iznenađenju nije bilo kraja kada je ugledao novog stranca u sali. Pogledao je u veliki, okrugli časovnik na zidu. Bilo je jedan posle ponoći! Pitao se šta je sa Hogartom i onim plavokosim džinom? Da li su ga učinili srećnim i odjahali?

– Šta hoćete? – neljubazno je upitao. Vosper je izronio iz polusenke prema njemu. Vlasnik „Rio Grande“ se stresao. Nepoznati ga je prosto samleo pogledom.

– Tražim nekoga – prešao je odmah na stvar detektiva. – Jedan velikog rasta, bele kose, u kožnom prsluku, sa resama na pantalonama... I jedan sa bradom, obična hulja... Da li su bili ovde?

Den Lambok se uplašeno obazreo oko sebe. – Zašto pitate, mister? – jedva čujno se odazvao, približavajući se Vosperu, kao da iščekuje iz nekog ćoška podmukli udarac.

– Tražim ih od Vajlarda – rekao je stranac. – Zbog pljačke i ubistva.

– Šta? – trže se Lambok, prebledevši. Glas mu je drhtao više nego on sam. – Ko ste vi?

– Niste odgovorili na moje pitanje – prekinuo ga je Vosper, posegnuvši rukom za svoje isprave. – Ja sam iz Pinkertonove detektivske agencije...

– Ah, da... Ali...

Vosperu je najzad postalo jasno da se čovek nečega plaši. Sve vreme se osvrtao, nadvirivao preko praznih stolova, osluškivao, i onda, mrmljao nešto sebi u bradu.

– Da ili ne? – upita oštro Vosper. – Ne pokušavajte da me prevarite!

– Ko... koga su ubili?

– Jednog blagajnika i jedno dete. Dakle?

Lambok je najzad prikupio snagu. Prišao je sasvim blizu Vosperu i došapnuo mu: – Jedan je ubijen sinoć... Onaj manji...

– A drugi?

– Sada je bio tu. Sastao se sa nekim Hogartom...

Barni Vosper je olabavio ruku i prineo je sasvim uz bok. – Kada su bili tu?

– Nema nekoliko minuta... Zar ih niste videli? Čuo sam da je neko strčao niz stepenice napolje...

Detektiv je bez reči pojurio na vrata. Međutim, zakasnio je samo malo. U stvari, Fil Hogart je smatrao da je i umoran konj bolji nego nikakav, pa se bacio u sedlo Vosperove kobile i mamuznuo je žestoko. Dok se udaljavao, Pal Jansen je šmugnuo prema štali po svoga konja. Barni Vosper je bio na domaku begunca, i ponovo su mu izmakli.

– Pobjegli su? – čuo je Lambokovo pitanje s vrata, dok je stajao na verandi sa momaričkim koltom u ruci i piljio u mrak.

– Jesu...

– Hvala bogu! – ote se Lamboku. Vosper ga pogleda suzivši zenice i vlasnik „Rio Grande“ vide da se istrčao. – Nisam tako mislio – branio se. – Hteo sam da kažem da je za moj hotel dobro što su otišli... Zamalo da ga demoliraju! Takvi su oni...

– Imate konja? – upitao je Vosper naglo.

Lambok se počea iza uva. – Imam jednog, osedlanog... Tu je iza...

– Platiću vam...

– Ne treba! – odbio je ovaj. – Samo kada sam se otarasio one dve protuve! Nadam se da ćete ih stići... i ostati u životu.

Barni Vosper nije ništa odgovorio na to.

*

Do Pumerose vodio je trag dva preto-varena konja. Nešto severnije, izgažena zemlja i otisci čizama govorili su da su se jahači tu odmarali ili... Zatim su oba konja nastavila put na jug. U Pumerosi, trag se naizgled izgubio. Ali, malo upornosti u ispitivanju, nekoliko dolara da se osveži pamćenje, i Dok Holidej je saznao da je ne-

ki Meksikanac ujahao u naselje, vodeći sa sobom rezervnog konja. Zatim je kod nekog pogrebnika naručio veliki mrtvački sanduk i otkupio stara, skoro neupotrebljiva kola na dva točka. Meksikanac je izgledao prljavo i jadno, stalno je bio tužan i udarao se šakom o glavu. Kao da mu je neko blizak umro, pa se ne može pomiriti sa tom činjenicom. To je bilo sve. Sve ili ništa? Drugih tragova nije bilo. O velikom, belokosom razbojniku nisu imali pojma. Takav nije prošao kroz Pumerosu, inače bi ga zapazili. Sledeći svoj instinkt, kockar je pošao tragom kola.

U zoru sledećeg dana, čovek iz Džordžije izbio je na brežuljak odakle se lepo vide lo gde srebrni potok ulazi u tok velike reke razlivajući se po poljima, osvežen nedavnim letnjim kišama. Bio je to četvrti dan posle događaja u Vajlardu.

Postaja na liniji Drajvud-Sankoh, nalazila se na samoj obali potoka, kao neka mrvica hleba izgubljena u velikoj zelenoj bašti. Džordžijanac je upravio svoga Miga prema dolini. Sunce je napuštalo ivice Sen Andreas planina i prosulo se po krošnjama kao pozlaćeni plašt. Drum prema Sankohu je prekrivala trava. Da nije bilo dubokih brazda od točkova, možda bi se i sasvim izgubio. Poštanska linija morala je uskoro da zamre na tom delu puta pred krakom željezničke pruge iz Deminga prema Rankonu na sever. Postaja se sastojala od jedne barake i koralu za konje. I daske i krov, sve se crnilo od kiša i prašine. Nestalo je zelenila čim je Srebrni potok ostao za leđima, i pružao se brdovit predeo kroz koji se provlačio put. Holidej je zategao uzde svome Migu. Ugledao je dvokolicu za koju se mogao zakleti da je to ona koju traži! Imala je dva velika točka, i konjića upregnutog u nju, mršavih bokova i tužno spuštene glave. Džordžijanac razgrnu peševu svog dugog crnog kaputa. Drške

ukrašene slonovačom blesnule su na kosim zracima sunca kao uglačani ptičji kljunovi.

– Halo! – povikao je kockar. Bilo je suviše da zove. Osetio je da nešto nije u redu sa postajom. U koralu nije bilo konja. Suviše svežih tragova kola bilo je pod kopitama njegovog šarca. Da li je kočija nedavno prošla, ili je razlika u časovima bila veća nego što je pretpostavljao. Sjahao je, postavljajući Miga ispred sebe. Drveni kapci na malim prozorima klatili su se sa nesnosnom škripom, iako u vazduhu nije bilo ni daška vetra. Vrata su opet bila zatvorena. Uputio se prema njima laganim koracima, opuštenih ruku. Kada je pokušao da otvori vrata, osetio je da se za njih krije nešto. Prsti nečije šake promolili su se čim ih je malo jače gurnuo. Otvorio je taman toliko da se uvuče u polumračnu prostoriju.

Bila su dvojica na podu. Onaj na samim vratima bio je podebeo stariji čovek, ćelave lobanje i rošavog lica. Imao je umašćenu košulju zavrnutih rukava i izgužvane, prljave pantalone koje su smrdele na balegu i konjski znoj. Ležao je izvrnut na bok, iskolačenih očiju. Ispod njegovog tela cedi la se lokva krvi. Bio je još topao, ali mrtav. Možda pre pola sata, najviše. Drugi je ležao malo podalje u čudnom, polusedećem stavu, glave oslonjene na zid. Dnevna svetlost padala je kroz odškrinuta vrata na njegovo lice i na metalnu šerifsku značku.

Mark Lener! Šerif iz Vajlarda! Održao je svoju reč, stigao je do samog cilja, ali je, izgleda, bio za delić sekunde u zakašnjenju.

Holidej se nagnuo nad Lenerom, zavukavši mu ruku pod košulju. Bio je živ! Kockarev dodir kao da je osvestio šerifa. Iako iscrpljen on je smogao snage da izvuče kolt i uperi ga u čoveka iznad sebe, koji je još uvek bio samo nepoznata senka. Džordžijanac je blago odgurnuo njegovu šaku. – Polako, šerife! – oslovio ga je i pažljivo spustio na pod.

– Ko ste...

– Prijatelj! – umirio ga je Holidej. – Sačekajte dok vas malo zakrpić. – Vratio se po svoju torbicu od krokodilske kože koju je uvek nosio sa sobom. Prosuo je neku tečnost jakog mirisa po rani na prsima i Lener je jeknuo. Zatim mu je zderao košulju i previo ga zavojem.

– Gotovo je sa mnom? – pitao je tiho čuvar zakona.

– Koješta! – ohrabrio ga je kockar. – Vi ste čovek koji će nadživeti bar dvadeset konja pod sobom...

– Sada vas prepoznajem... – promrsio je Lener.

– Šta se desilo?

– Meksikanac... – izgovarao je ranjenik reč po reč – došao je s nekim malim kolima... da utovari mrtvački sanduk na kočiju za Sankoh... Kočijaš je odbio to da primi... – Lener je disao duboko, videlo se da s natčovečanskim naporima pokušava da savlada vrtoglavicu. – Iznenada je počeo ludčki da puca! Ubio je Sandersa, iz posta je, mene je pogodio zatim, dok sam pio kafu za stolom... A onda i kočijaša! Tri putnika su ostala unutra, dao im je da drže sanduk na rukama, video sam... Onda je seo pored mrtvog kočijaša i otišao, šibajući četvoropreg kao lud! – Lener je začutao. Pim minut ležao je zatvorenih očiju. – Ništa nisam mogao da učinim – mrmljao je. – Ne znam zašto je pucao? Bio je tako bedan, jadan... ko bi rekao... – Onda je iznenada otvorio oči. – Mislite da je to jedan...?

Kockar sleže ramenima. – Možemo samo da mislimo, šerife! – rekao je suvo.

– Ići ćete za njim?

– Ja imam svoj put – odgovorio je kockar. – Bolje da štedite snagu.

Lener je pokušao da se pridigne. – Pomozite mi da uzjašem... procedio je.

– Gluposti! – Odbio je Holidej. – Pali biste posle nekoliko metara. A zatim, ne

vidim nijednog konja napolju! Mislite li pešice za njim?

– A moj konj?

– Verovatno je otišao sa kočijom.

Lenerova glava klonu natrag. – Bolje da me je ubio – promrlja.

Kockar ga je obuhvatio ispod ruku i polako izvukao napolje, na sunce. Neko će već morati da prođe ovuda. Ostavio mu je čuturicu sa vodom i uspravio ga tako da su ga mogli odmah spaziti sa drumu. Šerif Mark Lener otvorio je oči tek kada je čovek u crnom uzjahao svog šarca i okrenuo prema jugu. Zaustio je nešto da kaže, ali, Dok Holidej je već za sobom podigao oblak prašine. Šerif je ostao sam. Grčevito je stegao dršku svoga revolvera.

*

Sankoh, popodne istoga dana. Enriko Sabiljo se uvukao u gradić vodeći za sobom običnog crnog magarca. Za njega je privezao grubo napravljenu nosiljku od dva posečena stabla sa strane i nekoliko dasaka između njih. Jedan kraj bio je okačen magarcu o samar, a drugi se vukao po zemlji. Mrtvački sanduk bio je položen po dužini nosiljke, privezan konopcem da ne bi kliznuo nadole. Kočija kojom je stigao pred Sankoh produžila je besni trk sporednim putem prema brdima. Tri putnika ostala su vezana i zapuštenih usta na podu, prepušteni razbesnelim konjima na milost i nemilost. Sabiljo je imao para. Kupio je magarca na jednom siromašnom ranču i napravio nosiljku i sanduk. Nameravao je da u Sankohu traži kakvog čamdžiju i rekom se spusti deo puta do Rankona. Sankoh se nalazio blizu obale. Legenda kaže da su nekada na tom mestu, neka plemena Apača podigla svoje vigvame. Bilo je u to vreme na tim mestima puno divljači i dosta vode. A onda, kaže dalje priča, blizu indijanskog logora zaustavio se jedan karavan belih.

Jedna bela devojkica i jedan mladi Indijanac sreli su se na reci i zavoleli. Naravno, otac bele devojkice uzeo je odmah pušku da spere ljagu sa svoga obraza i mladić je ostao mrtav na obali Rio Grande, a da čestito devojkicu nije ni takao... Tako je reku obojila krv. Bela devojkica pala je od strelâ Indijanaca. Vigvami su goreli, Apači su se povukli pred puškama, ali čovek koji je prvi pucao, ostao je bez svoga deteta. Karavan nije išao dalje, tu su počeli da niču kućerci. Kažu da je mladi Apač nazivao devojkicu imenom Sankoh, šta je to značilo nisu umeli da objasne, ali po njoj je i naselje dobilo ime Sankoh...

Nekako istovremeno, sa druge strane, u priobalni gradić ujahao je visoki jahač. Kasnije su ga opisivali da je imao oči od leda, lice zategnuto, gospodsko. Nosio je tamno odelo kakvo se retko sreće u tim krajevima, kao sneg belu košulju i dva „linkolna“ sa niklovanim cevima koja kao da je sam đavo pravio i njemu stavio u šake! Bio je to legendarni kockar, Dok Holidej! Njegov nepogrešivi instinkt doveo ga je pred samo lice razbojnika iz El Pasa.

Sabiljo je, pre toga, svoj zakovani sanduk smestio na jedna kola, prekrrio ga platnom i nabavio dva odmorna konja. Nije pitao za cenu, ali, time je izazvao podozrenje. Jer, jedan takav bedni Meksikanac sa toliko para, samo je mogao da „miriše“ na lopova.

Sankoh skoro da nije imao ulica. Kuće su podizane u neredu, bez prave linije, retko koja je imala verandu, već samo nastrešnicu. Krčma „Zlatno sedlo“ bila je jedini salun u Sankohu. U njemu se obično sakupljao ološ toga kraja. Jevtini viski osećao se na milju daleko. Vlasnik konjušnice, Ed Miler, koji je prodao Sabilji dva osrednja konja, poveo je lupeže Klerdona i Knuta da im pokaže meksičkog skitnicu koji razbacuje dolare kao da su običan papir.

Toni Klerdon i Emil Knut bili su obične skitnice spremne na svakojake lopovluke

ili batinanje, kako bi se domogli novca. Vešti revolveraši, vični pesničenju, obavljali su najprljavije poslove za svakog ko bi im dobro platio. A, Ed Miler, konjušar, obećao im je polovinu plena ako Meksikanca dobro propuste kroz šake i istresu iz njega sve što ima.

– Zašto će mu konji? – pitao je Klerdon, krupniji od svog prijatelja, obešene donje usne i izbačene vilice.

– Prenosi ujaka u El Paso – odgovorio je Miler. – Raspitivao se za neki čamac...

– Rekomp do El Pasa? – kezio se Knut, krezubi bradonja lica crvenog od pića. – Zna li da pliva?

– Pitaćemo ga – bio je spreman Klerdon. Ed Miler je zastao na uglu, ispružio ruku prema „Zlatnom sedlu“ i rekao šapatom: – Eno ga! Klerdon je zažmirio na oba oka. – Onaj u sombreru? Što sedi uza zid? Da ti nas ne zavilavaš, prokleti konjosmradu?

– Kada vam kažem, video sam gomilu dolara! – branio se Miler. Knut je zavrteo glavom. Konjušareva priča bila je prosto neverovatna.

– Ako ne bude kao što kažeš – cerio se, pretećim glasom – obesićemo te za jezik, usred konjušnice!

– Nisam slagao!

– Taj mi ne izgleda ni kao neko ko ima u džepu duvan za žvakanje!

Enriko Sabiljo je sedeo na zemlji poput pravih Meksikanaca, oborene glave, utonuo u popodnevni dremež. Sunce je udaralo u zapadne delove zidova i hlad se pred njim prostirao čitavih dvadeset stopa ispred. Sankoh se sav zbio u krčmi. Ulica je naprosto bila prazna i najmanji šum na njoj odjeknuo bi u Sabiljovim ušima kao udarac biča. Tako se desilo i tog puta prvo izdaleka, a onda sve bliže njemu, dolazio je lagani hod nečijeg konja. Meksikanac ni sam ne znajući zašto, osetio je hladnoću oko srca. Kola sa mrtvačkim sandukom bila su mu na

oku, dvadesetak metara dalje. Ispod ponča je držao uvek otkočen kolt. Lice mu je bilo naizgled opušteno, umorno, ali, oči nisu mogla da sakriju nemir pred odlazak na jug. Ne podižući glavu, ispod velikog slamnatog oboda šešira, spazio je prednja kopita nekog šarca. Zaustavio se ispred njega i tu se ukopao u mestu. Sabiljo je čekao da se konj pokrene na jednu stranu ili da jahač sklizne dole. Međutim, nije se desilo ni jedno ni drugo. Više nije mogao da izdrži. Šaka mu je obuhvatila dršku oružja dok je podizao glavu uvis. Madre mia, pomislio je u sebi sukobivši se sa pogledom jahača. Bio je to pogled od koga je zadrhtao i osetio se razgolićenim. Čovek u sedlu bio je kao od kamena isklesan. Ledenoplave oči prodirale su u Meksikanca poput sečiva mačete, ispitivački i ubilački. Osim blistavobeke košulje, sve je na njemu bilo crno. Dva kolta sa drškama ukrašenim slonovačom bila su jasno ucrtana u nebo iza njega. Sabiljo je pokušao da izdrži taj pogled. Činilo mu se da stranac nešto naslućuje, da se nečega priseća, da o nečem razmišlja. Sabiljo je držao spreman kolt. Verovatno je i Dok Holidej to pretpostavljao. Sjahao je nehajno, kao da oprobava koliko su mu noge utrnule u sedlu. Zatim je izvadio svoju pozlaćenu tabakeru i stavio mirišljivu cigaretu u desni kraj usta. Palidrvce je kresnuo o rub svojih pantalona i plamen je prineo vrhu cigarete. Sabilju je odmerio preko usijanog žara kao psa koji umire u prašini.

– Nešto tražiš, amigo? – zapitao je Meksikanac, utapajući u svoj glas notu poniznosti i snobivosti. Pritom se lako naklonio, ali, pogled nije obarao. Džordžijanac je ispustio jedan kolut dima uvis, pre nego što je odgovorio. – Tražim jednog prijatelja – naglasio je poslednju reč sa ledenim prizvukom. – Trebalo je da prođe ovuda sa mrtvačkim kovčegom...

Meksikančeve usne se i protiv njegove

volje zgrčiše, a licem se navuče senka. Ipak je uspeo da savlada svoju zlu slutnju i napravi začuđen izraz lica. – Zar je mrtav? – upitao je.

Holidej je ispustio novi kolut dima.

– Biće – odgovorio je polako – ako pokuša da brzo promakne! – Zatim je munjevito izvukao desni kolt, obrnuo ga oko kažiprsta mađioničarskom veštinom i vratio natrag, a da Sabiljo nije uspeo ni da trepne okom. Nebesa, kakva brzina! Osetio je da mu se dlan na oružju ozojio. Kockar je polako odgurnuo vratanica „Zlatnog sedla“ i ušao unutra. Odatle ga je imao na oku... Nešto mora da je znao! Zašto bi inače pominjao mrtvački sanduk? Zar je u postaji ostao neko živ? Šerif, možda? Trebalo je što pre da se izgubi! Dok je tražio najbolji izlaz, Klerdon i Knut su već dolazili prema njemu. Ovejani razbojnik je odmah osetio da im je on cilj. A da je bio u pravu, pokazalo mu je Klerdonovo ponašanje. Čim se približio, podigao je čizmu da ga gurne. Sabiljo se vešto izmakao. Na to se Knut zacerekao, pokazujući svega nekoliko zuba u vilicama.

– Ti si Meksikanac koji traži čamac? – upitao je Klerdon, praveći se da ne čuje Knutovo cerekanje.

– Jesam – odgovorio je Sabiljo mirnim glasom.

– Pa, našao si nas. Koliko daješ?

Podrugljiv izraz preleteo je Sabiljovim licem. – Amigo – kazao je ironično – ako si ti čamdžija, ja sam predsednik vlade, lično! – Klerdon se namrštio i spustio ruku prema opasaču.

– Šta pokušavaš da mi... – zarežao je, ali ga je prekinulo zapinjanje otponca na skrivenom revolveru. Sabiljo je samo malo pokazao cev svog oružja. – Sedite... Obojica!

Klerdon i Knut se zgledaše.

– Sedite, ili ću pucati!

Teška srca su ga poslušali, prekrštajući noge u njegovom stilu. Ed Miler im nije rekao da skitnica nosi oružje!

– Hteli ste da me opljačkate? – upitao ih je kao da razgovara o običnim stvarima. Lupeži su se zgledali, ali im preko jezika ništa nije pametno skliznulo. – Koliko vam je obećao konjušar?

Knut je izvio vrat kao da ga marama guši.

– Polovinu što imaš! – rekao je brzo. Sabiljovi zubi blesnuše kao niz bisera. – Nemam mnogo kod sebe – rekao je. – Šta mislite, koliko biste dobili?

Klerdon se počeošao po uhu. – Petnaest dolara? Možda i dvadeset?

Meksikanac se oslonio o zid, odmeravajući oba lupeža. Nisu bili neke „marke“ ali su mogli da mu koriste. – Ja ću vam dati više za jedan posao – progovorio je.

– Koliko? – odmah je prešao na stvar Klerdon.

– Pedeset dolara!

– Šta treba da uradimo? – upitao je Knut sumnjičavo. Ako je Meksikanac toliko nudio iz prve, možda bi mogli da se pogađaju za veću sumu.

– Treba nekoga da ubijete! – odgovorio je Sabiljo. – Naravno, kada ga izazovete...

– Čoveče, ubistvo nije tako jednostavno! – ukrotio se Knut, pokušavajući da deluje uvređeno. – Za pedeset dolara nemamo računa da rizikujemo konopac!

– Onda zbogom! – iskezio se Sabiljo. Knut se trgao. – Može šezdeset? – upitao je. Sabiljo se malo kolebao, ali, to je bilo zbog utiska. Onda je klimnuo glavom i izvukao ispod ponča smotuljak novčanica. – Trideset sada, ostatak po obavljenom poslu – rekao je. Kardon se namrštio. – Kako ćemo znati...

– Biću ovde! – umirio ga je Sabiljo. – A taj koga treba da smaknete je u krčmi.

– Kako izgleda?

– Visok, u crnom odelu, pravi kicoš iz velikih gradova. Prepoznacete ga odmah.

Klerdon je ustao i namestio opasač. Ona je proverio metke u dobošu i natukao šešir na čelo.

– Spremite novac, mi ćemo se vratiti brzo – rekao je polazeći. Ali, Meksikanac nije verovao u to. Njemu je bilo najvažnije da dobije u vremenu.

U „Zlatnom sedlu“ nije bilo mesta za stolovima. Govorkalo se da je vlasnik, Lu, Beset dovukao neke igračice čak iz Laboka pa su gosti poranili da zauzmu mesta. Provizoran podijum od dasaka mogao je da izdrži nekoliko devojaka, ali, ako oduševljena masa nagrne da ih sasvim „izbliza“ vidi sve će otići do đavola! Kockar je stao uz šank. Odatle je imao dobar pogled na prostor ispred krčme, a to mu je bilo najvažnije.

– Imate li brendi? – upitao je barmena, iako je unapred znao odgovor.

– Nemamo mister, hoćete li viski?

– Nije mu miris toliko opojan...

Barmen se nagnuo prema otmenom gostu i razvukao usta u osmeh od uva do uva.

– Za vas mister... nešto specijalno?

Džordžijanac je klimnuo glavom. Barmen je zavukao ruku pod šank i izvukao malu bocu koju je već prašina počela da prekriva. Bela etiketa sa crnim slovima bila je već uverljiv znak da je viski od najbolje vrste. Sa zadovoljstvom je naličio čašu. Kockar ga je samo kratko omirisao i ispio. Bio je u prvi mah oštar, ali, tek kasnije je počeo da razgaljuje.

– Još jednu? – pitao je barmen zadovoljan Džordžijančevim izrazom. – Samo jednu – pristao je Holidej, zaokruživši pogledom po prostoriji načičkanoj šeširima. Kada je ponovo primeo čašu, neko ga je žestoko udario u lakat i piće se prosulo preko njegove šake na bar. On je mimo promućkao ostatak, ispio ga, a zatim se lagano okrenuo prema nepažljivom susedu. Odmah

je shvatio da to nije bilo slučajno. Lice Tonija Klerdona pakosno mu se cerilo u iščekivanju da stranac plane i opsuje nešto. Njegova donja usna visila mu je, držeći opušak cigare prilepljen po sredini. Jedan gost, s kockareve leve strane, bio je formalno izguran sa svoga mesta i neko drugi je zauzeo položaj. Trebalo je da su dvojica, pomisli Džordžijanac i pokuša da zaključi ima li to kakve veze sa Meksikancem napolju?

– Žedan si? – upita ga Holidej ledenim glasom, kao da se ništa nije desilo. – Hoćeš li da te častim? – Pritom je iz unutrašnjeg džepa izvukao belu maramicu i njom obrisao nakvašenu ruku. Barmen je sleđenog lica nadneo flašu nad drugom čašom. Klerdon se malo zbunio. Kockar je već imao piće u rukama, kada se on dosetio da treba nešto da kaže.

– Ne pijem sa svakim – važno je rekao.

– Ovo nisi nikada pio, burazeru! – dobacio je Džordžijanac. – Trebalo bi da okusiš pravo piće pred odlazak na spavanje.

– Na spavanje? – smračio se Klerdon. – O čemu brbljaš, Dendi? – Rekao je to tako glasno da se žagor utišao i za najudaljenijim stolovima. Holidej je s osmehom na uglovima usana ispružio ruku i sasuo piće lupežu u oči. Klerdon je zauriao i prineo obe šake licu. Istovremeno, Holidejev lakat pogodio je Knuta u stomak i savio ga dopola! Šank je začas opusteo! Kockar se odmakao nekoliko koraka i čekao. Poluslep od viskija, Klerdon je najzad razabrao na kojoj je strani kockar. Potegli su istovremeno, i Knut i on. Bilo je to presporo za strelca kakav je bio čovek iz Džordžije. Prosto je sačekao da njihovi koltovi budu izvan futrola, a onda su iskočili njegovi „linkolni“. Knut i Klerdon su imali očigledno preimućstvo, ali, samo naizgled. Narandžasti plamenovi iz strančevih cevi izbacili su njihova oružja i prikovali ih za mesta kao začarane!

– Do vraga! – otelo se nekome u tišini koja je napunila krčmu od dna do vrha. A onda je klopavanje točkova odjeknulo ulicom i Džordžijanac se prenuo. Bacio je kratak pogled na prozor i video samo prašnjavu maglu. Klerdon je buljio u stranca kao u sablast. Što se tiče Emila Knuta, on se krišom iskrao iz krčme napolje. Dim iz kockarevih cevi već je iščezao i oba kolta našla su se za pojasom istom brzinom kojom su bili i izvučeni. Holidej se okrenuo prema izlazu i ljudi se razmakoše levo i desno. Kockar je skrenuo pogled prema mestu gde je do malopre sedeo Meksikanac. Tamo ga više nije bilo. Ni velikih kola, takođe. Mora da ih je on oterao. Krenuo je prema svom Migu i zaključio da od potere nema ništa, bar zasada. Odlazeći, Meksikanac je presekao kaiševe i sedlo je neupotrebljivo ležalo pored kopita uznemirenog šarca...

*

U Demingu voz je stao kasno uveče. Para iz lokomotive šišteći je buknila na obe strane. Mašinovođa je izbacio kroz otvor svoje nagravljeno lice, posmatrajući kako retki putnici silaze sa platforme na daskama oivičeni peron. Pal Jansen je sa Filom Hogartom izveo konje iz vagona. Železnička stanica bila je od grada udaljena čitave dve milje. Švedaninov stas i bela kosa pod šeširom izazivali su radoznalost kod putnika i onih koji su sačekivali nekoga na samom peronu.

– Ako ovde imaju tvoj opis – progundao je Hogart – u Rankon ćeš stići s omčom oko vrata!

– Zaveži! – odmahnuo je Jansen rukom. Mesec je rano izašao. Nebo su prekrili tamni oblaci čije su ivice bile srebrnaste zbog mesečine. Pal Jansen je položio obe ruke na sedlo, ophrvan sve crnijim mislima. Sabiljo i Šuger kao da su u zemlju propali. S one

strane Rio Grande sigurno nisu bili, jer, gde god su se o njima raspitivali, nailazili su na odmahivanje glava. Znači, krenuli su za El Paso duž Sen Andreas planina. – Da svratimo negde da...

– Idemo dalje – odseče Šveđanin. Hogart se zablenu u njega. – Noćas? Zar tako gori pod nogama?

– Goreće ako nam promaknu – promrmljao je Šveđanin. – Spavaj u sedlu. A ako ti se to ne sviđa, možeš da ostaneš ovde sa nekom curom. Ali, ne i sa mnom.

Hogart pljunu besno na zemlju. – Prokletstvo! – opsovao je, trgnuvši uzde kobili koju je zgrabio detektivu u Sokoru. – Žena! – dreknu Jansen koji se taman spremao da uzjaše.

– Da, žena je bolja nego spavanje u sedlu...

– Ona žena! – ponovio je Jansen, dotakavši svoj kolt. – Video sam je...

– Koga?

– Onu koja je ubila Bada...

– Gde, do đavola?

– Tamo... Promakla je iza zgrade...

– Onda hajde da je stignemo! – Bacili su se u sedla i mamuznuli životinje, ne mareći za ljude što su se zadržavali na peronu. Protutnjali su preko daščanog prostora prema zgradi, ali, nisu zatekli nikoga! Hogartova kobila se prope uvis, njišteći. – Ovde je bila! – zarežao je Jansen, osvrćući se oko sebe kao zver uhvaćena u zamku.

– Ko zna koja je žena bila... – dobacio je Hogart, okrećući kobilu natrag.

– Ona je! – tvrdoglavo je govorio Jansen, mada se i sam pitao ne pričinjava li mu se svašta u poslednje vreme...

Severozapadno od Deminga, preko Rio Grande, nalazio se Rankon, grad sličan mnogim u Zapadnom Teksasu, Novom Meksiku, Arizoni i Oklahomi. Imao je glavnu ulicu, kuće-sandučare na jedan ili dva sprata, nekoliko saluna i uslužnih

radnjica. Rankon je bio grad u koji će ujahati nekoliko jahača, s različitim željama, ali, povezani sudbonosnim susretima. Biće to grad u kome će procvetati revolverska vatra i poteći krv. Tog sumraka, niko nije ni slutio šta će se desiti. Dan je bio običan, nijedan stranac nije došao i šerif Manfred Marloks zadovoljno je odahnuo po ko zna koji put. On je bio pred penzijom i trudio se da čitav ode u miran život, s pošteno zarađenom platom i čistom savešću. Njegovi prethodnici su umirali u čizmama ili u sedlu, s metkom u leđima ili u dvobojima gde nisu bili dorasli ubicama. Marloks je uspeo da se održi, zahvaljujući svom ogromnom strpljenju i dobrim živcima. Nije dozvoljavao da bude izazvan i umeo je da proguta mnogo toga. Tako je i ostao živ. Ne bi se moglo reći da je kukavica. Umeo je da upotrebi kolt, ali ne da ubije, već da razoruža ili raspali po potiljku drškom. Nikada se nije ženio pa je i godine vešto krio. Jednom bi govorio da ima pedeset, drugi put šezdeset, treći put bi se šepurio da nema više od četrdeset. Inače, izgledao je dosta držeće, mada mu je salo raslo na vidljivim mestima, naročito iza opasača...

Njegov pomoćnik Kris Benedikt, imao je slično Marloksu ogromno strpljenje. Već dve godine čekao je da se stari povuče i da se on kandiduje na njegovo mesto. Benedikt je imao oko dvadeset i četiri godine, bio je vižljast, okretan mladić, lepuškastog lica i rasta preko dva mesta. Za njega je Marloks u šali govorio da nikada neće postati čuvar zakona, jer je on odlična meta za lupeže! Dodavao bi takođe da stranci neće znati da li je on zaista šerif, pošto će mu značka biti u oblacima! Kris Benedikt se smeškao na sve to i čekao. Te večeri, spremajući se da obidu grad, Marloksovo neraspoloženje dostizalo je vrhunac. Tada bi stalno gundao i sve bi mu smetalo. – Ne znam šta mi je – priznao je na kraju – ali se osećam loše. Ili

će nevreme... ili će neka nevolja. Šta ti misliš, Krise?

Dugajlija je slegnuo ramenima. On je znao da šerifa nije briga šta on misli, ali da uvek pita za mišljenje iz navike, reda radi. Loš predznak bila je činjenica da je zatvor toga dana, prvi put u poslednjih pola godine, bio prazan! Ni pijanica ni izgrednika. – Loš znak – komentarisao je Marloks svoje misli.

– Šta ste rekli? – upitao je Benedikt. Marloks odmahnu rukom, pokušavajući da malo uvuče stomak pred izlazak na ulicu, ali, ništa nije vredelo! – Niko nije došao u grad? – uzgred je zapitao svog pomoćnika. Benedikt se zamislio.

– Jedna žena... – rekao je.

– Žena?

– Da, u crnini, ima neki veo preko lica. Odsela je kod Ričija.

– Sama?

– Nisam video nikoga da je prati.

– Hm! I to je sve?

Mladić se osmehnuo. – Šta biste želeli, četuh bandita da opljačkaju banku?

– Jezik pregrizao! – ljutnuo se Marloks i otvorio vrata. Onda je mahinalno pogledao na svoj džepni sat. Bilo je sedam i trideset.

Samo deset minuta pre nego što će ujahati čovek iz Džordžije. A dvadeset i pet minuta pre dolaska Pala Jansena i Fila Hogarta.

Kada su Jansen i Hogart stigli na početak glavne ulice, „Ričijev salon“ bio je najbučniji u tom delu grada. Konji pod njima samo što nisu popadali, naročito Jansenov koji je imao skoro dvostruko teži teret nego Vosperova kobilica pod Hogartom.

– Ako ne svratimo negde – promrmljao je revolveraš, izvijajući leđima da razdrma mišiće obamrle od jahanja, ja ću se srušiti pre ovog kljuseta!

– Mogli bismo na pivo – rekao je Jansen.

– Ti uzmi pivo, ja ću nešto žestoko! – za-

sijao je Hogart očima, cmoknuvši jezikom. Bilo je jasno da šta misli. Privezali su konje pred ulazom, osmatrajući ulicu u oba pravca.

– Šerif! – došapnuo je Hogart Švedaninu, pokazujući na korpulentnu priliku Manfreda Marloksa u blizini. Baš je zastao da porazgovara na nekim. – Zar nikada nisi video šerifa? – podrugnu mu se Jansen.

– Jesam – rekao je Hogart – ali, da imam tako belu kosu ja bih se pripazio...

– Zaveži! – Ušli su zajedno u zagušljivu prostoriju krcatu dimom, zadahom viskija i pržene slanine sa jajima. Iako su svi prozori bili otvoreni, malo je vazduha moglo da prodre u dimnu zavesu nad stolovima. – Nema žena! – razočarano je uzdahnuo Hogart. A zatim mu se lice iskrivilo u osmeh. – Ali, vidim poker, tamo u uglu!

– Otvori samo oči – preporučio mu Švedanin. – Da se ne desi kao u Lordsburgu.

– Samo ti posrči svoje pivo!

Kockarski sto je bio nepopunjen. Nedostajao je četvrti partner i, činilo se, da ga neki traže po sali.

– Kao da mene čekate, džentlmeni? – oslovio ih je revolveraš, dotakavši sa dva prsta obod svog šešira.

– Možda! – otpozdravio ga je čovek sa cvetom na reveru svetlobraon kaputa. Odmerio je Hogarta nipodaštavajućim pogledom, i videlo se da mu se ne dopada. Nosio je cvikere sa zlatnim okvirom, imao je debelu cigaru u ustima i košulju zakopčanu do grla. Parajlija, pomislio je Hogart, uobraženi parajlija...

– Mister? – skrenuo je zatim pogled ka drugom čoveku. Ovaj je ravnodušno slegnuo ramenima. Bio je gololav, zalizane kose i ispijenog lica. Ličio je na bivšeg krupijea u nekoj velikoj kockarnici, dugih prstiju i bezizraznog lica. Obe šake presi-

javale su mu se od prstenja, imao je na svakom drugom prstu po jedan.

– Ovaj džentlmen... on deli? – pokazao je Hogart na trećeg, čije je lice skrivala senka crnog „kalifornija“ šešira. Karte su se nalazile kod njega, složene kao pod konac.

– Verovatno – kazao je cvikeraš prezrivo – iako mu ne znam ni prezime.

– Zar je obavezno? – iskezio se Hogart.

– Obavezno je da pokažete koliko novca imate? – prvi put se javi mršavko sa prstenjem.

– Koliko bi trebalo? – upitao je Hogart i opkoračio stolicu. Istovremeno, položio je svoj levi košt kraj ruke, okrenuvši dršku tako da mu je za tili čas mogla biti u šaci.

– To je dovoljno – kiselo se osmehnulo čovek sa cvikerima, izmenjavši pogled sa mršavkom. Lica su im iznenada promenila boju, ali, nisu se usuđivali da ustanu.

– Pa, igravimo! – nacerio se revolveraš. Čovek u crnom odelu podiže glavu i Hogart mu ugleda oči. Iznenada se osetio uznemiren i manje nonšalantan nego malopre. Ledenoplave oči Doka Holideja potamnile su sjaj u revolveraševom pogledu i ispisale mu na licu nedoumicu. Prokletstvo, razmišljao je Hogart, ovo je neka prava kockarska ajkula! Ni sam ne znajući zašto, on je skrenuo cev svoga kolta iz pravca prema strancu u crnom, na stranu gde su se nalazili mršavko i čovek sa cvikerima. Džordžijanac je ćutke podelio karte. Da je Fil Hogart znao da se Švedanin udaljio iz saluna napolje, da uzme vazduha, možda ne bi igrao tako hazarderski i nepromišljeno. Kadgod je trebalo da uloži, s demonskim osmehom se obraćao cvikerašu do sebe.

– Vi ćete mi pozajmiti, zar ne? – I pri tome je pomerao ruku prema revolveru. Čovek se preznojavao, dahtao, brisao se po vratu, otkopčavao košulju, ali je davao i za sebe i za Hogarta.

Međutim, sav novac je ipak odlazio na

treću stranu. Prema Doku Holideju. Igrao je naizgled nezainteresovano. Olako je bacao karte i odsutnim glasom tražio nove. Blefirao je s takvom ledenom mirmoćom da se Hogartu dizala kosa na glavi. Bio je prema njemu nemoćan. Obična nula! Prokletstvo! Cvikeraš je pokušao da odustane, ali ga je revolveraš pogledao tako ubilački da se ovaj skljojao natrag kao sa tavana bačen.

– Ja nemam više! – prostenjao je najzad, raširivši kaput. Hogart ga je pogledao smešeći se. Međutim, to nije ličilo na osmeh već na rezanje. – Hteo bi da odeš? – upitao ga je. – Da javiš šerifu? To bi hteo?

– Ne... – zacvileo je ovaj, podigavši ruke kao da se brani od udarca. Mršavko nije stigao mnogo dalje od svoga partnera. Sve što je imao, sve je prešlo na gomilu pred ćutljivim strancem. Fil Hogart je pokupio karte i okrenuo se prema Džordžijancu.

– Ja ću podeliti – rekao je s prigušenim glasom. – Pazite da slučajno ne dobijete, mister. – Bila je to jasna primedba. Da bi potkrepio, revolveraš je ruku više približio koltu. Ali, kockar je samo malo zabacio svoj šešir, stavljajući cigaretu u zube.

– Samo ovo deljenje – rekao je hladnim glasom u kome se nije osetio ni najmanji prizvuk bojazni. – Samo jednu šansu vam dajem.

– Biće da je obratno! – iscerio se Hogart i podelio karte. Tog puta bio je na domaku cilja. Imao je tri asa u rukama i došao mu je četvrti. Najzad je nadigrao paklenog kockara. Počeo je da se zadovoljno kezi i smišlja reči kojima bi ga dotukao. – Dakle? – uneo mu se revolveraš u lice koliko je mogao. Hogart je poklopio šakama svoje karte i lagano izvukao cigaretu iz usta.

– Koliko?

– Sve!

Džordžijanac je odmahnuo glavom. – Vi niste uložili ništa – rekao mu je. – Ja sam

vam samo dao šansu da odigrate još jedno deljenje na moj račun. Recimo... pet dolara?

Hogartovo lice se ukočilo. – Nećete me ovoga puta preći – zarežao je. – Imam dobre karte!

– Nisu ni moje loše.

– Moj konj napolju prema vaših dvadeset dolara?

– Imam odličnog konja – rekao je Dok.

Hogart je grozničavo razmišljao. – Može li pedeset dolara za jednu poverljivu informaciju? – Nastao je tajac.

– Da čujem – reče Dok.

– Ne sada, već kada pokažemo karte.

– Hoću da znam o čemu se radi. Neću izmišljene bajke!

Hogart je prostrelio pogledom ostalu dvojicu i oni se udaljiše prema zidu. Revolveraš se naže napred. – Radi se o gomili zlata opljačkanog iz jedne banke na severu... Uvrstiću vas u igru! – Zurio je u kockara iščekujući efekat svojih reči. No, izgleda da je ovog momka bilo nemoguće uzbuditi!

– Gde je plen?

– Na jugu, El Paso... Samo toliko mogu da kažem. Dakle?

Holidej je polako podigao svoje karte. – Je li to zlato iz banke u Vajlardu? – upitao je naglo. Fil Hogart samo što nije pao sa stolice. Izgledalo mu je kao da se tavanica ruši na glavu i probija mu mozak. U ušima mu je zabubnjalo hiljadu malih bubnjeva. Neka je proklet, kako je do toga došao? Kako? Ali, kockar kao da nije mislio da prestane s iznenađenjima. Mirno je okrenuo svoje karte i Fil Hogart se ponovo zabezeknuo. Džordžijanac je imao fleš! Hogart je opsovao žestoko i zgrabio kolt. Ali, munja je sevnula sa suprotne strane! Hogart nije stigao ni da podigne svoje oružje, a u ruci đavolskog kockara već je buknuo narandžasti plamen i ošinuo njegovo sopstveno oružje tačno po sredini! Kolt je

odskočio od stola i udario ga po licu svom snagom. Urlajući od bola i besa, Teksašanin se mašio oružja sa desne strane. Međutim, sve je već bilo rešeno, ali, na njegovu štetu. Novi hitac zapalio mu je podlakticu i revolver u ruci postajao je iznenada težak kao olovo! Hogart je buljio u Džordžijanca, zaboravljajući na krv i bol.

– Izgubili ste! – dobacio mu je kockar, vraćajući svoje poniklovane „linkolne“ natrag. Zatim je pokupio sav novac i stavio ga u džep od kaputa. Hogart nije mogao ništa da preduzme, osim da izbacuje kletve. Ustajući, posrnuo je i jedva se održao na nogama. Potražio je Švedanina u salunu, ali, uzalud. Nigde ga nije bilo. U stvari, Jansen je napolju već bio u nevolji.

Pucnji iz „Ričijevog saluna“ zatekli su Jansena na drugoj strani ulice, a Barnija Vospera na ulazu u Rankon. Šerif Manfred Marloks pio je kafu za svojim stolom, otpustivši pomoćnika Krisa Benedikta da se ispava. Sve se odigralo neshvatljivo brzo i vrtoglavo!

Pal Jansen je skrenuo pogled prema salunu, ne shvatajući da bi Filu Hogartu palo na pamet da pravi gužvu sada, kada je trebalo da imaju bistre glave i brze ruke. Ipak, morao je to da prover i izvuče ga iz te zadimljene jазbine za svaki slučaj. Podigao je šešir i prstima provukao kroz kosu ulepljenu prašinom i znojem. Hteo je da pođe, ali ga je neki šum opomenuo da nije sam na toj strani. Čuo je jasno zvuk kada se revolver otkoči. I čudno šuškanje, kao da neko nešto vuče po prašini prema njemu...

– Ne spuštaj ruke! – opomenuo ga je glas iz tame. Glas žene!

Pal Jansen se polako okrenuo podignutih ruku. Žena u crnom izbi iz senke pred nje. Žućkasta svetlost iz saluna pala je na njenu figuru i osvetlila je s jedne strane. Lice joj se nije videlo, ali, damski revolver

bio je dovoljno jasan. Držala ga je čvrsto, bez drhtanja.

– Ipak sam te našla, ubico! – rekla mu je glasom koji se jedva zadržavao iza zuba da ne odjekne u krik. Jansen se namrštio. Da ova žena nije poludela? Ili ga je zamenila sa nekim?

– Šta hoćete? – upitao je. – Ne poznajem vas...

– Nije ni važno, ubico! Ja prepoznajem tebe!

Jansen nije mario za njene optužbe. – Vi ste ucemkali Bada?

– U Sokoru? Jesam. A sada si ti na redu...

– Zaista? – narugao se Švedanin. – Umreću, a neću saznati zbog čega?

– Ni on nije saznao...

– Ne verujem da me možete ubiti tako hladno – rekao je Švedanin posle kraćeg ćutanja.

– Nisam ni ja verovala do Sokora. Sada sam sigurna.

– Pa, šta oklevate?

– Hoću da ti dam šansu koju ne zaslužuješ! – odgovorila je lagano. – Potegni!

Švedanin je oklevajući spustio ruke. Trik? Međutim, izgledalo je da žena misli sasvim ozbiljno. I kada je spustio ruku da se domogne svoga revolvera, učinilo mu se da ona okleva, da se koleba da podigne svoju nežnu ruku i pritisne obarač. Pal Jansen bio je manje sentimentaln. S njegovog boka prasnuo je hitac i vrelo olovo našlo je utočište u ženinom stomaku. Desilo se to istoga časa kada je Barni Vosper, privučen pucnjavom iz „Ričijevog saluna“ pohađao glavnom ulicom. Bio je svedok neobičnog dvoboja između visokog i jakog čoveka i jedne žene. Ne razumevajući, ispalio je hitac u tom pravcu i mamuznuo konja. Pal Jansen je šmugnuo u mrak ne prihvatajući više nikakve obračune. Detektiv Pinkertonove agencije skliznuo je sa sedla i klekao nad umirućom ženom. Polako je

smakao veo sa lica i uzvik iznenađenja oteo mu se iz grudi.

– Ket! Hoks? – povikao je, još uvek držeći svoj mornarički „remington“ u ruci. – Trista mu... Šta ovde radi udovica iz Vajlardsa?... – Žena je širom otvorila oči. Pogled joj je bio jasan, kao iz sna probuđena bila je samrtnica pod njim. Otvorila je usta da nešto izgovori, ali krv je naglo pokuljala i preseklala joj dah. Zatim joj se glava iskrenula na stranu i telo umirilo! Bila je mrtva! Žena koja je krenula teškim i opasnim putem da osveti svog poginulog dečaka, i sama je stradala od ubičinog metka. Kao da je želela smrt, nije joj se opirala, nije se plašila. Jedan trenutak kolebanja i razmišljanja, oduzeo joj je preimućstvo i ubica je to iskoristio. Barni Vosper je uzdahnuo, pomoći više nije bilo... Onda je osetio hladnu cev nekog oružja na svome vratu.

– Ne mrdaj! – čuo je zapovednički glas. – Odbaci kolt!

Ošamućen ovim, Barni Vosper je mahinalno pokušao da se usprotivi, međutim, pritisak hladnog čelika bio je neumoljiv. – Uhapšen si! – odjeknuo je isti glas. Neko se sagnuo i uzeo detektivovo oružje. Tek tada je cev bila uklonjena sa Vosperovog vrata i on je mogao da ustane i okrene se. Ugledao je čuvara zakona iz Rankona, namrštenog i razbesnelog. Nekoliko ljudi već se okupilo iza Marloksa, a drugi su hrlili iz saluna, galameći uz put.

– Šta to znači, šerife? – upitao je Vosper. – Ne mislite valjda...

– Ti treba da misliš, stranče! – obrecnuo se šerif, zadenuvši za pojas detektivovo oružje, dok svoje nije ispuštao iz šake. – Bolje da kreneš polako na onu stranu. – Pokazao je glavom prema zatvoru.

– Ovo je nespornost! – planuo je Vosper. – Zatekao sam ovu ženu kako leži...

– Ženoubico! – dreknuo je neki čičica i

žagor glasnog negodovanja prostrujao je ulicom. Bila je to najteža optužba u tim krajevima, i najokoreliji su smatrali da nepisani zakon štiti ženu od osвете metka. Samo najpodliji mogu da ubiju jednu ženu na Zapadu, a takvima se obično presuđuje na licu mesta! – Šerife, kuda ga vodiš? – doviknuo je neko iz gomile. – Zar ga uzimaš u zaštitu?

– Ne ja, već zakon! – uzviknuo je Marloks i gurnuo Vospera napred, međutim, ljudi su zatvorili put i pred njima se isprečio zid mračnih lica koja nisu obećavala ništa dobro. – Pustite ga nama, šerife! Mi znamo šta ćemo s ubicama žena! Setite se samo Gaja Ruperta! – nadvikivali su se građani jedni drugima preko glava, sa raznih strana. – Sve imamo, i konopac i drvo! Daj ga ovamo, Marlokse! Zar si toliko omekšao? Zgrabite ga, ljudi! – Utom se kroz gomilu probio Kris Benedikt. Njega je pucnjava zatekla u salunu „Granica“ gde je pijuckao hladno pivo pred večeru. Sada je stigao u pravi čas da stane šerifu rame uz rame. Marloks mu je u sebi zahvaljivao.

– Hej, i Benedikt se umešao! – zagrajali su oni kojima viski nije dao vremena za druge poslove osim dreždanja iza šanka. – Ne treba nam drvo, obesićemo ubicu o njega! Dovoljno je visok, ha, ha, ha! – A zatim je smeh zamro.

– Sklonite se i razidite kućama! – pozvao ih je šerif mimim glasom. – U Rankonu nema vešanja dok sam ja zakon!

– Ti ćeš u penziju, Marlokse! Mogao bi da se rasplačeš ako ti taj ženoubica ispriča neku lepu priču! Zažmuri, šerife, ostalo je naša briga!

Barni Vosper je sve to slušao kao da se njega ništa ne tiču povici iz mase. Ali, kada je shvatio da situacija postaje sve ozbiljnija i da gomila nema nameru da ih propusti, otrgao se iz Marlokovih ruku i prasnuo. –

Kakve su ovo budalaštine, šerife? Ja sam iz detektivske agencije...

– Ovde ništa ne pomaže! – prekinuo ga je poluglasno šerif. – Možete biti šta hoćete, ali ste zatečeni nad mrtvom ženom...

– Ali, nisam ja pucao!

– Nikog drugog nisam video!

– Ali, to ne znači...

Kris Benedikt je za to vreme proverio Vosperovo oružje i zaključio je da nedostaje jedan metak.

– Tačno toliko je žena primila u stomak – promrmľjao je šerif i zabo cev svog kolta u Vosperova leđa. – Nemojte da mi otežavate posao!

Barni Vosper je procedio neku psovku i pomirio se sa sudbinom.

– Sklanjajte se! – dreknuo je šerif pretećim glasom. – Ja nosim zvezdu i ubiću svakoga ko mi se suprotstavi u vršenju zvanične dužnosti! Ovaj čovek je uhapšen i samo preko moga leđa možete vi da mu sudite!

Ljudi su začutili. U šerifovom izrazu i glasu bilo je nešto što su morali da poštuju. Pogotovu kada je imao dva dobra aduta kod sebe: Benediktov i sopstveni revolver. Polako su ih propustili, u tišini koja je mogla svakoga časa da eksplodira. Šerif i njegov zatvorenik prošli su kroz špalir od desetine pari očiju, užarenih i neprijateljskih. Osećali su ih na svojim leđima sve dok nisu zakoračili u zatvor. Tek tada je Marloks odahnuo. Ruka s oružjem mu je klonula. Ne, ovo više nije bio posao za njega. Zatražiće da ga oslobode značke mnogo ranije...

– Šerife – javio se Vosper – sada možemo na miru da se objasnimo! Ja tragam za pljačkašima...

Ali, Marloks nije imao volje da ga sluša. – Stavi ga iza brave, Krise! – podviknuo je nervozno. – A vi, mister, ispričajte sudiji sve što imate!

– Ali šerife, radi se o vremenu...

– Sada ćete ga imati dovoljno! – odmahnuo je rukom Marloks i sručio se u stolicu. Vosper je procenjivao svoje šanse. Da mu je ruka bila zdrava, možda bi uspeo da se spase jednim skokom, ali ranjen, nije imao izgleda da se iščupa iz neugodne situacije. I to baš kada je namirisao trag!

Skriven u senci, Pal Jansen je prisustvovao sceni na ulici i likovao. Uspeo je da izmakne pravdi i da na svoje mesto postavi drugog čoveka. Visiće njuškalo umesto njega! Kada se gomila razila i vratila u salune i kuće, Švedanin je polako izašao na ulicu. Mrtvu Ketu Hoks odneli su u mesnu crkvu. Tamo gde je ležala dotle, video se još trag krvi preko koga se skupljala prašina. Fil Hogart se vraćao sa previjanja kod doktora Miliona. Desna ruka mu je bila neupotrebljiva izvesno vreme, a na levu nije baš bio ponosan što se brzine tiče. Teturao se pod tremovima, glasno gundajući. Njegov nesuđeni partner je izmakao baš kada mu je bio najpotrebniji. Verovatno je smatrao da će mu više ostati od plena ako revolveraša prepusti njegovoj sudbini. – Prokleti Švedanin! – zarežao je glasno.

– Tu sam! – javio se Švedanin iz mraka i Hogart je ustuknuo. Instinktivno je pošao desnom rukom ka oružju, ali je stigao samo da jaukne od bola. – Prokletstvo! – proderao se. – Gde si se izgubio?

– Zaveži! – prekinuo ga je Jansen po svom običaju. – Dok si ti igrao poker, ona žena sa „deringerom“ me je presrela na ulici...

Hogart se iscerio. – Pretpostavljam da ti nisi otišao na onaj svet?

– Zamalo – nasmejao se Jansen. – Natrčao je neki stranac pa je šerif uhapsio njega!

– Gle? I ništa ti ne fali? A vidi mene, dve nedelje najmanje neću moći da potežem.

– Opekao si se?

– Jesam, o olovo! Bio je brz kao zmija!

– Mislio sam da si ti najbrži – podsmehnuo mu se Švedanin.

Fil Hogart nije želeo da trpi Jansenove žaoke. Brzo je promenio temu. – Nema tvojih prijatelja? – upitao je.

– Još ima nade da nisu prošli – odgovorio je ovaj. – Ali, u međuvremenu treba da pripremimo malo vešanje.

Revolveraševe oči su se skupile u dva proreza. – Ne volim zagonetke – muklo se odazvao.

– Onom u zatvoru će možda suditi, ali, više bih voleo da ga noćas obese.

– Zašto?

– Slušao sam sve! Kazao je da radi za neku detektivsku agenciju, a to znači samo jedno...

– Na tragu ti je?

Jansen je klimnuo glavom. – Voleo bih da budem siguran da ću ga skinuti s vrata. Zato ćemo se umešati među goste i potpaliti masu da krene na zatvor. Mogu da platim tri ture. To će biti dovoljno. Hogart se cerio.

– Biću i ja tu kada se bude pilo na tvoj račun – kazao je.

– Ti ćeš biti trezan – opomenuo ga je Jansen – ili ću ti slomiti kičmu!

*

Galama sve jača i žustrija praćena povremenim poklicima odobravanja, dopirala je do neraspoređenog šerifa Marloksa. Čuvar zakona u Rankonu zurio je kroz prozor u „Ričijev salon“ odakle se čuo žagor i slutio je najgore. – Rekao sam ja još danas da će se nešto desiti – mrmljao je u bradu. Snažno kucanje na vratima trže ga. Poskočio je kao uboden. – Ko je?

– Ja sam... Kris!

Marloks je skinuo veliku gredu i propustio pomoćnika unutra. Mladić je bio zadihan i bleđ.

– Dakle?

– Loše, šerife – odgovorio je Benedikt i naslonio se o šerifov pisaci sto. – Spremaju se na zatvor!

– Hm!

– Neki stranac im plaća piće i podbada ih da obese ubicu. Kaže da je i njegova žena poginula tako i da tamo nisu imali milosti prema podlacima!

– Kakav sada stranac? – progundao je šerif.

– Prvi put ga vidim... Veliki je kao breg, ima belu kosu, bele trepavice, čudan neki tip...

– Rekao sam da će dan biti loš... – mrmljao je Marloks i svaki čas pogledao prema salunu. A tamo je prsnuo jedan od prozora. Prasak stakla bio je propraćen složnim urlanjem pijanih ljudi.

Linč! Trebalo je to da se desi Marloksu baš pred samu penziju. I to od ljudi s kojima je godinama živeo i koje je poznavao u dušu. Zar je moguće da ih je smrt nepoznate žene tako pogodila? Možda i jeste? Marloks nije imao ženu i verovatno se u ta osećanja slabo razumevao. Međutim, ljudi su žene poštovali, a večeras pogotovu, kada se naliju alkoholom. – Pih! – pljunuo je šerif u stranu gadljivo.

– Šta ste rekli? – upitao je Benedikt. Marloks je odmahnuo rukom.

– Ti idi kući – rekao je. Mladić se ukočio. Nije mu se sviđalo šerifovo ponašanje.

– Ja ostajem! – uzviknuo je žustrije nego što je hteo. Marloks se okrenuo. – Hoćeš da budeš heroj, a?

– Ja sam pomoćnik šerifa Rankona i nameravam da to časno budem!

– U redu, u redu – pomirljivo će Marloks – ali, ja sam još uvek šerif i naređujem ti da odeš! Ja ću da sredim s ovim pijandurama tamo, ako izađu!

Benedikt je odmahnuo glavom nekoliko puta. – Sve što budete rekli, biće uzalud –

kazao je. – Čuo sam da će vas obesiti za noge ako pokušate da ih sprečite!

– Ah, to si čuo? Tako dakle? Videćemo... – Prividna mirnoća nije mogla da zavađa mladića. Šerif Marloks se plašio, ali, to nije želeo da prizna, niti je znao šta bi bilo najpametnije da preduzme.

– Ja bih... – počeo je Kris.

– Nemoj ti ništa! – prekinuo ga je šerif nervozno. – Najbolje je da odeš! A ako već nećeš, onda se negde uvuci i čuti.

Kris Benedikt je pocrveneo, ali je otrpeo i ovo. Znao je da ni Marloksu nije lako. Tamo u salunu, prsnuo je još jedan prozor. Neko je na ulici zapalio dve buktinje uz opšte odobravanje i svakog časa se očekivalo da ljudi pokuljaju iz saluna napolje. Onda se na ulazu čulo novo kucanje. Šerif Marloks je tek tada postao svestan da je zaboravio da gredom podupre vrata! Kada se dogegao do njih, bilo je kasno. Jedan čovek je već ušao unutra. Marloks je izvukao svoj kolt. – Šta hoćete? – upitao je oštro. Stranac je bio odeven u crno odelo, što je bila prava retkost za Rankon. Videlo se da dolazi izdaleka i da ne pripada nijednoj vrsti ljudi koje je šerif poznavao. Možda je ponašanjem i građom svojih ruku i prstiju podsećao na kockara, ali nisko pripasani koltovi sa drškama ukrašenim slonovačom, bili su dokaz da ne ume samo sa kartama da barata tako dobro. – Ova noć je puna stranaca! – zareža Marloks, ne odstupajući ni pedalj pred došljakom. – Koga vi do đavola tražite ovde?

Holidej, jer je on to bio, pokaza glavom prema osvetljenim prozorima „Ričijevog saluna“. – Imaćete posetu, šerife! – rekao je metalnohladnim glasom.

– Pa, šta se to vas tiče? – prasnulo je Marloks. Za to vreme, Kris Benedikt je zurio u strančeve koltove kao opčinjen.

– Možda vam treba pomoć?

– Mogu sve sam da uradim – isprasio se šerif. – Napustite kancelariju, ili...

– Ili? – Miroća kojom je raspolagao čudni stranac odjednom je razbila šerifov oklop lažne samouverenosti. Ipak, on je polagao na svoje ponašanje pred mladim Kriksom. – Rekoh vam da mi pomoć nije potrebna! – ponovio je svoju tvrdnju.

– Vama možda nije – odgovorio je polako Holidej – ali, vašem zatvoreniku svakako. Njega će vešati!

– Poznajete se? – začkilji Marloks na jedno oko.

– Možda – izbeže odgovor kockar. – Ali me ne petljajte u isti sos u kome se on nalazi. On nije ubica, to sam hteo da kažem.

– To će sudija odlučiti – obrecnuo se šerif. – Uostalom, ko ste vi?

Džordžijanac je posmatrao vrevu na ulazu u salun. – Zovem se Holidej. Džon Henri Holidej – rekao je polako, slog po slog. – Ako vam je draže, Dok Holidej!

Marloks je ustuknuo dva koraka nazad i skoro je nagazio Krisa Benedikta. – Holidej? Kockar i revolveraš? Vi u Rankonu? – Šerifovo bledilo zamenilo je kratkotrajno rumenilo. – Ne treba mi pomoć revolveraša! – prasnuo je i podigao oružje. – Vi ste samo nevolja za ovaj grad! Možda je sve ovo poteklo kada ste vi došli. Zašto se mešate?

Kockar nije skidao pogled sa saluna. Prvi talas pijanih građana, izleteo je na ulicu, noseći baklje. – Samo sam u prolazu, šerife! – rekao je mirno. – Ne vidim razloga da podižete to oružje tako visoko... i to na pogrešnu stranu!

Tada je Marloks postao svestan graje koja se približavala. I on i Benedikt se baciše na prozor. Rulja je dolazila trčećim korakom. Prvi redovi nosili su baklje i dva obmotana lasa. Nekoliko praznih boca poletelo je prema njima. Obojica su se u poslednjem trenutku sklonili u stranu. Stak-

lo je prslo u bezbroj komada i rasulo se po Marlokovim pantalonama. – Proklete budale! – dreknuo je i dohvatio pušku. Kris Benedikt je takođe dohvatio jednu. Na kockara više nisu imali vremena da obraćaju pažnju. Šerif Marloks je prikupio hrabrost i naglo otvorio vrata. Gomila se zatalasala i samo malo usporila, kada je svetlost iz zatvora pala pred njihove noge. – Ovamo, šerife! – počeli su da se nadovezuju povici jedan za drugim. – Dajte ga, ili ćemo ga mi uzeti! Ništa ne pokušavajte, zapalićemo zatvor! Ne pozivajte se na zakon kada je u pitanju ženoubica! Na vešala s njim! – Bili su već na domaku stepenica.

– Ni koraka dalje! – nadvikivao je Marloks gomilu. – Biću prinuđen da upotrebim oružje... – Ali, nisu ga slušali. U stvari, dobro su znali da stari Marloks neće smeti da ostvari svoju pretnju. Nisu zastali ni kada je opalio u vazduh. Zakoračili su na verandu poput ogromnog pauka koji rastrže uhvaćene muve! Marloks je odstupio do samoga zida, zahvaćen panikom. – Stanite! – pokušao je da nadjača bat čizama po drvenom podu. Ništa nije vredelo.

– Sklonite starog! – viknuo je neko. – I njegovog pomoćnika, obojicu... Držite ih! – Ruke su se preteći ispružile. A tada, poluodškrinuta vrata zatvora širom se otvoriše i na njima se ocrtala senka vitkog stranca. Baklje podignute visoko, obasjale su njegovo hladno lice i pogled koji je ledom okivao sve čega se dotakao. Stranac je zakoračio na trem, opuštenih ruku, sasvim blizu dva blistava revolvera. Zaustavio je gomilu ledenih ćutanjem i muk je zavladao u prvim redovima, pa se preneo u poslednje. Marloks uze vazduh, okupan u znoju. Ruka mu je jedva držala „karabin“.

– Odbij! – samo je rekao kockar i ljudi su ustuknuli. On pruži još jedan korak. – Dole! – naredi glasom koji nije trpeo pogovora.

Bakljonoše sidoše na prašnjavo tlo. Konopci se spustiše još niže, šapat je počeo da struji preko gusto zbijenih glava.

– Večeras nema vešanja, gospodo! – ponovo je ljude zaokružio metalnohladan glas visokog stranca u tamnom odelu. – Onaj čovek nije ubica...

– Ne slušajte ga! – dreknuo je pozadi Fil Hogart. – I on je njegov saučesnik...

Kockar je pogledao na tu stranu i revolveraš umuče.

– Šta čekamo? – kao iz sna da se budi, zaurla jedan sa konopcem u ruci. – Zar smo babe? Ko može da nas zaustavi?

– Zapalite ga! – Ponovo se oglasio Hogart. – Obesimo i njega!

Ali, Holidej se ne pomače. Revolveraš iz San Antonija je zaključio da bolju priliku neće imati. Polako je izvukao svoj revolver zaklonjen telima ispred sebe i lagano podigao u visinu ramena. Levi kraj kockarevog kaputa samo se lako zanjihao, a onda je bio obasjan vatrenim buketom. Iz niklovane cevi izletalo je usijano olovo i pronašlo Hogartovu šaku u zasedi. Gomila je ponovo zenemela, kada je Hogart jauknuo i posrnuo. Dok su ponovo vratili svoje poglede prema Holideju, ovome se kolt već nalazio na starom mestu, kao da odatle nije bio ni potezan. Jedna baklja je pala na zemlju i utrula u prašini. Fil Hogart je ovoga puta, zahvaljujući Holideju, imao obe ruke obeležene! Za jednog revolveraša, to je bilo ravno smrti! Sada je klečao na zemlji, cvileći i psujući na sva usta. Međutim, Jansena nije bilo tu da ga teši. Verovatno je ponovo negde uvukao svoju belokozju glavu i čekao priliku da ispari!

Šerif Marloks se povratio i stupio napred. Ni sam nije znao kako da se ponaša i pustio je kockara da ide do kraja. Drugo ništa nije umeo.

– Čovek koji ubija, ne kleči nad žrtvom toliko dugo da šerif može da dođe i uhapsi

ga! – javio se Džordžijančev glas između zaglušujućeg pucnja i tišine, posle Hogartovog krika.

– Pa, ko je? – jeknuo je sada Marloks, izbačen iz svog koloseka.

Pridite doktore – pozvao je kockar nekoga sa strane – i recite šta imate!

Doktor Milton se popeo na tem, izronivši iz senke kao duh. Bio je omalen, živahan starčić, izboranog lica i bezube gornje vilice. Malo je vrskao kada je govorio, ali je, začudo, imao dubok i zvonak glas što se ne bi očekivalo iz tako malog sklopa kostiju i mesa.

– O čemu se radi? – zauze šerif zvaničan stav.

– Izvadio sam onoj dami metak – objasnio je doktor učutkanoj masi pred sobom. – Nije to zmo iz strančevog revolvera...

– Kako to? – prenuo se šerif.

– Žena je ubijena običnim koltom – slegnuo je doktor ramenima, kao da otresa nečiju šaku sa leđa – a stranac je, kako čujem, imao kod sebe mornarički „remington“, a to je očigledna razlika!

– Hvala doktore! – dodao je kockar. Ne obraćajući više pažnju ni na koga, Milton se uputio preko ulice svom omiljenom kutku, pivnici „Kod zlatnog vrča“.

– To menja stvari! – priznao je Marloks, češući se po bradi. A onda, kao da se neće-ga prisetio, viknu. – Raziđite se! Ili, treba da pohapsim pola Rankona za ovu glupost!

Ljudi su oborenih glava krenuli škripeći čizmama po tlu. – Pa, ko je ubio? – javio se neko radoznalo. Kao odgovor na to pitanje, ulicom je odjeknuo topot konja.

– On je! – zaurkao je Hogart, još uvek klečeći na zemlji. Visoka Švedaninova prilika nestajala je u noći, zaklanjajući prašinom vidik šerifu Marloksu. Bio je taman primeo pušku obrazu, ali je uvideo da bi pucao uludo. – Ko je to? – prasnu. – Ima belu kosu...

– On je podbadao ljude u salunu – došapnuo mu je Benedikt.

– Ovaj će znati više o njemu – rekao je Marloks pokazujući na ranjenog Hogarta. – Kris, dovuci nekako Milтона da mu previje ranu.

– Ne verujem da će ostaviti pivo...

– Hoće, ako mu obećaš da ćeš platiti dve ture.

– Ja? Nisam primio platu dva meseca...

– Onda ga dovedi ispred nišana! – planuo je Marloks. – A što se tiče plate, ne navikavaj se da kao šerif imaš mnogo para...

– A zatvorenik?

– Što bleneš? Puštaj ga napolje! – Zatim je dograbio Hogarta za okovratnik i pomogao mu da stane na noge. – Napred i bez trikova. Toliko sam ljut da ću te razneti na komadiće ako samo pisneš! – Osvrnuo se oko sebe i konstatovao da je čuveni kockar već otišao. Možda je tako bilo i bolje, izbegao je neprijatnu dužnost da mu zahvaljuje. A onda, biće mnogo mirnije u Rankonu bez njega.

*

Jutro je Pala Jansena zateklo u San Kostu. Tu ga je čekala dobra vest. Jedan čudan Meksikanac prošao je pre samo tri sata na nekim kolima, vozeći mrtvački sanduk. Mrtvac je toliko zaudarao da su se ljudi sklanjali podalje, a mesni šerif ga je pod pretnjom oružja naterao da smesta produži put. Sve se slagalo s opisom Sabilja: mali rast, kose oči, masna kosa i brkovi obešeni naniže... Jedino se nije slagalo što je bio sam, bez Šugera. Ali, Švedanin je pretpostavio da je lukavi Sabiljo ubio svog partnera i sam ga pronosi kroz južni deo države i tako krči nesmetano put prema El Pasu!

Tri sata ga je delilo od begunca. Tri sata! Mogao je sebi da dozvoli kratak predah. Sabiljo sa kolima i sandukom ne može brzo da odmiče, bez obzira kako zavaravao

eventualne goniče i krio tragove. Ali, varao se Švedanin ako je mislio da su njegove neprilike samo ispred. Detektiv Barni Vosper nanjušio je njegov trag čim su ga oslobodili iz rankonskog zatvora. Čovek takvog rasta i tako svetle kose, upadao je lako u oči gdegod je prolazio. Toga je bio svestan i Jansen, ali je tvrdoglavo kušao svoju sudbinu. Smestio je svoje ogromno telo u jednu stolicu saluna „Pekos“, raspoloženiiji nego poslednjih mesec dana. Bio je toliko siguran da je na cilju, da se zanosio predstojećim susretom sa Meksikancem kome je otkidao glavu, komad po komad. Salun „Pekos“ sastojao se od jedne mračne prostorije sa dva proširena ugla, verovatno dozidana nedavno. Krčmar je dremuckao za prljavim šankom, ne primećujući da mu je stigao novi gost. Kada je Švedanin lupio šakom o sto, siromah je tako poskočio da je srušio glavom poličicu iznad sebe, a sa nje i veliki zemljani čup do vrha pun ulja. Bio je sav umazan kada je razabrao o čemu se radi. Spremao se da opsuje, međutim, progutao je sve to, ugledavši džinovski rast belokosog za stolom. Švedanin ga je dozvao prstom. Kada je krčmar prišao, on ga je uhvatio za vrat i posadio na susedni sto. – Spavaš, a? Gost ti došao da popije nešto na tvoj račun, a ti dremaš?

Čovek je zatreptao očima, iščekujući ogromnu šaku da mu se odnekud ponovo spusti na potiljak. – Donesi šta imaš najbolje! – odgurnuo ga je Jansen.

– Imam samo loš viski, mister... – promucalo je krčmar. – Onaj bolji se ne isplati, ljudi u Santa Kostu su naučili na taj lošiji... ili na tekilu.

– Ko ti je govorio o piću? – prasnuo je Švedanin. – Ja sam gladan!

Krčmar se udaljio i odmah nestao iza nekog zida. Međutim, Jansenu nije bilo suđeno da pojede ni zalogaj. Prjava asura

na ulaznim vratima razmakla se naglo i nije bilo vremena da se bilo šta preduzme. Barni Vosper je tamo stajao sa koltom u ruci. Istim onim momaričkim „remingtonom“ koji ga je spasio vešala u Rankonu. Pal Jansen je uspeo da savlada svoje zle slutnje i uspeo je čak da se naceri u lice detektivu. Vosperovo lice je, podsećalo na kamen. Samo su mu oči gorele i Švedaninova podrugljivost ustupila je mesto nemiru. Stavio je obe šake na sto. – Pucaćeš odmah, njuškalo? – pitao je Jansen. To je već bio znak da se ono malo gostiju iz saluna izvuče pored zidova, ili da klekne pod stolove.

– Gde je zlato? – upitao je detektiv promuklim glasom.

– Pobegao si za dlaku ispod vešala! – izazivao je Jansen. Iz iskustva je znao da ljudi sa značkom i na strani zakona ne povlače oroz osim u slučajevima samoodbrane ili krajnje nužde. Zato se trudio da ne napravi pogrešan potez.

– Hogart je propevao, ako nisi znao! – dobacio je detektiv ušavši unutra. – Nije znao mnogo! – cerio se Jansen.

– Dovoljno da omastiš konopac. Naročito posle ubistva Ketii Hoks...

Švedanin je slegnuo ramenima. – Bolje onda umreti u čizmama nego na vešalima – rezonovao je. – Hajde, zašto ne pritisneš?

Vosper ga je gledao bezizražajno.

– Što se Hogarta tiče – cerio se Švedanin dalje – ne verujem da je nešto lanuo, jer još uvek računa da će stići po svoj deo! Lukav je on.

Vosper je lagano vratio svoje oružje u opasač. – Čekam te napolju – dobacio mu je i okrenuo leđa. Ako je mislio da će Švedanin potegnuti čim mu okrene leđa, varao se. Jansen ga je pustio da lagano izađe i čim je asura na ulaznim vratima pala dole, odskočio je sa svoje stolice. Lupa je opomenula Vospera. Brzo se vratio na ulaz i uleteo unutra. Jansen se, međutim, već

izgubio. – Gde je otišao? – povikao je Vosper, vitlajući oružjem. Jedan čovek je pokazao rukom prema uzanom stepeništu. To je bio put prema korvu. U želji da ne dozvoli da mu umakne, Vosper je brzopleto istrčao na ravnu površinu. Tada ga je pogodila Jansenova pesnica kao udarac mazge, i detektiv je s krova poleteo dole... Njegov pad su ublažili neki sanduci i strugotina. Međutim, ostao je da leži onesvešćen.

*

El Paso! Kada ga je ugledao, Enriko Sabiljo bio je drugi čovek!

Činilo se da je ugledao najboljeg prijatelja, majku, najdražu ženu, tako mu se lice ozarilo. Grad se nalazio malo u dolini, opkoljen žučkastom zemljom i prašinom, s kućama od pečene ilovače i kamena, ravnih krovova i uzanih prozora. Meksikanac je seo ponovo na kola i glasno zavikao na konje. Prašina za njim prekrila je dobar deo neba. U prvim uličicama prepoznao je neke ljude, ali se krio ispod sombrera. Trebalo je prvo naći malog Gabrijela, a posle će već isplanirati ostalo. Trebalo je da se oslobodi leša, samo kako? Bilo bi sumnjivo da ga zakopa na groblju sam, bez nekog sveštenika ili sirotinje koja čeka neku bednu paru da padne. Znao je da ga neko prati. Bilo bi previše neverovatno poverovati da jedan lupež umakne neprimеćen, sa tolikim plenom. Neko se morao dosetiti i krenuti njegovim tragom. Ako niko drugi, onda Švedanin i Beker. Oni će biti veoma ljuti. Međutim, Sabiljo je računao da u zoru bude u Meksiku! A za svoje bivše prijatelje i sve ostale, pripremiće vruć doček. Karminto će se za to pobrinuti, Karminto, čuveni razbojnik iz Gvadalupa planina. Da bi se smrad osećao što manje, Sabiljo je preko mrtvačkog sanduka stavio dosta sveže trave i sena. Tako je manje privlačio pažnju. Zaustavio je kola na

malom trgu i otegnuto zviznuo dva puta. Onda je seo, prekrstio noge i čekao. Iz jedne obližnje trošne kućice izišao je mladić, nag do pojasa, noseći preko leđa nabijen džak. Posrtao je pod njegovim teretom, zastajki-vao da obriše znoj, ponovo ga bacao na leđa i nastavljao put. Kada se dočepao hlada na trgu, spustio je džak i seo. Onda je navukao sombrero na čelo, prekrstio noge do samog Sabilja i utonuo u prividnu dremež. Tek-saško sunce nemilosrdno se krunilo po zidovima i ljudima. Mladić je malo iskrenuo glavu, ali, nije dobro video lice svoga suse-da. – Sabiljo? – upitao je šapatom. – Ja sam, Gabrijel – odgovorio je Sabiljo, ne pokrenu-vši se. – Je li opasno?

– Šerif Hečias dobio je neke poternice s oskudnim opisom.

– Moju?

– I tvoju. Došla je jutros iz Rankona. Poslao ju je neki Vosper.

– Vosper? Ne poznajem ga.

Mladić je slegao ramenima. – Ti i neki sa belom kosom. Njega poznaješ?

– Poznajem. On će doći ovamo. Treba da javiš Karmintu da se smesta uputi u El Pa-so.

– Nemoguće!

– Zašto?

– Ucenjen je. Ne usuduje se u gradove...

– Onda, neka mi pošalje dva najbolja momka. Plaćam u zlatu. – Zatim je nastalo ćutanje, jer su se začuli koraci. Dva para čizama prošlo je pored njih i izgubilo se na drugoj strani.

– Bilo je dobro tamo preko?

– To se tebe ne tiče, amigo. Kreni odmah do Karminta.

– Šta još da mu kažem?

– Reci mu da hoću u Meksiko. Dva naj-bolja čoveka koja mi pošalje, pratiće me do granice. Neće se pokajati. Sabiljo drži svo-ju reč!

– Idem...

– Biću pred kapele, u podne. Prepoznaće me po mrtvačkom sanduku. Sedeću kraj njega.

– Madre mia! – prekrstio se mladić. – Ko je umro?

– Jedan prijatelj – iscerio se Sabiljo. – Sa-da je našao mir i spokoj među anđelima...

Mladić je ustao, prebacio džak na leđa i nastavio put posrćući.

*

Pred podne, Pal Jansen je ujahao u El Pa-so prekriven prašinom od glave do pete. Mislio je da će osetiti onaj, poznati kužan miris u vazduhu, ali badava je širio nozdrve. Meksikanac se možda već oslobodio leša? Preostalo mu je da ga traži od ulice do ulice, od krčme do krčme. Kod ljudi se raspitivao, iako je znao da će naići na slične odgovore.

– Jedan Meksikanac... Da li je prošao, vozeći mrtvački sanduk? – Gledali su ga i odmahivali glavom. Neki nisu činili ni to. Samo su zurili u belokosog gringa i krstili se. Onda mu je pao u oči trag trave i sena. Pružao se jednom uličicom prema istočnom delu grada. Podigao je nekoliko vlati i pomirisao. To je bilo ono! Nebesa, kako je samo zaudaralo! Švedanin se pobeđnički osmehnu i sjaha. Sada je morao da bude oprezan. Ne odmićući šaku sa drške revolvera, koračao je vidljivim tragom, priljubljen licem uz konjsku gubicu. Prošao je trg i nastavio put u pravcu crkve. Čizme su uranjale u debeli sloj čučkaste prašine i prigušivale zvuk potpetica. Tada je ugledao kola i dva konja. Sabiljo nije bio tu u blizi-ni, Švedanin je lagano zaobišao kola i za-ključio da ni sanduka nema, iako se smrad osećao sve više. Bilo je podne. Zvona sa be-lo okrećenog tornja, presekle su usijani vaz-duh i preplašila jata ptica na krovovima. Onda je zastao. Ugledao je neku skitnicu oslonjenu o zid, kako drema. Preko lica je imao sombrero da ga štiti od sunca i žege.

Samo korak dalje, nalazio se običan, drveni sanduk. Okolo je vladala prava pustoš. Ograda oko kapele zarasla u šibljie prosto se topila na vrućini. Niz Švedaninovo lice sivali su se potoci znoja. Kada je njegova senka prekrila spavača, on ga je pozvao. – Ustani, Sabiljo! Nema više bežanja! – Mislio je da će skočiti i mašiti se oružja, ali, Meksikanac je mirno ležao dalje, iako je od sanduka dolazio takav zadah da su se creva prevrtala! Jansen je približio svoje oružje spavaču.

– Trebalo je da nađeš veći sanduk, amigo! – dobacio mu je spustivši ruku na šesir. – Ovde ne možeš i ti da staneš... – Strgao je sombrero i podneo čoveka kolt pod grlo. Međutim, to nije bio Sabiljo. Bila je to klopka za Švedanina! Ispod sombrera nalazio se neki starac, otvorenih očiju i vilice bez zuba, kezio se glupavo Jansenu koji je bio iznenađen.

– Dobrodošao, amigo! – odjeknulo je u pustoj uličici pred stepeništem kapele. Švedanin se ispravio, osluškujući odakle je dolazio Sabiljin glas. – Stavi natrag oružje! – odjeknulo je nešto ulevo.

– Prokletstvo! – procedio je Jansen. Hulja menja mesto za svaki slučaj. Nije mu preostalo ništa drugo nego da vrati oružje za pojas i da se polako okrene. Meksikanac je stajao na zidu od ograde, široko se osmehujući. Zubi su mu bleštali na suncu, a oči nestajale u prorezima. Više nije izgledao kao skitnica. Bilo je kao nekad. Raspojasana košulja i opasač preko ramena. Jansen se malo odmaknuo od sanduka. – Šuger? – upitao je i pokazao rukom dole.

– Jadnik – rekao je plačnim glasom – umro je, brojeći tuđe dolare! Moje dolare! A moj prijatelj Beker? Ne vidim ga. Da ti ne čuva leđa?

– On je voleo opasne žene – odvratio je Švedanin – pa je umro od metka jedne takve.

– Šteta! Ostali smo samo nas dvojica sami. Zaista šteta.

Jansen se iscerio. – Nismo sami, prljavi Meksikanče. Osećam da dolazi čovek zvani Vosper.

– Vosper?

– Detektiv koji njuška tvoje zlato, amigo!

Sabiljo se zabavljao, kezeći se kao da je na nekom balu, a ne na suncu od koga mozak vri. – I još neko dolazi – nastavio je Jansen mirno. – Sav je u crnom.

Sabiljo prestade da se smeje. – U crnom? – ponovio je Meksikanac. – Oči plave, ledene, puca brzo kao munja, jaše velikog šarca?

– Baš on. Zar ga ne vidiš?

Sabiljo se nasmejao. – Ah, ne! Ne nasedam ja na takve trikove, amigo! Ne pali to kod mene.

Jansen se udaljavao korak po korak, stopu po stopu. Činilo se da Meksikanac to ne primećuje. – Šta nameravaš? – upitao je Švedanin, ne skidajući pogled sa njega. Ruka mu se klatila nad isturenom drškom koluta.

– Čekam prijatelja! – odgovorio je Sabiljo. – Zašto odlaziš? Zar nećeš da popričamo, amigo?

– Mogu samo da pričam o zlatu – upozorio ga je Švedanin.

Sabiljo zabaci glavu i nasmeja se kao mahnit. – Mogu samo da ti poklonim prijatelja! – cerekao se, pokazujući glavom prema sanduku. – Malo je načet, ali ga možeš prepoznati. Hoćeš ga? Uzmi!

Švedanin nije odgovorio. Nastavio je da uzmiče, kako bi našao najbolji položaj za pucanje, s obzirom da je Meksikanac bio na ogradi. Tada se trgao. Na leđima je osetio dva oštra vrha! Sabiljo se zacerekao još žešće nego malopre. Švedaninov kolt istog časa je prešao u tuđe ruke. Bešumno su ga sačekali, uperivši vrhove svojih noževa u njegova rebra. Dva narušena čoveka iz

Karmintove bande, najbolja koja je tražio Sabiljo. Bili su obučeni kao „gringos“, ali na glavama su imali tradicionalne meksičke šešire velikih oboda i ukrašene vezovima po ivici. Obojicu su krasile brade, prljave vratne marama i prašnjave čizme. Čak su i ličili jedan na drugoga.

– Odlično, mućaćosi! – pozdravio ih je Sabiljo. – Tačno je podne, kako smo se i dogovorili. Dovedite mog partnera ovamo!

Gurnuli su Jansena napred. Švedanin je zadržao na usnama podrugljiv osmeh sve dok Sabiljo nije nešto rekao došljacima na španskom. Tada je dobio kratak udarac po potiljku i sručio se na zemlju... Nije dugo bio u nesvestici. Međutim, osećao je užasan smrad oko sebe. Otvorio je oči i saznao da je dobro vezan i to za mrtvački sanduk! Čak ni njegova divovska snaga nije mogla ništa protiv debelih konopaca koje su lupeži nakvasili i ostavili da se suše na Švedaninovim rukama. Tako su polako zalazili u meso, potpomognuti njegovim žestokim opiranjem. Jedva je disao. Meksikanac nije mogao da izmisli ništa gore, nego ovo što mu je priredio. Bolje da ga je odmah ubio! Pal Jansen je pokušao još jednom da strgne veze, ali su mu one još dublje ušle pod kožu. Sabiljo se cerio na svojstven način. – Sada si sa prijateljem, amigo! – dobacio je, lupivši se po kolenu. Ali, Švedanin nije želeo da moli. Od napora da se oslobodi, suze su mu grunule u oči. Zašto je bio tako nestrpljiv, pa mu je uleteo u šake? A nedavno je razmišljao kako ga golim rukama davi!

– Čutiš? Znači da ti je dobro! Može da ti se desi još jedna lepa stvar, amigo: da vas zajedno sahranimo! A?

Jansen je oćutao.

– Karminto će čekati pet milja od Rio Grande, na starom mestu! – rekao je jedan od lupeža Sabilju. – Ti ćeš mu odneti ono što mu pripada?

– Odnećemo zajedno! – lupio je Sabiljo

jateljstva. – A sada slušajte... Neko mi je za petama i vi ćete ga sačekati dole, ako... – zatim su počeli da šapuću i Jansen više ništa nije mogao da čuje. A nije vredelo ni da čuje, svakog trenutka se mogao onesvestiti od smrada.

*

Barni Vosper ujahao je u El Paso s poslednjim tračkom nade da nije zakasnio. Terao je paklenim galopom konja pod sobom, plašeći se da zlato kompanije „Vels Fargo“ ne pređe granicu i da mu se u Meksiku ne izgubi. Informacije koje je iščakao od Hogara bile su oskudne, ali je uspeo nekako da sklopi sliku i poveže neke detalje. Sada mu je bilo jasno da će El Paso biti njegov cilj, ili kraj karijere. Svoj kokasti kaput prebacio je preko sedla. Leđa su mu se lepila za košulju, noge su bile obamrle od jahanja, usne su pucale od žeđi. Pakleno podne zbrisalo je prolaznike sa ulica. Samo po koji Meksikanac je sedeo u hladovini kraj nekog zida s navučenim sombrerom preko lica i dremao, po svojoj prastaroj navici.

Potkovice Vosperovog konja odjekivale su po kamenitom tlu, praćene nezadovoljnim frkanjem ožednele životinje. Međutim, Vosper nije nalazio vremena za odmor. U jednoj tesnoj uličici trebalo je da se mimoide sa dva bradata jahača. Sklonio se pod jednu nastrešnicu, otirući dlanom znoj. Konjanici su prošli, izmenivši poglede. Bili su to Sabiljkovi pratioci, poslani da presretu dva stranca u El Pasu. Ovaj stranac nije imao crno odelo, ni lepe ukrašene pištolje. Sigurno je onaj drugi...

– Vosper! – pozvao je detektiva jedan od njih. Sada su bili sigurni da je on, čim se trgao i okrenuo. Neopreznost! Još jedna neopreznost koja će ga, možda, koštati skupo.

Ugledao je revolvere uperene u njega. – Šta hoćete? – upitao je oštro.

– Samo napred, amigo! – mahnulo je jedan od njih u pravcu u kome se Vosper slučajno uputio. – Ko ste vi?

– Ne prinosi ruku opasaču, amigo! – opomenuo ga je isti glas. – U El Pasu ljudi umiru badava, a da se šerif i ne pomeri s mesta!

– Ja sam prvi put u El Pasu...

– Ali, i poslednji! – nasmejao se razbojnik. Barni Vosper je shvatio da mu je postavljena klopka. Sabiljo ili Jansen? Verovatno onaj prvi, s obzirom da je ovo njegovo područje.

– Kuda me vodite? – raspitivao se Vosper, kada je video da napuštaju ulice i jašu prema poljima. – Na mirmo mesto, amigo!

Tada ih sa visine zateče metalnohladan glas. – Ovde je najmirnije, hombre! – Pogledali su gore prema jednom zidu, sva trojica. Stajao je malo raskrečenih nogu, opruženih ruku, ucrtan u prozračno nebo s nepokolebljivom mirnoćom. Par „Linkoln“ revolvera sa ukrašenim drškama bili su mu za opasačem, krajevi kaputa razmaknuti, prsti rašireni. Vosperovi pratioci su imali oružje u rukama, a Holidej ga je držao u futrolama! Kao da je izazivao crnu sudbinu!

Nisu imali vremena za dogovaranje, iskrenuli su se u sedlima da bi bolje ciljali. Uzalud! Smrt se oglasila tog popodneva u El Pasu samo dva puta! Dva vatrena, narančasta obruča iskrsla su pred očima okorelih bandita sa Gvadalupe planina, a to je bilo poslednje što su videli. Barni Vosper je zaprepasčen buljio u prazna sedla iza sebe. Barutni dim peo se uz kockareve noge i rasplinio se dok je došao do lica. Bila je to brzina koju je samo satana mogla da izmisli! Dok Holidej je prosto čekao da oni prvi potegnu svoje obarače, da bi ih pre-

duhitrio za delić sekunde i izbacio iz sedla na tvrdo tlo El Pasa.

– Kako ste se samo stvorili? – promućao je Vosper, otresajući glavom kao da je poliven hladnom vodom. Kockar nije odgovorio. Nestao je sa zida i iskrsao, nedaleko, na svom šarcu. Dva bandita, prostreljenih ramena puzila su po zemlji, psujući i stenjući. Njihove konje, Džordžijanac je poslao u suprotnom pravcu, udarivši ih po sapima šakom. Dva pucnja doprla su i do Sabilja kraj kapele. Za njega je to bio siguran znak da su Karmintovi momci obavili jedan deo svoga posla. Čuo je, malo kasnije, lagani hod konja i iscerio se. Malo niže, privezan za sanduk, Pal Jansen se gušio od zadaha leša ispod sebe.

– Još se koprcas, amigo? – cerekao se Sabiljo. – Ako hoćeš da ti prekratim muke, kaži. Ništa nećeš osetiti, samo, frk, i ode vrat. Sabiljo će to da učini za svog starog drugara! – Onda je zavrteo glavom. – Mnogo pričam – rekao je više za sebe – ali, dan je lep. A, sutra ću biti u Meksiku. I sa tvojim delom amigo! Šta kažeš na to?

– Idi u pakao! – nije izdržao Jansen.

Sabiljo se grohotom nasmejao. – Pakao sam za tebe spremio, meni pripada raj, Švedanine!

Topot konja bio je sve jasniji. Međutim, izgledalo je da dolaze sa raznih strana. Sabiljo se podiže sa zida i krenu prema Jansenu. Na licu mu se ocrtavao gadljiv izraz. – Nisam ni sanjao da će tvoj prijatelj tako zaudarati – rekao je, pridržavajući levom rukom opasač koji mu je bio preko desnog ramena, načičkan mecima. Švedanin ga je proždirao pogledom. Da je mogao ubio bi Meksikanca na mestu.

– Čuješ li? – nastavio je Meksikanac, pokazujući palcem preko sebe. – Moji ljudi se vraćaju... Niko ti više ne može pomoći!

– Misliš? – iscerio se Jansen gledajući iza Sabiljovih leđa. Lupež je osetio da nešto ni-

je u redu, i odskočio je kao metak. Iz jedne uličice ukazao se jahač. Bio je u košulji, velikih brkova, zategnutog lica, ruke opušteno niz bok. Nije to bio Sabiljev čovek. Ni onaj prokleti dendi iz Sankoha!

Čovek koga zovu Vosper? Sam? Sabiljo se nije plašio potezanja. Ali, bilo je nemoguće da su njegovi ljudi promašili Vospera! Karminto mu je poslao najbolje, ili ga je prevario?

– Mene tražiš, amigo? – oslovio ga je Sabiljo, procenjujući detektivove kvalitete.

– Tražim zlato! – doviknuo je ovaj. – Gde si ga sakrio?

Sabiljo se nasmejao. – Ako me ubiješ, amigo, nikada nećeš saznati...

– Znam da nije daleko – uzvratio je Vosper – jer se ti ne bi mnogo udaljavao od njega!

Meksikanac je tiho opsovao. Tada je s druge strane iskrsnuo drugi jahač. Videvši ga, Sabilju zaklecaše kolena! U drugim prilikama, možda bi tražio načina da se izvuče, da spase kožu. Sada, međutim, nije bilo odstupanja. Morao je da ubije ili da bude ubijen!

– Doveo si pomoć, amigo! – podrugljivo se obratio Vosperu. Bio je svestan da je on manje opasan i hteo je da ga „uhvati“ na sujetu.

Detektiv je lagano sjahao. Džordžijanac je ostao u sedlu. Na kraju krajeva, Vosper je odgovarao za pošiljku i njegovo je pravo bilo da je se domogne. Nije tražio kockarevu pomoć, mada mu je već dva puta pružio u toku traganja. Dalje je morao sam.

– Zašto ne oslobodiš prijatelja? – pitao je Vosper. Meksikančeva usta se skupiše u nedoumici. – Zašto bih? – upitao je.

– Bilo bi dva prema dva – dobacio je detektiv. – Ovako, on će živeti, a ti ćeš umreti.

– Ako mu bude suđeno, ni on neće živeti – iskezio se Sabiljo. – Ubio je blagajnika u Vajlardu.

– To sam hteo da čujem – klimnuo je glavom Vosper i počeo da korača.

– Odveži me, budalo! – proderao se Janson. – Nemaš nikakve šanse.

Meksikanac je počeo da se koleba. U ovim trenucima morao je da se odluči: odvezati Jansena i boriti se uz njegovu pomoć, ili sam rizikovati? Ako ga odveže, ako izađu živi iz ovog okršaja, Jansen će se okrenuti protiv njega! Kako god da je obrnuo i okrenuo, loše se pisalo po Sabilju. Podne je prevalilo i senke su počele da se izdužuju. Barni Vosper je stao na pristojnoj udaljenosti. – Možeš još uvek da se predaš! – dobacio mu je Vosper. – Biće ti suđeno pošteno.

– I pošteno vešanje, amigo? Sabiljo to neće dočekati!

– Onda... ja čekam.

Meksikanac je uvideo da se Holidej neće mešati. Snage su se izjednačile, zasada. Bilo je to više nego što je očekivao od potere iz Vajlarda. Oba protivnika izmenjala su vatru. Vosper je bio neustrašiv borac i stojički je pucao, kao što je stoički primio i zrna u telo. Sabiljo je ispalio hice kroz donji deo futrola, ne vadeći kolt. Pucao je nepromišljeno, brzo, ali ipak jedan je metak pogodio Vospera u prsa i on se zaneo. Demonski osmeh je iskrivio Meksikančevo lice. Vosper je pao na kolena, a onda na zemlju...

Tada je Džordžijanac sjahao sa svoga Miga. Njegovi koraci predstavljali su za Sabilja pravu moru. Čovek u crnom bio je nešto drugo. Nešto posebno! A on je u dobošu imao samo još dva metka! Ustuknuo je natrag, spreman da se baci iza sanduka i odatle pruži otpor. Ali, Holidej kao da je prozreo njegove namere. – Poteži! – dobacio je glasom koji je kroz usijani vazduh odjeknuo poput prskanja ledene kore. Sabiljo je potegao... Poslednji put u životu. Pao je izrešetan mecima, krvave lobanje i

iskeženih zuba. Nije stigao ni da ispali metak. Pal Jansen se zadovoljno nacerio. Smrt bivšeg kompanjona obradovala ga je i ublažila bolove koje su mu konopci ostavljali u mesu. Džordžijanac je napunio svoje koltove, ostao nekoliko časaka nad mrtvim Meksikancem, a onda se uputio prema Vosperu. Detektiv je pridigao glavu, ugledavši kockara kao kroz maglu.

– Je li...? – prostenjao je.

– Jeste – klimnuo je glavom kockar. – Mrtav je!

Vosper se pridizao na laktove, natčovečanskom snagom.

– Hoću da ustanem – stisnutih zuba pružio je ruku prema Holideju. Džordžijanac mu je pomogao da se uspravi. – Izgleda da mi predstoji još jedan metak za poklon – dobacio je prebledelom detektivu. Barni Vosper se ljuljao na nogama, ali se držao hrabro. Za to vreme, Pal Jansen ih je posmatrao tupim pogledom. Jedva je još osećao svoje ruke pa i smrad leša kao da je iščilio. Bio je bespomoćan, zahvaljujući svom bivšem partneru Sabilju. Međutim, u situaciji u kojoj se nalazio, mrtav Meksikanac za njega je značio izvesno olakšanje... Čim su pucnji zamukli, El Paso kao da je oživeo. Šeširi i sombrera počeli su da niču iznad zidova i ograda, ali, niko se nije usuđivao da pride sasvim blizu. Niko osim šerifa Kolisa Hečinsa. Dugajlija spečenog lica i opuštenih brkova, izmleo je iz jedne uličice važnim, odsečnim koracima. Metalna značka na košulji odbijala je sunčeve zrake i zasenjivala oči pritajenim posmatračima. Nosio je veliki kolt sa desne strane i uzane pantalone uvučene u čizme visokih sara. Šešir s obodom povnutim sa strane, ličio je na pogužvanu govedu kožu. Bio je nekako traljav, neuredan, kao da ga se slabo ticalo sve drugo oko njega osim sopstvenih interesa. Hečins je bio običan podmitljivac, proračunati čuvar zakona ko-

ji je izlazio na scenu samo onda kada nije bilo opasno po njega. To je Holidej dobro znao.

Dag Lintok, advokat iz Ebilejna, ispričao mu je jednom prilikom o Hečinsovim svinjarijama, dodajući da ga tamo još uvek drže zbog toga što je El Paso bio u to vreme grozno mesto za prave ljude. U njemu su mogli da opstanu samo i uglavnom ološ, skitnice, šarlatani, ubice, korumpirani bogataši i Meksikanci koje niko ni za šta nije pitao. Kolis Hečins je prihvatio značku, jer je video da može da učari ponešto za sebe. Naravno, morao je da bude obazriv, jer je federalni maršal Art Mejsn sve češće gurao svoj „nos“ u El Paso. Kao da je čekao da Hečins napravi neku grešku ili veću glupost pa da ga strpa iza rešetaka. I ovog puta je, skriven sačekao da umukne eho koltova kraj kapele, pa da se pojavi na sceni. Možda nije baš sve dobro razumeo, ali, njegova značka davala mu je pravo da samouvereno krene prema dvojici stranaca, s izvučenim revolverom u ruci, svestan da ga okolo posmatraju bez daha.

Barni Vosper se, oslonjen o kockarevo rame, približavao uvezanom Jansenu. Zaudaranje od kovčega bilo je toliko nesnosno, da je Hečins skoro odustao od namere da upotrebi zakon prema strancima. Ali, odstupanja nije bilo. Čuvar zakona u El Pasu preprečio je put kockaru i detektivu, oštrog izraza lica i podignutog kolta.

– Uhapšeni ste! – kratko im se obratio. Ali, Džordžijanac je prošao pored njega i ne pogledavši ga. Hečins je prebledeo od srdžbe. Potrčao je za njima na svojim dugim, rasklimatanim nogama, vitlajući oružjem. – Stanite, ili ću pucati! – povikao je.

Vosper i Holidej se zaustaviše.

– Otkopčajte opasače! – naređivao je šerif, besan što nije ostavio onakav utisak

kakav je očekivao. Detektiv se lagano okrenuo.

– Zašto smo uhapšeni? – pitao je stisnutih zuba.

– Ovde je bilo pucnjave! – rekao je šerif.

– Dok se ne razjasni sve ovo, vi ćete mi predati oružje.

– Čoveče, niste uhapsili najvažnijeg! – obratio mu se Holidej mimim glasom.

– Koga to, mister?

– Samoga sebe! – dovršio je kockar svoju misao. Pogled njegovih ledenoplavih očiju zamrzao je Hečinsu psovku na usnama. – Šta? Kako se samo usuđujete... – Ali, Džordžijanac se nije obazirao na zapretnog šerifa. – Bolje da pozovete nekog lekara – rekao je malo zatim. – I sklonite taj revolver, šerife, može vam opaliti u glavu!

Ali, Hečinsa nije bilo lako zaustaviti. – Rekao sam da predate oružje! – zaurao je da se ceo trg zatresao od njegovog glasa. – Ko ste vi?

Vosper je izvukao svoju detektivsku značku. Hečins ju je samo ovlaš pogledao. – Razgovaraćemo samo u zatvoru! – dreknuo je.

– Nije nam do šale, šerife! – prasnuo je Vosper. – Ovi ljudi su ubice i pljačkaši! Prešli smo pola države dok ih nismo stigli!

– Rekao sam da predate oružje! – besneo je Hečins. Pritom je opasno podigao oružje.

– Neka bude! – dobacio je Holidej i odmakao se od Vospera. – Evo mojih koltova, šerife! – Desnom rukom je pošao da otkopča opasač, motreći pravac Hečinsovog revolvera. Samo je malo skrenuo nadole i to je bilo dovoljno za Džordžijanca. Leva ruka spustila se kao blesak munje na pravo mesto i izvukla „linkoln“. Iz niklovanе cevi sevnuo je samo jedan dugi, narandžasti jezičak i Hečinsov kolt je izleteo iz šerifove šake tupo lupnuvši o kamen. Čuvar zakona u El Pasu buljio je u svoju neozleđenu ruku

kao da je ugledao sablast! Nebesa! A, s druge strane, kockar je već svoj kolt ubacio u futrolu brzinom koja je bila nedostižna za Hečinsove oči! Nije smogao snage ni da opsuje. Prokleti stranac! Njegov revolver nalazio se blizu, trebalo je samo da skoči prema njemu, podigne i opali sa zemlje. Da, baš tako! Jer, čovek u crnom je ponovo prihvatio svog ranjenog prijatelja i poveo ga prema mrtvačkom kovčegu. Kolis Hečins se nije mnogo dvoumio. Do revolvera ga je delilo možda samo dva njegova koraka. Učinio je to vrlo spretno i sagnuo se dole. Prsti su mu već bili nad drškom, kada je planuo hitac. Ispod njegove raširene šake odskočilo je oružje pogođeno Holidejevim metkom i zaustavilo se tek na nekoliko metara dalje! Zatim je planulo još tri hica, i posle svakog je Hečinsov kolt odskakivao i nestajao sve dalje. Poslednji metak odbacio ga je čak u drugu ulicu. Zatim je nastupila tišina. Kolins Hečins bio je dotučen. Kao da se ništa naročito nije desilo, Holidej ga je zapitao. – Imate li nož, šerife?

Hečins nije mogao da razume šta vražji stranac hoće od njega. Onda je potvrdno klimnuo glavom. – Onda, odvežite ovog čoveka – pokazao je Dok glavom na Janse na. Hečins se namrštio. – Ja? Pa tamo smrdi kao... kao...

– Smrdi njemu još više, šerife – rekao je kockar – ali se nije požalio.

– Ko je to...?

– Jedan kandidat za vešanje! – javio se Vosper. – Samo pre nego što bude visio, moraće nešto da mi došapne...

– Nema potrebe – rekao je kockar. Vosper se trže. – Kako? Ceo ovaj put sam prešao da ga se dočepam i da mi prizna gde je...

– On će ćutati.

– Meni će priznati...

– Neće! Možda ni on ne zna gde je.

Vosperovo lice se zgrčilo od te iznenadne

pomisli. Onda mu se pogled prenese na mrtvog Meksikanca. – Sabiljo? – Ali, kockar ne reče ništa. Za to vreme, okrenute glave na drugu stranu, Kolis Hečins je sekao uže na Jansenovim rukama. Visoki Švedanin je pokušao da stane na noge, ali se zaklatio kao pijan. Po rukama su mu ostale masnice, ali, uprkos obamrlim udovima odšunja se prema zidu, samo što dalje od sanduka. Šerif El Pasa se brzo odmakao. – Ništa ne razumem... – mrmljao je, ne više tako ratoboran kao malopre. – Ko je u tom prokletom sanduku?

Kockar je pogledao Jansena. Švedanin je lagano trljao ruke i zglobove, razmišljajući postoji li ikakva šansa za bekstvo.

– On sigurno zna – rekao je Vosper pokazujući na Jansena. Ali, Jansen je ćutao. – Ako ne zna, neka otvori sanduk – predložio je Dok. – Dobra ideja! – klimnuo je glavom Vosper i izvukao svoj mornarički „remington“. – Čuo si, ubico? Kreni onda!

Kako je Švedanin oklevao, Vosper je opalio i podigao prašinu sa zida, pored same njegove glave. To je već bio ubedljiv poziv. On je prišao zakovanom sanduku, zavukao prste pod jednu pukotinu i snažnim trzajem povukao uvis. Poklopac se prosto raspao u njegovim rukama na nekoliko delova. Zatim je, pokrivši šakom lice udario čizmom i kovčeg se prevrnuo. Iz njega je izletelo telo Slima Šugera i otkotrljalo se u prašnjavi deo kraj zida.

– Sve ovo mi ništa ne govori... – procedio je Vosper, kome su bolovi od rane postajali sve jači. – Stani, burazeru! – preseče kockarev glas Jansenovo povlačenje od kovčega. – Još imaš posla.

– Briga me! – odseče Švedanin. – Ja sam svoje završio odavno – nacerio se. Holidej počeo da mu prilazi. – Podigni onaj sanduk i baci ga na zemlju! – naredio mu je. – Zašto? Da neće da izleti ptičica?

– Poslušaj... ili ćemo te staviti na sanduk

i tako sprovesti do Tularošel – Ova ideja se nije dopala Švedaninu. Sve je mogao da podnese, ali još jedno „drugovanje“ sa lešom, ni za živu glavu! Uzeo je obema rukama sanduk i podigao ga uvis. Tako je ostao nekoliko časaka, okrenut prema Vosperu i Holideju. Snaga mu se povratila pred ukazanom prilikom. Baciće kovčeg na njih i pobeći u prvu bočnu uličicu! Šerif bez oružja, a dok se oni snađu, biće daleko! Podigao ga je još više iznad glave...

– Pred sebe, burazeru! – saseče ga Holidejev metalnohladan glas, a ruka paklenog strelca se nadnela nad kolt. Prozreo ga je! Osim toga, detektiv je još uvek držao svoj „remington“ otkočen. Pal Jansen je bacio sanduk nedaleko od sebe. Začuo se tresak, trule daske se raspadoše i pred iznenađenim Hečinsom po ulici se prosuše dolari i zlatne poluge! Nebesa!

Vosperu je došlo da se nasmeje! Sanduk je imao dvostruko dno, zašto bi ga inače Sabiljo vukao od Vajlarda do El Pasa... Svakako ne zbog toga da bi sakrio ubijenog kompanjona od policije i potere!

Ni Jansen se nije osećao manje iznenađen, samo on je u dubini svoje podsvesti čuvao neku sličnu mogućnost da se zlato nalazi tamo gde i Sabiljo. Ali, da je i sam ležao privezan za njega, to je već bilo previše! Hečins je buljio u gomilu plena koji su mnogi platili životima. Vosper je koraknuo prema polomljenom kovčegu. – Neka sam proklet! – prošaputao je. – Najzad sam ga našao! Najzad!

Iznenada, kockar se odmače od njega i munjevito poteže svoj „linkoln“. Pal Jansen je uspeo da odmakne samo nekoliko koraka, a onda je posrnuo, pogođen u nogu. Opet je Hečins bio prespor da prati taj demonski trzaj ruke, samo je video plamen, čuo pucanj i kolt se opet nalazio na svome mestu!

– Ovog čoveka treba previti – obratio se

Holidej Hečinsu, pokazujući na Vospera – a ovoga strpajte iza rešetaka, dok ja javim u Tularosu federalnom šerifu Artu Mejsnu da dođe ovamo! – Pri pomenu Arta Mejsna, Hečins je postao nervozan. Stranac je, dakle, poznavao tog opakog starca koji mu već mesecima zagorčava život i sedi mu za vratom. Hteo ne hteo, Hečins je bio sateran u čošak. Trebalo je da se pokaže koliko je zakon za njega svetinja. – Biće sve u redu, mister! – obećao je svečanim glasom. – Negovaćemo ranjenike, a od novca neće faliti ni cent.

– Siguran sam u to! – zaključio je kockar. Hečins je počeo da doziva neke ljude i da izdaje naređenja. Trg se iznenada ispunio masom sveta. Odněkud se stvoriše i dva Hečinsova pomoćnika koji su podigli Janse na i odvukli ga uličicom prema zatvoru. Neko je odjahao po lekara. Hečinsu su doneli njegov revolver i on ga zadenu za opasač kao da se ništa nije desilo. Vosperu se nije odlazilo od plena, ali, hvatala ga je nesvestica.

Džordžijanac se sagnuo i počeo da broji novac iz jednog svežnja. – Uzeću svojih petnaest hiljada dolara! – rekao je. – Toliko sam uložio u banku...

Vosper se blede osmehnuo. – Imate i procenat od „Vels Fargo“...

Holidej je stavio novac u džep. – To vi zadržite.

– Ali...

– Ja sam tragao za svojim novcem, a ne za novcem kompanije – prekinuo ga je kockar. Zatim je iznenada pružio ruku detektivu. – Nadam se da je to poslednji metak u vašem telu – rekao je. Vosper mu je stisnuo ruku.

– Nikada nisam sreo u životu...

Ali, Holidej je već odlazio. Njegov Migo stajao je na suncu, dignute glave, kao da njuši vazduh kojim će proći njegov gospodar.

*

Barni Vosper nije stigao da kaže sve što mu je ležalo na srcu, a Džordžijanac je još samo časak bio na uglu, a onda iščezao.

Kolis Hečins je takođe gledao za strancem, pomešanih osećanja. – Pravi đavo! – rekao je poluglasno. – Da mi je samo znati ko je to?

– Žao mi je što to ranije nisam znao – odazvao se Vosper.

– Zar niste prijatelji?

– Samo poznanici – uzdahnio je Vosper, pritiskujući rukom ranu. – On i nema prijatelja, valjda. Ako ih i stekne, odlazi da mu se ne bi na licu pročitao nešto drugo osim hladnoće...

– Pa, ko je to do đavola?

– Rekao je da se zove Holidej. Dok Holidej. Mislim da samo on i može da bude to...

Hečins je ustuknuo. – Nebesa! Zar Holidej? – Onda se lupio po čelu. – A ja sam mlatao ovim revolverom pred njim... Baš sam bio budala! Pred Dokom Holidejem! Nije ni čudo što poznaje federalnog šerifa...

Vosper je još uvek gledao ugao iza koga je nestao visoki jahač u tamnom odelu.

Dok Holidej je, nešto kasnije, izjahao iz El Pasa i uputio se na istok, prema reci Pekos. Sunce se priklanalo zapadu i senka jahača postajala je sve izduženija.

Vrhovi Gvadalupe planina beleli su se pod snegom. Led je bio u srcu usamljenog čoveka iz Džordžije. Led, koji ni teksaško sunce nije moglo da otopi.

**SVIM ČITAOCIMA
ŽELIMO SREĆNU
NOVU 1997. GODINU
I BOŽIĆNE PRAZNIKE**

